

1951

η φύση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 174

RUNNING OUT OF TIME

7.767 χλμ. 38 ημέρες, ένας στόχος

ΣΚΕΨΟΥ
ΟΙΚΟ-ΛΟΓΙΚΑ

Προστατέψτε
το σπίτι μου

σώσουμε τη ΓΗ ΜΑΣ
19^ο ΝΗΠΙΑΓΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΘΕΛΟΥΜΕ
ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΗ
ΚΑΘΑΡΗ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

η φύση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 174
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Νίκης 20, 105 57 Αθήνα
Τηλ.: 210-3224944, 210-3314563, FAX: 210-3225285
E-mail: info@eepf.gr - Ιστοθέση: www.eepf.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: **Νίκος Πέτρου**
Αντιπρόεδρος: **Αλέξια Νικηφοράκη**
Γεν. Γραμματέας: **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**
Αναπλ. Γεν. Γραμματέας: **Μαρίνα Γερούλάνου**
Ταμίας: **Ιωάννης Πεχλιβανίδης**
Έφορος Εκδηλώσεων: **Σοφία Καινούριου**
Μέλη: **Βέρα Βορύλλα, Γιώργος Θεοδωράτος,**
Αναστασία Μισεγιάννη, Πέτρος Μπλέσιος

Επίτιμος Πρόεδρος: **Γιώργος Σφήκας**

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σμαράγδα Αδαμαντιάδου, Μίλτος Γκλέτσος,
Χρήστος Κατσαρός, Ντόναλντ Μάθιους,
Νίκος Πέτρου, Σταμάτης Σκαμπαρδώνης.

Εκδότης - Υπεύθυνος ύλης
Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, Νίκης 20, 105 57 Αθήνα

Τα ενυπόγραφα άρθρα αντιπροσωπεύουν
τις απόψεις των συγγραφέων
και όχι αναγκαστικά της Εταιρίας.

Επιμέλεια έκδοσης:
Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Σελιδοποίηση - επεξεργασία
Άρης Βιδάλης

Τιμή Τεύχους 4 ΕΥΡΩ
Στα μέλη διανέμεται δωρεάν.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
Νίκης 20, 105 57 Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ Ν. Πέτρου	3
Running Out of Time – Η σκυτάλη στην Ελλάδα	7
Χαιρετισμός Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου	8
1η μέρα – 24.10.2022 – Η σκυτάλη έφτασε στην Ελλάδα!	10
2η μέρα – 25.10.2022 – Από την Πτολεμαΐδα στα Φάρασαλα	12
3η μέρα – 26.10.2022 – Από τον Δομοκό στα Οινόφυτα	18
4η μέρα – 27.10.2022 – Η σκυτάλη στην Αττική	23
Τελευταίος σταθμός στο Φλοίσβο	37
Το ελληνικό Trimaran Akron Aoton έγραψε ιστορία!	41
Running Out of Time – Η οπτική γωνία των διοργανωτών	43
Ποιοτική κλιματική εκπαίδευση: Μια κρίσιμη αποστολή για ένα βιώσιμο μέλλον Pramod Kumar Sharma	44
Είπαν για το Running Out of Time	46
Κατάλογος προσώπων που μετέφεραν τη σκυτάλη στη διαδρομή της στην Ελλάδα	56
Ο δρόμος προς την κλιματική ουδετερότητα Κ. Καρτάλης	58
Από COP σε COP Ν. Πέτρου	61
Χορηγοί και υποστηρικτές του Running Out of Time στην Ελλάδα	65
Βιβλιοπωλείο της ΕΕΠΦ	66
Εγγραφές μελών - Δωρεές	67

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης έχει ως αποστολή της να ενημερώνει και να ευαισθητοποιεί τόσο τους Έλληνες, όσο και αυτούς που αγαπούν την Ελλάδα, για τη φυσική κληρονομιά της χώρας μας και να δραστηριοποιείται για την προστασία της.

Γλασκώβη

Σαρμ ελ-Σείχ

Από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ

Δευτέρα, 24 Οκτωβρίου 2022, ώρα 13:30. Πάνω στο ηλεκτροκίνητο σκάφος του Δήμου Πρεσπών, μαζί με τη Μαρίνα Γερουλάνου, καταμεσής στην ακύμαντη Μεγάλη Πρέσπα, βλέπουμε να πλησιάζει από την αλβανική πλευρά ένα άλλο ηλεκτροκίνητο σκάφος, που μεταφέρει τη σκυτάλη της διεθνούς εθελοντικής σκυταλοδρομίας Running Out of Time. Λίγα λεπτά αργότερα κρατώ τη σκυτάλη στα χέρια μου και το σκάφος γυρίζει προς τους Ψαράδες. Η στιγμή για την οποία εργαζόμαστε πυρετωδώς όλοι στην ΕΕΠΦ εδώ και 5 μήνες έφτασε. Η σκυτάλη βρίσκεται στην Ελλάδα, τελευταίο σταθμό της στην ηπειρωτική Ευρώπη, και ξεκινά το ταξίδι της για την Αθήνα...

Running Out of Time. Η μεγαλύτερη αδιάκοπη σκυταλοδρομία που έχει επιχειρηθεί ποτέ!

Η ιδέα γεννήθηκε στις αρχές του 2022, στον απόηχο της Συνόδου των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα στη Γλασκώβη το 2021 (COP26), η οποία δεν έφερε ουσιαστικές συμφωνίες και δεσμεύσεις και ανέδειξε, για μια ακόμη φορά, τη διαχρονική αδιαφορία ή/και έλλειψη πολιτικής βούλησης των παγκόσμιων ηγετών.

Οι Danny Bent και James Hay, δρομείς και κάτοχοι παγκοσμίου ρεκόρ Γκίνες, συνιδρυτές της πολυβραβευμένης εταιρείας The World Relay, με ηγετική θέση στη διοργάνωση μαζικών σκυταλοδρο-

μιών όπως η σειρά One Run, αποφάσισαν να διοργανώσουν μια σκυταλοδρομία με αφητηρία στη Γλασκώβη και θερματισμό στο θέρετρο Σαρμ ελ-Σείχ της Αιγύπτου, που θα φιλοξενούσε την επόμενη σύνοδο, την COP27, στις αρχές Νοεμβρίου του 2022.

Η σκυτάλη επρόκειτο να μεταφερθεί από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ από δρομείς, ποδηλάτες και ιστιοπλόους χωρίς στάση, αλλάζοντας αδιάκοπα χέρια μέρα και νύχτα, περνώντας από σχολεία, απειλούμενα οικοσυστήματα και περιοχές όπου έχουν γίνει σημαντικά κλιματικά έργα, διασχίζοντας 18 χώρες και καλύπτοντας 7.767 χιλιόμετρα. Στόχος ήταν η σκυταλοδρομία να κινητοποιήσει τους πολίτες κατά μήκος της διαδρομής της, να εμπνεύσει και να ενισχύσει τοπικές δράσεις για την κλιματική αλλαγή, να αναδείξει την ανάγκη συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα για την αντιμετώπιση της κλιμα-

τικής κρίσης, αλλά και να μεταφέρει ένα μήνυμα από όλους, ιδιαίτερα τους νέους, προς τους παγκόσμιους ηγέτες για την επιτακτική ανάγκη ποιοτικής κλιματικής εκπαίδευσης για όλους.

Ο τίτλος που διάλεξαν οι διοργανωτές ήθελε να αναδείξει το κρισιμότερο στοιχείο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, ότι το χρονικό περιθώριο για τη λήψη των απαραίτητων ριζικών μέτρων μειώνεται με επιταχυνόμενο ρυθμό!

Ο χρόνος μας τελειώνει...

Οι διοργανωτές απευθύνθηκαν για συνεργασία στο Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Foundation for Environmental Education - FEE) που αμέσως αποδέχθηκε την πρόταση, καθώς έχει μέλη σε όλες τις χώρες της σχεδιαζόμενης διαδρομής, τα οποία και κινητοποίησε αμέσως. Στη διοργάνωση συμμετείχε και η αγγλική οργάνωση Carbon Copy, ενώ τη σκυταλοδρομία υποστήριξαν επίσημα η UNESCO και η UNFCCC. Παράλληλα, οι δρομείς κλήθηκαν να συγκεντρώσουν πόρους για το Global Forest Fund του FEE και την Carbon Copy.

Για μια τόσο ιδιαίτερη διοργάνωση ήταν απαραίτητο και ένα εντυπωσιακό σύμβολο, ένας συνδετικός κρίκος που θα γινόταν πηγή έμπνευσης για ατομική δράση. Η εμβληματική σκυτάλη σχεδιάστηκε από τη βραβευμένη εταιρία 4c Design με έδρα τη Γλασκώβη. Αποτελείται από 18 ξύλινες

ράβδους, μία για κάθε χώρα της διαδρομής... εύθραυστες κατά μόνας, ένα ισχυρό σύνολο όλες μαζί. Η ελικοειδής μεταλλική ταινία που τις συγκρατεί αντιπροσωπεύει τα τέσσερα βασικά επίπεδα κλιματικής δράσης – διεθνές, εθνικό, τοπικό και ατομικό.

Το ηχηρό περιβαλλοντικό μήνυμα προς τους ηγέτες στην COP27 συντάχθηκε από

το FEE σε συνεργασία με το δημοτικό σχολείο Sunnyside της Γλασκώβης. Γραμμένο στα Αγγλικά και τα Αραβικά, σφραγίστηκε στη σκυτάλη κατά την έναρκτήρια τελετή στη Γλασκώβη στις 30 Σεπτεμβρίου:

Ο χρόνος τελειώνει.

Η ποιοτική εκπαίδευση για το κλίμα είναι ζωτικής σημασίας εάν θέλουμε να εξοπλίσουμε τους πολίτες όλων των ηλικιών με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να οικοδομήσουμε ένα μέλλον στο οποίο όλοι μπορούν να ευημερήσουν.

Οι νέοι πρέπει να αναγνωριστούν ως ηγέτες, να τεθούν στην πρώτη γραμμή της συζήτησης για την κλιματική αλλαγή και να ενδυναμωθούν μέσω της εκπαίδευσης.

Καλούμε τους παγκόσμιους ηγέτες να μας παράσχουν τις δεξιότητες και την εκπαίδευση για να οικοδομήσουμε έναν βιώσιμο κόσμο.

Ο κόσμος μας θερμαίνεται, και για να συγκρατήσουμε την αύξηση στον 1,5 βαθμό χρειαζόμαστε μακρόπνοη σκέψη, συνεπείς πολιτικές και χρηματοδότηση που θα μας βοηθήσουν να φθάσουμε στις Καθαρές Μηδενικές Εκπομπές.

Δεσμεύμαστε να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση ενός μέλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμου για όλους.

Δείξτε με τις πράξεις σας, όχι μόνο με λόγια, ότι δεσμεύεστε κι εσείς.

Βοηθήστε μας να φθάσουμε εκεί!

Τον συντονισμό του ελληνικού μέρους της σκυταλοδρομίας, συνολικά 775 χλμ. χωρισμένα σε 72 τμήματα, ανέλαβε πρόθυμα η Εταιρία μας, αν και το εγχείρημα ήταν μεγάλο και δύσκολο. Η προετοιμασία ξεκίνησε ήδη από τον Μάιο του 2022, με πυκνές συναντήσεις με τους διοργανωτές και το FEE, ώστε να οριστικοποιηθεί η διαδρομή, να διασφαλιστεί η κάλυψη όλων των τμημάτων με δρομείς ή ποδηλάτες και να γίνουν όλες οι απαραίτητες επαφές με τις αρμόδιες αρχές για την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή της σκυταλοδρομίας. Παράλληλα, άρχισε μια συστηματική προσπάθεια για την κινητοποίηση των μελών και φίλων της Εταιρίας, των σχολικών δικτύων μας, ξενοδοχείων και δήμων που συμμετέχουν στη Γαλάζια Σημαία και το Green Key, καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης, φορέων, οργανώσεων, αθλητικών συλλόγων, της Ολυμπιακής Επιτροπής και πολλών άλλων για τη διοργάνωση παράλληλων εκδηλώσεων κατά μήκος της διαδρομής. Χρειάστηκε σκληρή δουλειά από τα στελέχη και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με κορύφωση τις τέσσερις μέρες κατά τις οποίες η σκυτάλη διέσχισε την Ελλάδα.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της διοργάνωσης ήταν η μεταφορά της σκυτάλης διά θαλάσσης από την Ελλάδα στην Κύπρο και από εκεί στο Ισραήλ, για να συνεχίσει προς την Αίγυπτο. Η απόφαση να μην παραχθούν καθόλου ρύποι από το ταξίδι της σκυτάλης απέκλειε τα μηχανοκίνητα μέσα, όμως ο διαθέσιμος χρόνος για να φτάσει έγκαιρα η σκυτάλη στον προορισμό της για την έναρξη της COP27, μόλις 5 ημέρες, ήταν ελάχιστος για συμβατικά ιστιοπλοϊκά σκάφη. Αναλάβαμε να το λύσουμε η Δαρεία Βουρδουμπά και ο γράφων. Μετά από πολλές συζητήσεις και συναντήσεις, και με την καθοριστική συμβολή του Πανελληνίου Ομίλου Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης καταλήξαμε στο αγωνιστικό τριμαράν Άκρον Άωτον, το μόνο σκάφος που είχε τη δυνατότητα να ολοκληρώσει το ταξίδι στον διαθέ-

Η πρόεδρος του FEE κα Lesley Jones με τη σκυτάλη στην τελετή έναρξης της σκυταλοδρομίας.

σιμο χρόνο. Ο ιδιοκτήτης και καπετάνιος και το πλήρωμα αποδέχτηκαν με ενθουσιασμό την πρότασή μας να αναλάβουν εθελοντικά το δύσκολο αυτό εγχείρημα.

Ο πρώτος δρομέας παρέλαβε τη σκυτάλη στις 30 Σεπτεμβρίου από το σχολείο Sunnyside της Γλασκώβης. Από τη Σκωτία, η σκυταλοδρομία συνεχίστηκε μέσω Ουαλίας, Αγγλίας, Γαλλίας, Βελγίου (με σταθμό στο Ευρωκοινοβούλιο), Ολλανδίας, Γερμανίας (με σταθμό στη

Βόνη στα γραφεία της UNFCCC), Αυστρίας, Ιταλίας, Σλοβενίας, Κροατίας, Βοσνίας Ερζεγοβίνης, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου. Η σκυτάλη έφτασε στο Σαρμ ελ-Σέιχ και το μήνυμα παραδόθηκε στη Γραμματεία της COP27 στις 8 Νοεμβρίου, συνοδευμένο από σχεδόν 800,000 υπογραφές υποστήριξης από όλο τον κόσμο, καθώς και τις φωνές 776.611 μαθητών από 105 χώρες που συμμετείχαν στη διαδικτυακή Παγκόσμια Ημέρα Δράσης Σχολείων στις 3 Νοεμβρίου.

Στην Ελλάδα η σκυτάλη έφτασε στις 24 Οκτωβρίου από την Αλβανία, μέσα από τη Μεγάλη Πρέσπα, και στη συνέχεια πέρασε από Καστοριά, Κλεισούρα, Πτολεμαΐδα, Βέροια, Τρίλοφο, Κατερίνη, Πλαταμώνα, Γόννους, Ροδιά, Λάρισα, Φάρσαλα, Δομοκό, Λαμία, Καμένα Βούρλα, Άγιο Κωνσταντίνο, Σκάλα, Μαρτίνο, Ακράϊφνιο, Αλιάρτο, Θήβα, Οινόφυτα, Αυλώνα, Αφίδνες, Φράγμα Μαραθώνα. Από τον Μαραθώνα ακολούθησε την κλασική Μαραθώνια Διαδρομή και, περνώντας από την Ακρόπολη, κατέληξε στη Μαρίνα του Φλοίσβου, στο Φάληρο, από όπου έφυγε με το τριμαράν Άκρον Άωτον για την Κύπρο στις 27 Οκτωβρίου 2022.

Όπως θα δείτε στις επόμενες σελίδες η κινητοποίηση και η συμμετοχή ήταν πραγματικά συγκινητικές. Ευχαριστούμε θερμά από καρδιάς όλους εκείνους που στάθηκαν δίπλα μας στη μεγάλη αυτή προσπάθεια. ■

Νίκος Πέτρου

We're on a mission

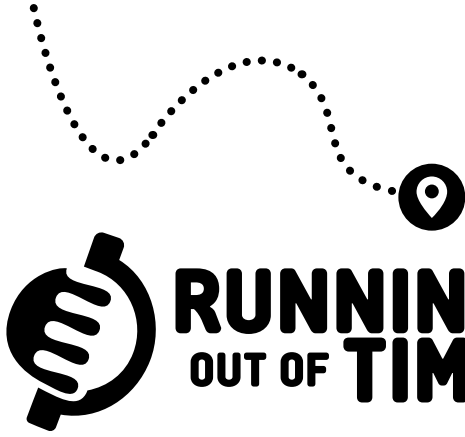
**RUNNING
OUT OF TIME**

7,767 KM. 38 DAYS. ONE GOAL

**CAN YOU HELP US MAKE IT TO COP27 AND
DELIVER OUR CLIMATE MESSAGE?**

FEE
FOUNDATION FOR
ENVIRONMENTAL EDUCATION

CC
carbon
copy

**RUNNING
OUT OF TIME**

24.10 - 27.10.2022

Η σκυτάλη στην Ελλάδα

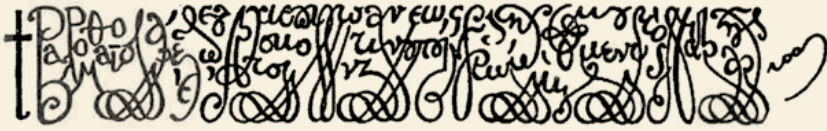
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

**Προστασία
της Φύσης**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Τῷ Ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ Νικολάῳ Πέτρου, Προέδρῳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Προστασίας τῆς Φύσης», τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐκ Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καί εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Μετά χαρᾶς πληροφορηθέντες περὶ τῆς ἐν ἐξελίξει σκυταλοδρομίας μέ στόχον τὴν μεταφορὰν τῆς ἀγωνίας τῆς παγκοσμίου κοινότητος καὶ ἰδίως τῆς νέας γενεᾶς περὶ τῆς ἐμφανεστάτης πλέον κλιματικῆς ἀλλαγῆς καὶ τῶν πρωτοφανῶν συνεπειῶν τῆς, αἱ ὁποῖαι ὠδήγησαν πολλοὺς νὰ ὀμιλοῦν περὶ «κλιματικῆς καταστροφῆς», πρὸς τὴν ἐπικειμένην νέαν Διάσκεψιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν Κλιματικὴν Ἀλλαγὴν (COP 27) εἰς τὸ Sharm-el-Sheikh τῆς Αἰγύπτου, χαιρετίζομεν τὸ ἐγχείρημα καὶ ἀποστέλλομεν εὐχαριστικῶς τὸ παρὸν μήνυμα στηριξέως αὐτοῦ διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὅπου δεῖ.

Κεντρικὴ διάστασις τῶν πολλῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος εἶναι ἡ προώθησις τῆς οἰκολογικῆς εὐαισθησίας. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐπλαστος καὶ δεκτικὸς ἀγωγῆς, εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ἡ προσπάθεια οἰκολογικῆς εὐαισθητοποίησεως νὰ στρέφεται ἐγκαίρως πρὸς τὴν νέαν γενεάν. Αἰσθανόμεθα ἰδιαίτερος εὐτυχεῖς διὰ τὴν εὐρείαν ἀνταπόκρισιν τῶν νέων εἰς τὰς ἡμετέρας προτροπὰς καὶ ὠργανομένας προσπάθειας καὶ ἐκφράζομεν τὴν ἐλπίδα ὅτι αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ θὰ ἐπιδείξουν μεγαλυτέραν οἰκολογικὴν ὑπευθυνότητα ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς νῦν, οἱ ὁποῖοι ἔχομεν μέγα μεριδίον εὐθύνης διὰ τὴν οἰκολογικὴν κρίσιν, διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ μεγαλυτέρου προβλήματος τὸ ὁποῖον ἐγνώρισεν ἡ ἀνθρωπότης εἰς τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς πορείαν.

Τὸ σύγχρονον οἰκολογικὸν πρόβλημα ἀπεκάλυψεν ὅτι ὁ κόσμος μας ἀποτελεῖ ἐνότητα, ὅτι αἱ μεγάλαι προκλήσεις ἀφοροῦν εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὅτι μόνον μέ κοινὴν προσπάθειαν δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν, ὅτι ἀποτελεῖ πλάνην οἰκτρὰν ἢ ἄποψις ὅτι ἡ φύσις ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ ἀνανεώνεται καὶ νὰ ὑπερβαίῃ ἀφ' ἑαυτῆς τὰς ἀνθρωπογενεῖς καταστροφικὰς ἐπιρροὰς. Απαιτεῖται σύμπραξις καὶ συμπόρευσις, συνεργασία κρατῶν, διεθνῶν ὀργανισμῶν, ἐπιστημῶν, θρησκευτῶν καὶ κοινωνίας τῶν πολιτῶν. Δέν στοιχειοθετεῖται ἄλλοθι διὰ τὴν ἀποχὴν ἢ τὴν ἀδιαφορίαν. Ἡμεῖς προεβάλομεν τὸ οἰκολογικὸν δυναμικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν εὐχαριστιακὴν χρῆσιν τῆς δημιουργίας καὶ τὸ ἀσκητικὸν ἦθος, τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας ὡς τρόπον ἀναπτύξεως καὶ βιώσεως ὄλων τῶν ἀρχῶν καὶ στάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀντιστρατεύονται καὶ ἀκυρώνουν κάθε μορφῆς οἰκοκαταστροφικὴν συμπεριφορὰν.

Απαιτεῖται ἡ ἀνάπτυξις ἑνὸς νέου ἥθους οἰκολογικῆς εὐθύνης καὶ μία νέα ἱεράρχησις ἀξιών. Ἄλλως, θὰ θεραπεύωμεν μόνον τὰ συμπτώματα, ἐνῶ ἡ πηγὴ τῆς κρίσεως θὰ παραμένῃ ἄθικτος. Πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ κινήται ἡ ἐκπαίδευσις, ὅπου ἡ σοβαρότης καὶ ἡ ὑπευθυνότης τοῦ διδασκάλου συναντῶνται δημιουργικῶς μέ τὸν δυναμισμόν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν νέων,

1η μέρα
24.10.2022

RUNNING
OUT OF TIME
στην Ελλάδα

Η σκυτάλη έφτασε στην Ελλάδα! 5.742 χλμ. ολοκληρώθηκαν, μένουν 2025 χλμ. ακόμη!

Τη Δευτέρα 24 Οκτωβρίου 2022, η παγκόσμια σκυταλοδρομία Running Out of Time πέρασε τα σύνορα της Ελλάδας.

Το αδιάκοπο ταξίδι της σκυτάλης στη χώρα μας ξεκίνησε από τη Μεγάλη Πρέσπα, όπου ο κος Νίκος Πέτρου, αντιπρόεδρος του ΕΕΠΦ και πρόεδρος της ΕΕΠΦ, παρέλαβε τη σκυτάλη με το ηλιακό

σκάφος του δήμου Πρεσπών. Η σκυτάλη πέρασε στη συνέχεια στην κα Μαρίνα Γερούλάνου, μέλος του ΔΣ της ΕΕΠΦ, που την παρέδωσε με τη σειρά της στους κωπηλάτες του Ναυτικού Ομίλου Μαυροχωρίου (ΝΟΜ) «Οι Αργοναύτες» για να καταλήξει στο χωριό Ψαράδες στις 15:30. Εκεί, σε μια τελετή που οργάνωσε ο Δήμος Πρεσπών η σκυτάλη πέρασε, χέρι με χέρι, από τον ολυμπιονίκη στην κωπηλασία κο Γιάννη Χρήστου, στον πρόεδρο του ΝΟΜ «Οι Αργοναύτες» κο Ναούμ Μπούση, στον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Πρεσπών κο Φώτη Γεωργίου, στην διευθύντρια της Εταιρίας Προστασίας Πρεσπών (ΕΠΠ) κα Μυρσίνη Μαλακού, στον κο Λάζαρο Νικολάου, στέλεχος της ΕΠΠ και μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου, στην αναπληρώτρια προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Μακεδονίας του ΟΦΥΠΕΚΑ κα Τριανταφυλλιά Γκώγκου και στον Αντιπεριφερειάρχη Φλώρινας κο Σωτήρη Βόσδου ο οποίος την παρέδωσε στους πρώτους ποδηλάτες.

Οι Σπυρίδων Μιχαηλίδης, Αθανάσιος Πατσέας, Ιωάννης Δημητριάδης παρέδωσαν την σκυτάλη στον Φώτη Παπαγεωργίου του Ποδηλατικού Συλλόγου Καστοριάς «620» που την έφερε στην Καστοριά. Εκεί τον υποδέχτηκαν μαθητές και εκπαιδευτικοί από το Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Καστοριάς, τον Βρεφονηπιακό Σταθμό «Μικροί Εξερευνητές» και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ενώ αργότερα τον Λάμπρο Κραμποκούκη της οργάνωσης «Αρκτούρος» υποδέχτηκαν στο Βαρικό κάτοικοι και μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η διαδρομή της σκυτάλης συνεχίστηκε προς την Πτολεμαΐδα, όπου ο μαραθωνοδρόμος με αμαξίδιο Γιάννης Μητρούλης και ο συνοδός του Αχιλλέας Τσακιλοϊδής παρέδωσαν την σκυτάλη στους ποδηλάτες από την ποδηλατική ομάδα Cidas Cyclistas του Αθλητικού Συλλόγου Ατλαντίδα. Οι Γιώργος Βουβάλας και Γιώργος Χατζηγεωργίου ανέλαβαν τη δύσκολη μεταμεσονύχτια διαδρομή των 80 χλμ από την Πτολεμαΐδα προς την Βέροια.

2η μέρα
25.10.2022

RUNNING
OUT OF TIME
στην Ελλάδα

**6.017 χλμ. ολοκληρώθηκαν,
1.750 χλμ. ακόμη!**

Από την Βέροια, η σκυτάλη συνέχισε το ταξίδι της στην Κατερίνη, τον Πιλαταμόνα, τον Γόννο, τη Ροδιά και την Λάρισα. Τα ξημερώματα της Τρίτης την παρέλαβε ο δρομέας κος Γιώργος Μητρούδας, στη Βέροια και τη μετέφερε μέχρι την Κατερίνη, διανύοντας 52 χλμ! Τη σκυτάλη έφεραν στην παραλία της Κατερίνης ο ολυμπιονίκης της χειροσφαίρισης κος Σάββας Καρυπίδης, μαζί με τον κο Κωνσταντίνο Μαυρίδη, από τον ποδηλατικό όμιλο Θεσσαλονίκης «Βέλος». Πλήθος μαθητών με ποδήλατα, εκπαιδευτικοί και γονείς υποδέχτηκαν τους αθλητές και την αποστολή της ROOT στο βραβευμένο με Γαλάζια Σημαία και Green Key ξενοδοχείο Mediterranean Village. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για την κλιματική αλλαγή, με τη συμμετοχή όλων, μαθητών, υποστηρικτών και στελεχών της τοπικής κοινωνίας. Οι μαθητές του ΔΣ Καλλιθέας υποδέχτηκαν τη σκυτάλη με το ηχη-

ρό σύνθημα «Ο χρόνος τελειώνει ας τρέξουμε όλοι μαζί, ο χρόνος τελειώνει δεν έχουμε άλλη επιλογή». Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης εκπρόσωποι της αποκεντρωμένης διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο πρόεδρος της ΕΕΙΦ, η διοίκηση του Ομίλου Mediterranean Hotels, καθώς και εκπρόσωποι της Α/βάθμιας εκπαίδευσης έστειλαν το μήνυμά τους για την ανάγκη μιας ποιοτικής εκπαίδευσης για το κλίμα. Από την Καλλιθέα και τον Πιλαταμόνα τη σκυτάλη παρέλαβαν οι ομάδες ΑΠΣ Δρομέων Πιερίας «Ζευς» και Plus Minus Gifted οι οποίες συνέχισαν τη διαδρομή της προς τη Λάρισα.

Στο Φρούριο της Λάρισας 150 μαθητές και μαθήτριες, από το 11ο και 16ο Δημοτικό Σχολείο, το 19ο, 27ο και 32ο Νηπιαγωγείο, μαζί με τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς τους, διαδήλωσαν με έντονο παλμό στην πλατεία και στους δρόμους του Ιστορικού Κέντρου της Λάρισας, σε μια «ειρηνική διαδήλωση για την προστασία του πλανήτη». Η δράση έγινε στο πλαίσιο συμμετοχής της Δ/νσης Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας στη σκυταλοδρομία Running Out of Time. Η πορεία ολοκληρώθηκε στο Δημαρχείο, όπου οι μικροί διαδηλωτές παρέδωσαν ψήφισμα και τις προτάσεις τους στον δήμαρχο της πόλης κο Απόστολο Καλογιάννη, που τους υποδέχθηκε μαζί με τον πρόεδρο και τον γενικό γραμματέα της ΕΕΙΦ, Νίκο Πιέτρου και Σταμάτη Σκαμπαρδώνη.

Λίγο αργότερα, μπροστά στο Αρχαίο Θέατρο, ο κος Κώστας Γκόλτσιος παρέδωσε τη σκυτάλη στον κο Στέλιο Καρανίκα, ενώ παρών ήταν ο δημοτικός σύμβουλος και πρώην διεθνής ποδοσφαιριστής κος Βαγγέλης Μόρας, ο κος Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, στελέχη της Δ/σης Αθλητισμού του Δήμου Λαρισαίων, μαθητές γυμνασίων και λυκείων, η ομάδα A Woman Can Be, καθώς και μέλη του Συλλόγου Μαραθωνοδρόμων Λάρισας, που συνόδευσαν τους δρομείς σε όλη τη διαδρομή τους εντός του δήμου.

Ευχαριστούμε το Mediterranean Village Hotel & Spa της εταιρίας «Βασ. Λάμπρου Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Α.Ε.», για την εξαιρετική φιλοξενία και τη στήριξη. Ιδιαίτερα την πρόεδρο και διευθύνουσα σύμβουλο του Ομίλου, κα Ευαγγελία Ξυπτερά, την κα Παναγιώτα Λάμπρου, Μηχανολόγο ΑΠΘ & Διευθύντρια Βιωσιμότητας και τον κο Χρήστο Μητσοκάπα, Διευθυντή Ποιότητας του Ομίλου.

Μέσα από τη συνεργασία και την εκπαίδευση μπορούμε να καταφέρουμε την αλλαγή

Το σχολείο μας έλαβε μέρος στη μεγαλύτερη σκυταλοδρομία για την παγκόσμια κλιματική αλλαγή, ώστε να γίνει μέρος της προσπάθειας να μεταφερθεί ένα ηχηρό μήνυμα στους παγκόσμιους ηγέτες για τον πλανήτη μας. Μέσα από τη συνεργασία

και την εκπαίδευση μπορούμε να καταφέρουμε την αλλαγή, δίνοντας σάρκα και οστά στην έκφραση «η ισχύς εν τη ενώσει».

Τη μέρα της εκδήλωσης κληθήκαμε να ακούσουμε τους προβληματισμούς των υπευθύνων, να αφουγκραστούμε την κατάσταση και να συζητήσουμε τι μπορούμε να κάνουμε από πλευράς μας. Μέσα από αφίσες, πανό, ζωγραφιές και κατασκευές κουβεντιάσαμε, αναρωτηθήκαμε, προβληματιστήκαμε και καταλήξαμε σε ένα συμπέρασμα: όλοι μαζί μπορούμε να συνεισφέρουμε και να επαγρυπνούμε ώστε να πετύχουμε. Η αγάπη και η φροντίδα προς το περιβάλλον πρέπει να γίνει τρόπος ζωής και να ενσωματωθεί στην εκπαίδευση. Σαφέστατα, όπως αναφέρεται και στη σκυτάλη: οι νέοι πρέπει να αναγνωρίζονται ως ηγέτες, να τοποθετούνται στην πρώτη γραμμή και να ενδυναμώνονται μέσω της εκπαίδευσης. Δεν μένουμε στα λόγια αλλά προχωρούμε με πράξεις. Οι μαθητές του σχολείου μας έβαλαν το μικρό τους λιθαράκι σε αυτή την προσπάθεια, συνοδεύοντας τη σκυτάλη στον επόμενο σταθμό με τα ποδήλατά τους, συμμετέχοντας ενεργά στην προσπάθεια διάδοσης της κραυγής αγωνίας του πλανήτη. Ένα μέλλον βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς είναι αυτό που επιζητούμε και παλεύουμε να αποκτήσουμε!

*Κωνσταντίνος Πολυχρόνης
Δ/ντής Δημοτικού Σχολείου Καλλιθέας Πιερίας*

Απαιτούμε να δούμε έναν άλλον κόσμο

Τα Mediterranean Hotels της εταιρείας «Βασ. Λάμπρου Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Α.Ε.», ήδη από την αρχή της λειτουργίας τους, προσπαθούν διαρκώς για τη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος και τον μέγιστο δυνατό περιορισμό των επιπτώσεων των καθημερινών δραστηριοτήτων τους στο περιβάλλον. Για τον λόγο αυτό και η σχέση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεών μας με την ΕΕΙΦ κρατάει εδώ και αρκετά χρόνια. Από το 2014, και τα τέσσερα ξενοδοχεία της εταιρείας μας βραβεύονται με το Green Key, ενώ στην ακτή Καλλιθέας το Mediterranean Village Hotel & Spa βραβεύεται και διατηρεί για 9 χρόνια ανελλιπώς μέχρι και σήμερα τη Γαλάζια Σημαία. Η νέα μας συνεργασία για τη φιλοξενία της σκυταλοδρομίας Running Out of Time όχι μόνο ήταν τιμή για εμάς, αλλά μας κατέκλυσε με χαρά, αισιοδοξία και ελπίδα. Ελπίδα και πίστη πως η νέα γενιά είναι εδώ για να ανατρέψει την κατάσταση. Δρομείς, ποδηλάτες και ιστιοπλόοι μετέφεραν χέρι με χέρι τη σκυτάλη, χωρίς σταματημό, μέρα νύχτα, για 38 ημέρες σε συνολικά 18 χώρες. Η ατμόσφαιρα που μετέδωσαν αυτοί και όλοι οι εξαιρετικοί συντελεστές της δράσης όταν πέρασαν την πύλη του δικού μας σημείου συνάντησης, του ξενοδοχείου Mediterranean Village Hotel & Spa στην παραλία Κατερίνης, ήταν συγκλονιστική. Μαζί με αυτούς, μικροί ποδηλάτες και φίλοι μας από το Δημοτικό Σχολείο Καλλιθέας ανταποκρίθηκαν με ένθερμο τρόπο στο κάλεσμά μας και έδωσαν με τη συμμετοχή και την παρουσία τους μια άλλη δυναμική στη σπουδαία αυτή διοργάνωση. Είδαμε 200 μι-

κρούς μαθητές να φτάνουν με τα ποδήλατά τους, να φωνάζουν ρυθμικά και να σηκώνουν ψηλά τα πανό με τα ηχηρά μηνύματά τους για την κλιματική αλλαγή, που με τόση αγάπη και μεράκι έφτιαξαν όλες τις προηγούμενες μέρες. Νιώσαμε έντονα τη θέλησή τους να ακουστεί η φωνή τους για να προστατευτεί ο πλανήτης μας, το σπίτι τους, το σπίτι το δικό μας, των παιδιών μας και κάθε επόμενης γενιάς. Η εξέχουσα σημασία δράση της σκυταλοδρομίας Running Out of Time ήταν μια σημαντική πίεση προς τους παγκόσμιους ηγέτες για το ότι ο χρόνος κυλάει με ιλιγγιώδη ταχύτητα και εμείς πλέον απαιτούμε να δούμε έναν άλλον κόσμο. Είμαστε εδώ, τον ονειρευόμαστε, τον διεκδικούμε και θα κάνουμε καθετί που περνάει από το χέρι μας για να τον κατακτήσουμε. Ας ακουστόμε και ας μην αγνοηθούμε!

*Παναγιώτα Λάμπρου, Sustainability Manager
του ομίλου Mediterranean Hotels*

Τα παιδιά των σχολείων της Λάρισας ενώνουν τις φωνές τους με τα παιδιά όλου του κόσμου για το μέλλον του πλανήτη μας

Ηχηρό μήνυμα για την προστασία του πλανήτη μας έστειλαν δεκάδες μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας την Τρίτη 25 Οκτωβρίου 2022.

Μαθητές, γονείς/κηδεμόνες και εκπαιδευτικοί από τα: 19ο, 27ο, 32ο Νηπιαγωγεία Λάρισας, από το ιδιωτικό νηπιαγωγείο ΔΗΤΩ και από τα 11ο και 16ο Δημοτικά Σχολεία Λάρισας συναντηθήκαμε στις 5:00 το απόγευμα, ύστερα από πρόσκληση της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας, στο Φρούριο, το οποίο αποτελεί εμβληματικό μέρος πολιτισμού για την πόλη μας, καθώς βρίσκεται πάνω από το αρχαίο θέατρο.

Από εκεί ξεκίνησε με ενθουσιασμό η «Ειρηνική διαδήλωση για την προστασία του πλανήτη», στην οποία πρωτοστάτησαν οι μαθητές και οι μαθήτριες, που ως μελλοντικοί ενεργοί πολίτες αυτού του τόπου αποτύπωσαν τα μηνύματά τους, τους προβληματισμούς τους και τις προτάσεις τους για την προστασία της φύσης και την κλιματική αλλαγή σε πανό και πλακάτ. Αφορμή για τη διαδήλωση αποτέλεσε η σκυταλοδρομία Running Out of Time – που το ίδιο βράδυ πέρασε από τη Λάρισα– η οποία διοργανώθηκε από το Διεθνές Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και υποστηρίχθηκε από την UNESCO, ενώ το ελληνικό μέρος της σκυταλοδρομίας συντονιζόταν από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης. Στόχος της δράσης ήταν να παραδοθεί η σκυτάλη και το μήνυμα για την αναγκαιότητα καθολικής, ποιοτικής, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για όλους στη Διάσκεψη του

ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή COP27, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 6 και 18 Νοεμβρίου 2022.

Στον χαιρετισμό που απηύθυνε η διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης κα Αικατερίνη Καραγιώργου, μεταξύ άλλων ανέφερε: «Η παρουσία σας σήμερα, στην ειρηνική διαδήλωση διαμαρτυρίας για την προστασία του πλανήτη, μας γεμίζει όλους με αισιοδοξία, διότι αποδεικνύει περίτρανα ότι η νέα γενιά έχει έγκαιρα ευαισθητοποιηθεί και κατανοήσει την ανάγκη αφύπνισης της ανθρωπότητας στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος και της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Οι μαθητές και οι μαθήτριες των Δημοτικών Σχολείων και των Νηπιαγωγείων της Λάρισας ενώνετε τις φωνές σας με περισσότερους από ένα εκατομμύριο μαθητές και μαθήτριες σε 18 χώρες, που θα δραστηριοποιηθούν στο πλαίσιο της σκυταλοδρομίας Running Out of Time για την κλιματική αλλαγή και την Παγκόσμια Ημέρα Δράσης των Σχολείων (Schools Action Day) στις 3 Νοεμβρίου. Δίνετε το μήνυμα στους παγκόσμιους και τοπικούς ηγέτες να λάβουν βασικές αποφάσεις που σταματούν

δημιουργίες με τα συνθήματα των μαθητών/μαθητριών τοποθετήθηκαν μπροστά στο αρχαίο θέατρο, στο σημείο από όπου πέρασαν οι δρομείς το βράδυ, ώστε το μήνυμα των Λαρισαίων μαθητών και μαθητριών των Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων της πόλης μας να ταξιδέψει μαζί με τη σκυτάλη σε όλο τον κόσμο! Το σημαντικότερο όμως ήταν ότι τα παιδιά κατανόησαν ότι το περιβάλλον είναι υπόθεση όλων μας, διότι αποτελούμε μέρος του. Η αλλαγή στάσης καθενός και καθεμιάς απαιτεί, ήδη από την ηλικία τους, την καλλιέργεια ενός ήθους που μας καθιστά ευεργετικούς για το περιβάλλον και όχι επιζημίους.

την κλιματική αλλαγή, αλλά και να εξασφαλίσουν ποιοτική εκπαίδευση για το κλίμα σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες ανεξαιρέτως. Σας συχαίρω όλους και όλες για τη συμμετοχή σας στη δράση αυτή, όπως επίσης και τους γονείς και κηδεμόνες σας. Συχαρητήρια και ευχαριστίες οφείλουμε βέβαια και στους εκπαιδευτικούς σας, αλλά και σε όσους κοπίασαν για τη διεξαγωγή της σημερινής δράσης».

Στη συνέχεια, οι μαθητές και οι μαθήτριες, διαδήλωσαν τα συνθήματά τους στην πλατεία και στους δρόμους του ιστορικού κέντρου της Λάρισας. Η πορεία ολοκληρώθηκε στο δημαρχείο, όπου επιδόθηκε ψήφισμα διαμαρτυρίας για την κλιματική αλλαγή στον δήμαρχο Λαρισαίων από τους/τις μικρούς/ές διαδηλωτές/διαδηλώτριες. Όλες οι

Η ανωτέρω δράση άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις στους κατοίκους της Λάρισας που βρέθηκαν στο σημείο και είδαν τις μαθητικές δημιουργίες. Ας σημειωθεί ότι η διοργάνωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συμμετοχής της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας ως συντονιστικού φορέα στο Διεθνές Δίκτυο Π.Ε. Μαθαίνω για τα Δάση, του οποίου εθνικός χειριστής είναι η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης.
Κων/να Χατζημήκου, Υπεύθυνη Σχολ. Δρ. Π.Ε Λάρισας και πρόεδρος του συντονιστικού φορέα στο Διεθνές Δίκτυο Π.Ε Μαθαίνω για τα Δάση

16ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας

Το 16ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας συμμετείχε ενεργά στη δράση Running Out of Time την Τρίτη 25 Οκτωβρίου. Μετά από κάλεσμα της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας εκπαιδευτικοί και μαθητές με τους γονείς τους πραγματοποίησαν μια «Ειρηνική διαδήλωση για την προστασία του πλανήτη». Το σχολείο μας είχε έντονη παρουσία στην εκδήλωση, καθώς το θέμα της κλιματικής αλλαγής αποτελεί και το περιεχόμενο του έργου Erasmus+ CHOICE (CitizensHip Competences to tackle climate Change) στο οποίο συμμετέχει. Η δράση αυτή στάθηκε αφορμή για τον προβληματισμό των μαθητών μας γύρω από τις ευθύνες που μας αναλογούν ως πολίτες για την προστασία του πλανήτη μας. Και ο προβληματισμός μετατράπηκε σε δράσεις και πειραματισμούς, ώστε να μπορούν τα παιδιά να αξιολογούν τη βιωσιμότητα των δικών τους πρακτικών και να σκέφτονται πιο φιλικές προς το περιβάλλον συνήθειες και πρακτικές. Έγιναν οι ίδιοι πρωτοστάτες στην υιοθέτηση βιώσιμων συμπεριφορών, δίνοντας το παράδειγμα και ευαισθητοποιώντας συμμαθητές και φίλους, αλλά και τις ίδιες τις οικογένειές τους.

32ο Νηπιαγωγείο Λάρισας

Το δικό του μήνυμα συμπαράστασης και ευαισθητοποίησης για την κλιματική αλλαγή έστειλε το 32ο Νηπιαγωγείο Λάρισας, που συμμετείχε

στην παγκόσμια σκυταλοδρομία Running Out of Time, ύστερα από πρόσκληση της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Ν. Λάρισας. Είναι σημαντικό το ότι οι μικροί μας μαθητές, με τη συνοδεία των γονέων και κηδεμόνων τους, οι οποίοι βρίσκονται πάντα στο πλευρό μας αφήνοντας το δικό τους ξεχωριστό αποτύπωμα στις δράσεις του σχολείου μας, συμμετείχαν για καλό σκοπό σε μια παγκόσμια διοργάνωση, με μεγάλη προθυμία, χαρά και, πάνω απ' όλα, με θέληση και δημιουργικότητα! Μέσα από αυτή την ειρηνική διαδήλωση παιδιά και γονείς, μικροί και μεγάλοι στείλαμε το δικό μας μήνυμα για την προστασία του πλανήτη, φωνάζοντας συνθήματα και κρατώντας πλακάτ, περάσαμε όμορφα και διασκεδάσαμε! Μια ανεπανάληπτη εμπειρία που σίγουρα θα μείνει σε όλους αξέχαστη!

Ιδιωτικό νηπιαγωγείο ΛΗΤΩ

Το ιδιωτικό νηπιαγωγείο ΛΗΤΩ - Τσακίρη Θεοκλή, που εδρεύει στη Γιάννουλη Λάρισας, συμμετείχε με ενθουσιασμό στη σκυταλοδρομία Running Out of Time, που διοργάνωσε το Διεθνές Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση FEE με την υποστήριξη της UNESCO. Οι μικροί μαθητές συμμετείχαν στη δράση τραγουδώντας ένα τραγούδι που δημιούργησαν μαζί με τη νηπιαγωγό Δητώ Τσακίρη σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και την αξία της ανακύκλωσης, έφτιαξαν και κρατούσαν πλακάτ με οικολογικά μηνύματα, τα οποία περπατώντας έλεγαν τραγουδιστά επικοινωνώντας τα με τους περαστικούς σε όλη τη διάρκεια της δράσης. Οι μικροί μαθητές ενθουσιάστηκαν, ένιωσαν ότι ήταν πολύ σημαντικό αυτό το οποίο έκαναν με την πορεία των σχολείων της Πρωτοβάθμιας Λάρισας, που έφτασε μέχρι το δημαρχείο της πόλης. Τα παιδιά ζήτησαν από τον δήμαρχο της Λάρισας την ευαισθητοποίηση των μηχανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης σε ό,τι αφορά τον σεβασμό στο περιβάλλον. Οι οικογένειες του σχολείου εκτίμησαν τη συγκεκριμένη δράση, τη θεώρησαν πολύ σημαντική για τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους, αλλά και για τα μηνύματα που τα ίδια τα παιδιά τους έστειλαν μέσω αυτής της δράσης στο κοινωνικό περιβάλλον που ζουν.

19ο Νηπιαγωγείο Λάρισας

Το 19ο Νηπιαγωγείο μας έλαβε μέρος στη σκυταλοδρομία Running Out of Time, στην οποία προσκάλεσε η Δ/ση Α/θμιας Εκπ/σης Λάρισας, διά της υπεύθυνης Σχολικών Δραστηριοτήτων, σε οργάνωση του Διεθνούς Ιδρύματος για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και με την υποστήριξη της UNESCO. Στην Ελλάδα, το ελληνικό μέρος της σκυταλοδρομίας συντόνισε η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης. Η σκυταλοδρομία Running Out of Time είναι μια παγκόσμια διοργάνωση όπου χιλιάδες άνθρωποι μετέφεραν χέρι με χέρι τη σκυτάλη, αναδεικνύοντας την ανάγκη συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα, για να κρατήσουμε ζωντανή την ελπίδα για έναν βιώσιμο πλανήτη. Η δράση έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές μας να συμμετάσχουν σε μια ειρηνική διαδήλωση για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Στην εκδήλωση έλαβαν μέρος μαθητές από τα τμήματα Τ2, Τ4 και του διευρυσμένου ωραρίου, με υπεύθυνες εκπαιδευτικούς τις Δέσποινα Σταυρίδου (Τ2), Φωτεινή Παπαγεωργίου και Ματρώνη Αμπελώμου (Τ4) και Θεοχαρούλα Γιαννούδη (του διευρυσμένου ωραρίου).

3η μέρα
26.10.2022

 **RUNNING
OUT OF TIME**
στην Ελλάδα

**6.260 χλμ. ολοκληρώθηκαν,
μένουν 1.507 χλμ. ακόμη!**

Την Τετάρτη 26 Οκτωβρίου, η σκυτάλη συνέχισε τη διαδρομή της διασχίζοντας τα Φάρσαλα και το Δομοκό με ποδηλάτες και δρομείς. Το νηπιαγωγείο του Δομοκού σε συνεργασία με τα δημοτικά σχολεία Δομοκού, Ομβριακής, Νέου Μοναστηρίου Φθιώτιδας είχαν ενεργή συμμετοχή στη σκυταλοδρομία αλλά και στην ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας. Οι μαθητές των σχολείων της περιοχής είχαν αποτυπώσει μέσα από εικαστικές δημιουργίες το δικό τους μήνυμα για την κλιματική αλλαγή. Τον συντονισμό των δράσεων στο Δομοκό και της μεταφοράς της σκυτάλης προς τη Λαμία ανέλαβε η κα Κωνσταντία Τσανή, εκπαιδευτικός που συμμετέχει στα Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μαθαίνω για τα Δάση και Οικολογικά Σχολεία, τα οποία συντονίζει στην Ελλάδα η ΕΕΠΦ.

Στη συνέχεια η σκυτάλη πήγε στη Λαμία και την Ανθήλη, με παρευρισκόμενους τους αντιδήμαρχους Λαμιέων, κο Ιωάννη Ζωγράφο και κο Κωνσταντίνο Αναστασίου, καθώς και την πρόεδρο Συλλόγου Γυναικών Ανθήλης, κα Ιωάννα Καλότση. Τη σκυτάλη έφεραν ο κος Ευθύμιος Καλαμπόκας και η κα Παναγιώτα Φυτίλη από την Β/θμια

Εκπαίδευση Λαμίας και παρέλαβαν ο κος Μίλτος Γκλέτσος, στέλεχος της ΕΕΠΦ με την ολυμπιονίκη υδατοσφαίρισης, κα Ανθή Μυλωνάκη. Στελέχη της ΕΕΠΦ συζήτησαν με παρευρισκόμενους και μαθητές το έργο της Εταιρίας για την προστασία της πλούσιας βιοποικιλότητας της Οίτης, που απειλείται από την κλιματική αλλαγή.

Στα Καμένα Βούρλα, η σκυτάλη άλλαξε χέρια στο βραβευμένο με Γαλάζια Σημαία και Green Key ξενοδοχείο Mitsis Galini Wellness Spa & Resort. Τη σκυτάλη μετέφεραν η Κατερίνα Ρούσου, ο Αλέξανδρος Δημητριάδης και η Φαίη Λεούση Sadhana από τον Όμιλο Mitsis Hotels, μαζί με τους Mada Λαμπρινή Τζερέφου και Atish Γεώργιο Γαζή, και την αποστολή υποδέχτηκαν ο Μητροπολίτης Φθιώτιδας Συμεών, που είναι και πρόεδρος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Οικολογίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο δήμαρχος Καμένων Βούρλων κος Ιωάννης Συκιώτης, ο αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος Φθιώτιδος κος Ηλίας Κυρμανίδης, ο αντιδήμαρχος Καμένων Βούρλων κος Λεωνίδας Πενταλιός, η λιμενάρχης Αγίου Κωνσταντίνου κα Χαρίκλεια Κριμπά, ο γενικός γραμματέας της ΕΕΠΦ κος Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, οι κες Νατάσσα Αντωνοπούλου και Ματούλα Συρίγου από την ομάδα του προγράμματος Green Key, ο γενικός διευθυντής του Ξενοδοχείου Mitsis Galini Wellnes Spa & Resort κος Παύλος Δόσης, μέλη του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Αγίου Κωνσταντίνου και μέλη του Ομίλου «Παράδοση Λαογραφίας» και ο πρόεδρός τους κος Δημήτρης Μεγαγιάννης.

Στη συνέχεια η σκυτάλη προχώρησε προς τον Άγιο Κωνσταντίνο, τη Σκάλα, το Μαρτίνο, το Κά-

Ένα βροντερό μήνυμα από τη σκυταλοδρομία Running Out of Time

Αρχικά νιώσαμε ενθουσιασμένοι στην είδηση για τη διοργάνωση της μεγαλύτερης σκυταλοδρομίας από τη Γλασκώβη της Σκωτίας μέχρι την Αίγυπτο, αλλά και για τον λόγο της διοργάνωσής της. Η κλιματική αλλαγή είναι ήδη αισθητή και έχει αρχίσει να επηρεάζει τις ζωές μας: ένα βροντερό μήνυμα θα μεταφερόταν στη σύνοδο των παγκόσμιων ηγετών, στην COP27. Νιώσαμε χρέος μας να συμμετάσχουμε στη μετάδοση αυτού του μηνύματος απέναντι στη φύση και τις επόμενες γενιές.

Έπειτα νιώσαμε περήφανοι γιατί ως μέλη της ΕΕΠΦ θα μπορούσαμε να συμμετάσχουμε. Η συμμετοχή μας μας έκανε να σκεφτούμε υπεύθυνα, μεσητημονικά και σοβαρά, να επιστρατεύσουμε μεθόδους, ικανότητες και δεξιότητες.

Η κλιματική αλλαγή είναι ένα θέμα δύσκολο προς κατανόηση για τα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Ξεκινήσαμε λοιπόν βιωματικές δράσεις που η μία διαδεχόταν την άλλη από την επιθυμία και το αμείωτο ενδιαφέρον των μαθητών μας. Με τη συνεργασία και την ευγενή άμιλλα καταφέραμε να μεταδώσουμε το μήνυμά μας σε μαθητές, γονείς και στην ευρύτερη κοινότητα.

Το Νηπιαγωγείο Δομοκού σε συνεργασία με τα Δημοτικά Σχολεία Δομοκού, Ομβριακής, Νέου Μο-

στρο, το Ακραιφνιο, την Αλίαρτο, τη Θήβα και τα Οινόφυτα.

Τη βραδινή διαδρομή κάλυψε μεταξύ άλλων ο Johnny Modiano (40 χλμ!), ο οποίος παρέδωσε τη σκυτάλη στην ομάδα Bring them Back London-Athens on 2 wheels.

Ευχαριστούμε θερμά τον Όμιλο Mitsis Hotels για την εξαιρετική φιλοξενία και τη στήριξη, τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του Ομίλου κο Σταύρο Μήτση και τον γενικό διευθυντή του Ξενοδοχείου Mitsis Galini Wellness Resort & Spa κο Παύλο Δόση για όλο το συντονισμό.

ναστηρίου Φθιώτιδας καταφέραμε με άριστη συνεργασία να διαμορφώσουμε τις συνειδήσεις των μικρών μας μαθητών και να αφυπνίσουμε τη συνείδηση των πολιτών του δήμου μας, αλλά και να ενεργοποιήσουμε και άλλα σχολεία εντός και εκτός του νομού Φθιώτιδας για τη συμμετοχή τους στη μεγίστη αυτή διοργάνωση. Η ανταπόκριση συναδέλφων και φίλων ήταν συγκινητική.

Η συμμετοχή μας στη σκυταλοδρομία και η μεταφορά της σκυτάλης πυροδότησε ακόμα περισσότερο την ευθύνη για δράση, ώστε οι μαθητές μας να ζήσουν στο περιβάλλον που τους αξίζει (απερίγραπτα τα συναισθήματα όταν αντίκρισα τον αγαπημένο μου φίλο και συνάδελφο Τάσο Τερζίδη με τη σκυτάλη).

Ιδιαίτερα για την περιοχή μας ήταν μία τεράστια ευκαιρία να συμμετάσχουμε στην παγκόσμια σκυταλοδρομία Running Out of Time και ιδιαίτερη τιμή που η σκυτάλη διέσχισε τους δρόμους μας!

Αυτό που πραγματικά έχει χαραχτεί βαθιά στην ψυχή μου είναι ότι κάθε φορά που παρατηρούμε κάτι παράξενο για τον καιρό η λύση είναι μία: «Κυ-

ρία, να πάρουμε τη σκυτάλη να βρούμε στον δρόμο να φωνάξουμε».

Οι μαθητές μας και όλοι οι εκπαιδευτικοί σάς ευχαριστούμε θερμά για την υπέροχη εμπειρία που μας χάρισάτε.

Κωνσταντία Τσανή

εκπ/κός του Νηπιαγωγείου Δομοκού

Αναστάσιος Τερζίδης

εκπ/κός του Δημ. Σχολείου Νέου Μοναστηρίου

Γρηγόριος Αποστολόπουλος, διευθυντής

του Δημ. Σχολείου Ομβριακής και πρόεδρος

Α΄/θμιας επιτρ. Παιδείας του Δήμου Δομοκού

Χρήστος Γκορτζαλής

διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου Δομοκού

Μεταφέροντας τη σκυτάλη, στη σκιά της Οίτης και του Καλλίδρομου

Σκυταλοδρομία Running Out of Time, τμήμα Ανθήλη-Αγία Τριάδα Φθιώτιδας. Η διαδρομή περιβάλλεται από προστατευόμενες περιοχές στις οποίες έχουμε δουλέψει με την ΕΕΠΦ: Εθνικός Δρυμός Οίτης και όρος Καλλίδρομο, και ακριβώς από κάτω οι εκβολές του Σπερχειού. Επιπλέον, η γύρω περιοχή μου είναι γνώριμη, αφού έχω καταγωγή από Φθιώτιδα, και την έχω επισκεφθεί ορειβατικά (στα βουνά) ή για παρατήρηση και καταμετρήσεις πουλιών (στους υγρότοπους).

Λίγες μέρες πριν το τρέξιμο έκανε την εμφάνισή του το αναμενόμενο μικρό άγχος σχετικά με τις οργανωτικές λεπτομέρειες, τις καιρικές συνθήκες και την εύρεση της διαδρομής, αφού η χάραξη περνούσε μέσα από καλλιέργειες στο δέλτα του Σπερχειού. Τελικά, τη μέρα της σκυταλοδρομίας, πάθησε η απόφαση να αλλάξουμε τη διαδρομή, ώστε να αποφύγουμε τα χωράφια με τους σκοτισμένους χωματόδρομους.

Η επαναχάραξη αύξησε την απόσταση από τα 13 στα 17 χιλιόμετρα, χωρίς να μου δημιουργήσει ανησυχία. Η νέα διαδρομή περνούσε από την παλιά Εθνική Οδό, δηλαδή λίγο πιο μακριά από τον υγρότοπο, και δίπλα στις Θερμοπύλες και τους πρόποδες του Καλλίδρομου.

Καθώς είχα συνοδεία μόνο έναν μοτοσικλετιστή της Τροχαίας Φθιώτιδας, η διαδρομή ήταν πολύ μοναχική. Μου έδωσε την ευκαιρία να σκεφτώ για τον εαυτό μου και ταυτόχρονα για την ανθρώπινη αλυσίδα της σκυταλοδρομίας στην οποία ήμουν κρίκος. Έτσι λοιπόν συναντήθηκε το προσωπικό με το συλλογικό.

Δεν γίνονταν να μην παρατηρήσω κάποια πεταμένα σκουπίδια αριστερά δεξιά από την Εθνική Οδό και τους παράδρομους, όπως και τις διάσπαρτες βαριές υποδομές – αυτοκινητόδρομοι και γραμμές υψηλής τάσης. Όμως αυτά βρίσκονταν σε αντίθεση με τις προστατευόμενες περιοχές γύρω: η Οίτη στα δυτικά, το Καλλίδρομο να δεσπόζει ακριβώς από πάνω, και στο πλάι οι βάλτοι όπου ο Σπερχειός ποταμός συναντάει τον Μαλιακό κόλπο. Οι εικόνες από τα τοπία και τη βιοποικιλότητα των βουνών και της εκβολής του ποταμού μου ήρθαν στο μυαλό καθώς έτρεχα στην άσφαλτο.

Δεν ξέχασα όμως ότι οι περιοχές αντιμετωπίζουν, εκτός από την κλιματική αλλαγή, και άλλες, αμεσότερες απειλές. Στην υπαλπικκή ζώνη της Οίτης σχεδιάζονται αιολικά πάρκα, ενώ στο δέλτα μεγάλες εκτάσεις αλλάζουν χρήση και γίνονται φω-

τοβολταικά, θέτοντας σε κίνδυνο την πλούσια και καλά μελετημένη βιοποικιλότητά τους.

Φυσικά, η μοναχική διαδρομή των 17 χιλιομέτρων έχει και στιγμές που το μυαλό αδειάζει τελείως, όπως γνωρίζουν καλά όλοι οι δρομείς. Ο χρόνος σταματάει – κάτι σπάνιο και ενδιαφέρον στην εποχή της ταχύτητας και του άγχους, όπου νιώθουμε ότι ο χρόνος δεν επαρκεί για την καθημερινότητα. Στην ουσία όμως, ο χρόνος δεν επαρκεί για τα πλανητικά οικολογικά προβλήματα, όπως μας υπενθυμίζει και η ονομασία της σκυταλοδρομίας: Running out of Time.

Το βάρος της σκυτάλης νόμιζα ότι θα με δυσκολέψει – πράγματι άλλαξα χέρι κάθε 5 λεπτά περίπου. Όμως το βάρος της ευθύνης και του μηνύματος της σκυτάλης ήταν μεγαλύτερο. Ας μεταφέρουμε όλοι το μήνυμα.

Μίλτος Γκλέτσος

Συντονιστής Δράσεων Φύσης ΕΕΠΦ

Ένα δυνατό περιβαλλοντικό μήνυμα

Από πλευράς μας, στηρίζουμε τέτοιες δράσεις. Δράσεις που έχουν αθλητικό αποτύπωμα, περιβαλλοντικό αποτύπωμα αλλά και νεανικό αποτύπωμα, όπως εδώ που συνδυάζονται και τα τρία. Σε αυτή τη σκυταλοδρομία είχαμε νέους ανθρώπους που έτρεξαν για το περιβάλλον, για το οικοσύστημα, για τη δημιουργία, και κυρίως για να στείλουν ένα δυνατό περιβαλλοντικό μήνυμα. Για εμένα προσωπικά, επειδή έχω την τιμή και την ευθύνη να είμαι πρόεδρος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Οικολογίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, δηλαδή της επιτροπής που είναι υπεύθυνη για τα περιβαλλοντικά θέματα, είναι ένας λόγος παραπάνω να στηρίζω και να ενθαρρύνω τέτοιες πρωτοβουλίες. Εύχομαι αυτό το μήνυμα να φτάσει σε κάθε γωνιά του πλανήτη και σε κάθε άνθρωπο.

**Μητροπολίτης Φθιώπδας
Σεβασμιώτατος Συμεών**

RUNNING OUT OF TIME

Καμμένα Βούρλα 25.10.2022

Η σκυτάλη στην Αττική 6.511 χλμ. ολοκληρώθηκαν, μένουν 1.256 χλμ. ακόμη!

Την Πέμπτη 27 Οκτωβρίου 2022 η σκυτάλη της Running Out of Time έφτασε στην Αθήνα, διασχίζοντας τη Βοιωτία προς το Φράγμα του Μαραθώνα και τον Μαραθώνα, από όπου ακολούθησε τη Μαραθώνα Διαδρομή προς το Παναθηναϊκό Στάδιο, την Ακρόπολη και τη Μαρίνα του Φλοίσβου.

Στις 8:30, στο Φράγμα του Μαραθώνα, παρέλαβαν τη σκυτάλη από την κα Πηνελόπη Σπυροπούλου και τον κο Γιώργο Αγγελόπουλο ο υπεύθυνος Τύπου του Πυροσβεστικού Σώματος κος Ιωάννης Αρτοποιός, ο πυροσβέστης κος Θεοδόσης Αντωνόπουλος και ο επιστημονικός συνεργάτης της ΕΕΙΦ για θέματα Δασών και Πυρκαγιών κος Μιλτιάδης Αθανασίου. Στο Φράγμα παρευρέθηκαν εθελοντές του Πυροσβεστικού Σώματος και πυροσβέστες.

Στη συνέχεια, στον Μαραθώνα, ο δήμαρχος κος Στέργιος Τσίρκας φύτεψε συμβολικά μια ελιά.

Τη σκυτάλη πήραν, μεταξύ άλλων, η ομάδα Δημοτικού του Κολεγίου Αθηνών μαζί με τον διευθυντή κο Ιωάννη Καλογερά. Στη Νέα Μάκρη, την Παλλήνη και τον Γέρακα πλήθος μαθητών κατέβηκαν στον δρόμο για να υποστηρίξουν τους δρομείς.

Στην Παλλήνη, στο Πολιτιστικό Κέντρο «Οινοποιείο Πέτρου», ο δήμαρχος Παλλήνης κος Αθανάσιος Ζούτσος υποδέχτηκε τη σκυτάλη μαζί με τον αντιπεριφερειάρχη Αν. Αττικής κο Θανάση Αυγερινό και μέλη του ΔΣ της ΕΕΙΦ. Στα τμήματα αυ-

4η μέρα
27.10.2022

 **RUNNING
OUT OF TIME**
στην Ελλάδα

τά έτρεξαν η ομάδα του Δήμου Ιλίου και η αντιδήμαρχος κα Νικολέττα Βομπιράκη, η κα Φανή Ψαθά και η ομάδα των εκπαιδευτηρίων Κωστέα Γείτονα, μαζί με τον κο Χρήστο Γείτονα.

Στην πλατεία της Αγ. Παρασκευής οργάνωσε δρώμενο το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος (ACG) σε συνεργασία με τον Δήμο Αγ. Παρασκευής. Εκεί δημιουργήθηκε από παιδιά από μια μηνύματα για το περιβάλλον, σε διάδραση με τους περαστικούς, και συντονίστηκε μια παιδική σκυταλοδρομία στο σημείο από τον δήμο. Τους δρομείς υποδέχτηκε ο δήμαρχος Αγ. Παρασκευής κος Βασίλειος Ζορμπάς, μαζί με την εκτελεστική δ/ντρια του Κέντρου για τη Βιωσιμότητα του Κολλεγίου κα Στέλλα Αποστολάκη.

Τους δρομείς του ACG και τον κo Γιάννη Μαρίνο από τη Medasset υποδέχτηκαν στο Παναθηναϊκό Στάδιο η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή και το

Λύκειο των Ελληνίδων (ΠΤΧ Παπάγου-Χολαργού).

Τη σκυτάλη μετέφεραν προς την Ακρόπολη η υφυπουργός Εργασίας κα Δόμνα Μιχαηλίδου, από την ΕΟΕ η πρόεδρος Επιτροπής Περιβάλλοντος και Αθλητισμού και αντιπρόεδρος της CSR Hellas κα Αλεξάνδρα Πάλλη και ο κος Νίκος Ιατρού, η πρόεδρος του CSR Hellas κα Μαρία Αλεξίου, οι ολυμπιονίκες, ολυμπιαίς και παραολυμπιονίκες Σταυρούλα Ζυγούρη, Νίκος Ξυλούρης, Ευθυμία Γκουλή, Μαρία Παγκάλου, Εύη Μακρυγιάννη, η μαραθωνοδρόμος Γκλόρια Πριβιλέτζιο, ο εκπρόσωπος της πρεσβείας του Ην. Βασιλείου κος Daniel Hong, και η αλπινίστρια Βανέσα Αρχντίου.

Στην Ακρόπολη υποδέχτηκαν τη σκυτάλη ο γενικός γραμματέας της ΕΕΙΦ Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, το μέλος του ΔΣ Βέρα Βορούλλα και άλλα στελέχη της εταιρίας μαζί με το Μουσικό Σχολείο Αθηνών, το 3ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου, το 7ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, 8ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Φιλαδέλφειας και το φροντιστήριο ξένων γλωσσών Μεγαλοοικονόμου, εμψυχώνοντας τους δρομείς και τους ποδηλάτες.

Οι μαθητές παρουσίασαν τις καλλιτεχνικές τους δημιουργίες, χόρεψαν στους ρυθμούς των χειροποίητων κρουστών από ανακυκλώσιμα υλικά που είχαν φτιάξει οι μαθητές του Μουσικού Σχολείου Αθηνών και σχεδίασαν συνεργατικά ένα μεγάλο οικολογικό

πανό, με το οποίο πραγματοποίησαν πορεία, για να εκφράσουν το αίτημα για κατάλληλα οικουμενικά μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Οι ηθοποιοί της παράστασης «Οι πράκτορες του πλανήτη», από την ομώνυμη σειρά βιβλίων της Ελένης Ανδρεάδη, παρουσίασαν δρώμενο με θέμα το περιβάλλον. Η ενέργεια και η παρορμητικότητα της εκδήλωσης προκάλεσαν το ενδιαφέρον των περαστικών, οι οποίοι συμμετείχαν με μεγάλη χαρά, μεγαλώνοντας και ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την ομάδα μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων. Η εκδήλωση στην Ακρόπολη ήταν άλλη μία απόδειξη ότι η νέα γενιά είναι παρούσα και έχει φωνή, μια φωνή που έφτασε μέχρι την Αίγυπτο.

Είμαστε στο «εμείς» κι όχι στο «εγώ»

Η πρώτη φορά που άκουσα για τη σκυταλοδρομία Running Out of Time ήταν λίγο μετά το Πάσχα του 2022. Θυμάμαι πόσα ερωτηματικά μου είχαν γεννηθεί τότε στο άκουσμα αυτής της δράσης ακτιβισμού... Πώς θα συντονιστούμε τόσο άνθρωποι, από τόσες χώρες; Πώς θα κρατήσουμε το αυστηρό χρονοδιάγραμμα για να φτάσει αυτή η κραυγή αγωνίας τόσων λαών από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ έγκαιρα; Όσο περνούσε ο καιρός και έβλεπα μέσα από την επαφή μου με την ΕΕΠΦ να οργανώνεται αυτό το γιγαντιαίο εγχείρημα, τα συναισθήματα της αγωνίας και της απορίας έδωσαν τη θέση τους σε αυτά του ενθουσιασμού και την ανυπομονησία. Θα τα κατάφερα άραγε; Δέκα χιλιόμετρα σε 70 λεπτά δεν είναι λίγα για κάποιον που δεν τρέχει συστηματικά. Απαιτούν καλή φυσική κατάσταση και σωστό ρυθμό. Και μπορεί το πρώτο να μην το είχα, αλλά είχα τον παλμό μιας ομάδας που αγωνιζόταν για τον ίδιο στόχο.

Και όπως και η σκυτάλη μας σχεδιάστηκε για να αντιπροσωπεύει το τοπικό, το εθνικό, το διεθνές αλλά και το παγκόσμιο στοιχείο, καθώς και τη συλλογική και ατομική ευθύνη του καθενός από εμάς, έτσι και εμείς την Πέμπτη 27.10.22, εκπαιδευτικοί και προσωπικό του Δημοτικού του Αμερικανικού Κολλεγίου Αθηνών δώσαμε ραντεβού στο Στάδιο του Μαραθώνα και ενώσαμε τη φωνή μας με εκείνες όλων, για να στείλουμε μήνυμα ηχηρό. Συγκεκριμένα, ο διευθυντής του σχολείου μας, ο κος Γιάννης Καλογεράς, οι εκπαιδευτικοί Πόπη Βασάλου, Γιώργος Βλόνταρτζικ, Αμβρόσιος

Χατζηαποστόλου, η διοικητική υπάλληλος Μαριλένα Παπαδοπούλου κι εγώ μεταφέραμε τη σκυτάλη στο Τμήμα 624 της διαδρομής από το στάδιο του Μαραθώνα στην πλατεία της Νέας Μάκρης. Για τους υπόλοιπους της παρέας ήταν «προπόνηση» γιατί λίγες μέρες μετά ακολουθούσε ο κλασικός Μαραθώνιος, στον οποίο συμμετέχουν συστηματικά εδώ και χρόνια.

Ωστόσο, η συγκίνηση όταν παραδώσαμε τη σκυτάλη και μας υποδέχτηκαν μαθητές αλλά και δημότες της Νέας Μάκρης ήταν μεγάλη για όλους μας, βετεράνους του αθλήματος αλλά και νέους, κυρίως γιατί αυτή η μοναδική, αδιάκοπη σκυταλοδρομία των 7.767 χλμ. από τη Γλασκώβη της Σκωτίας (COP26) στο Σαρμ ελ-Σείχ της Αιγύπτου (COP27) είχε ως στόχο τη μετάδοση του μηνύματος για ένα καλύτερο αύριο, με πολίτες εξοπλισμένους με γνώσεις για την κλιματική αλλαγή.

Γιατί σε αυτή τη σκυταλοδρομία τη σκυτάλη κρατούσαν σφιχτά ποδηλάτες, δρομείς, ιστιοπλόοι και κωπηλάτες 18 χωρών με σκοπό το μήνυμα για δράση να φτάσει στην Αίγυπτο με μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα. Γιατί σε αυτή τη σκυταλοδρομία δεν μπορούσες να μην αισθανθείς πολίτης του κόσμου και μέρος μιας ιστορίας που θα διηγηθείς στα εγγόνια σου και με περηφάνια θα λες «Ήμουν κι εγώ εκεί!». Και γιατί αυτή η σκυταλοδρομία μου θύμιζε τα λόγια του στρατηγού Μακρυγιάννη: «Ξέρετε πότε να λέγει καθείς “εγώ”; Όταν αγωνιστεί μόνος του και φκιάσει ή χαλάσει να λέγει “εγώ”. Όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φκιάνουν, τότε να λένε “εμείς”. Είμαστε στο “εμείς” κι όχι στο “εγώ”».

Μαριάνθη Γιαννακοπούλου
εκπαιδευτικός του Δημοτικού Σχολείου
του Αμερικανικού Κολλεγίου Αθηνών

Τα σχολεία της Αττικής παίρνουν τη σκυτάλη

1ος σταθμός – 7:05 π.μ. το πρωί (πίσσα σκοτάδι...) στις 27.10.2022, στη θέση Λακκαγκίνη στις Αφίδνες της Αττικής

Περιγράφει η Μαρία Δρακοπούλου, δασκάλα στο Δημοτικό Σχολείο Αφιδνών: Γίναμε κι εμείς μέρος της ιστορίας για το κλίμα... στον Σταθμό-Stage 622. Η σχολική κοινότητα του Δημοτικού Σχολείου Αφιδνών (μαθητές, σύλλογος διδασκόντων, σύλλογος γονέων και κηδεμόνων, τοπική κοινότητα Αφιδνών) ευαισθητοποιημένη στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία, δεδομένων και των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στη ζωή και τον τόπο μας, συμμετείχε ποικιλοτρόπως στη μεγαλύτερη σκυταλοδρομία για την κλιματική αλλαγή. Ενημερώσαμε όλη την κοινότητα για την Παγκόσμια Δράση για το Κλίμα και τονίσουμε το μήνυμα της σκυταλοδρομίας, που είναι η αναγκαία εκπαίδευση για το κλίμα.

Εξερενήσαμε τη διαδρομή της σκυτάλης εντός Ελλάδος και ανακαλύψαμε ότι υπήρχε σταθμός αλλαγής στη θέση Λακκαγκίνη, έξω ακριβώς από το χωριό μας. Η κινητοποίηση του συλλόγου διδασκόντων και του διευθυντή ήταν άμεση. Αποφασίσαμε ότι κι εμείς Όλοι έπρεπε να κάνουμε κάτι. Η Ιστορία χτυπούσε και τη δική μας πόρτα!

Συντάξαμε και αποστείλαμε ενημερωτικές επιστολές σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, προκειμένου να συμμετάσχουν άμεσα και ενεργά τόσο σε πραγματικό (διά ζώσης) όσο και σε ψηφιακό/ηλεκτρονικό επίπεδο. Στο σχολείο καταλήξαμε στο σύνθημα που μας εκπροσωπούσε και το αποτυπώσαμε μαθητές και εκπαιδευτικοί σε μεγάλο πανό που αναρτήθηκε (από τον διευθυντή και τον πρόεδρο της Κοινότητας προσωπικά) στο κιγκλιδωμά του χώρου εστίασης «Λακκαγκίνη».

Εκεί βρέθηκαν στις 27 Οκτωβρίου 2022 μαθητές από όλες τις τάξεις του Δημοτικού και του Νηπιαγωγείου με τους γονείς τους, θυσιάζοντας την πρωινή τους άνεση, εκπαιδευτικοί του σχολείου μας, ο διευθυντής του, η πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και ο πρόεδρος της Κοινότητας Αφιδνών, προκειμένου να στηρίξουν τη Σκυταλοδρομία για το Κλίμα! Υποδεχθήκαμε, χειροκροτήσαμε, γεμίσαμε υπερηφάνεια, φωνάξαμε το μήνυμά μας προς τους ηγέτες που ξεκίνησαν να συνεδριάζουν στην COP27 στην Αίγυπτο για το μέλλον του πλανήτη μας και του ανθρώπου πάνω σε αυτόν!

Μα δεν μείναμε μόνο εκεί: εργαστήκαμε πάνω στην έννοια της σπουδαιότητας της κλιματικής αλλαγής για τη ζωή μας. Αναζητήσαμε τις αιτίες, ενημερωθήκαμε για τις συνέπειες και προβληματιστήκαμε για τη σχέση που έχουμε ο καθένας προσωπικά με αυτήν. Οπτικοποιήσαμε το προσωπικό μας αποτύπωμα CO₂ (διοξειδίου του άνθρακα) και το οικολογικό μας αποτύπωμα στον πλανήτη Γη. Φτιάξαμε τις δικές μας σκυτάλες για το κλίμα από ανακυκλώσιμα υλικά, οι οποίες περιείχαν μέσα τους το μήνυμα της σκυταλοδρομίας και εξωτερικά είχαν τα δικά μας μηνύματα για το κλίμα. Φτιάξαμε και τις δικές μας αφίσες με τα αποτυπώματα και τα μηνυμάτα μας. Διασκευάσαμε το εξαιρετικό τραγούδι «We are the world» προσαρμοσμένο στην κλιματική αλλαγή και το μέλλον μας. Κάποιοι αποφάσισαν να ζωγραφίσουν μπλουζάκια με τα μηνυμάτα μας και να τρέξουμε με αυτά 1.600 μέτρα στη σκυταλοδρομία ολόκληρου του σχολείου

στο προαύλιο στις 3 Νοεμβρίου 2022, Παγκόσμια Ημέρα Δράσης στα σχολεία για το Κλίμα.

Ενημερωθήκαμε! Προβληματιστήκαμε!

Εναισθητοποιηθήκαμε μικροί και μεγάλοι!

Σκέψου παγκόσμια, δράσε τοπικά!

Όλοι μαζί μπορούμε!

Εμείς είμαστε το μέλλον! Το μέλλον είναι τώρα!

We are the future! The future is now!

Δράσε τώρα! Take action now!

Σταθμός Νέα Μάρκη 11:00 π.μ.

Περιγράφει η **Μαίρη Μπιρμπίλη, νηπιαγωγός στο 3ο Νηπιαγωγείο Νέας Μάρκης**: Το 3ο Νηπιαγωγείο Νέας Μάρκης συμμετείχε στη δράση Running Out of Time ενεργοποιώντας μαθητές/μαθήτριες και γονείς, οι οποίοι έδειξαν τεράστιο ενδιαφέρον. Εκπαιδευτικοί, παιδιά και γονείς σχεδίασαν και υλοποίησαν δράσεις όπως προβολές, πειράματα για την υπερθέρμανση του πλανήτη, υιοθεσίες δέντρων σε συνεργασία με τον δήμο. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν ευφάνταστα πλακάτ μέσω της διαδικασίας της υπερκύκλωσης: πάνω σε μεγάλα καπάκια, σανίδες κολύμβησης, παλιά τηγάνια και ρακέτες γράφτηκαν συνθήματα. Τα πλακάτ αξιοποιήθηκαν στην υποδοχή των δρομέων κατά τη διάρκεια της σκυταλοδρομίας στη Λεωφ. Μαραθώνος.

Η δράση, όμως, η οποία πραγματικά ξεχώρισε είχε τον τίτλο «Από σπίτι σε σπίτι». Αρχικά δημιουργήθηκε μια σκυτάλη μέσα σε ένα άχρηστο δι-

άφανο κουτί που περιείχε μικρά αντικείμενα τα οποία συμβόλιζαν τρόπους μείωσης του οικολογικού αποτυπώματος, π.χ. μια μινιατούρα πατίνι για την αειφορική μετακίνηση, ένα φισ από ηλεκτρική συσκευή για την εξοικονόμηση ενέργειας, ένα φυτό για τη φύτευση δέντρων κ.ά. Τα παιδιά χρησιμοποιούσαν αυτά τα αντικείμενα για να μεταφέρουν τα μηνύματα στο σπίτι προς ενημέρωση και προβληματισμό της οικογένειας. Κατόπιν, και για μία εβδομάδα, οι μαθητές και οι μαθήτριες μετέφεραν τη σκυτάλη από σπίτι σε σπίτι πεζοί ή χρησιμοποιώντας ποδήλατα ή πατίνια. Δώδεκα χιλιόμετρα διανύθηκαν από σπίτι σε σπίτι και πολλές συζητήσεις έγιναν! Η δράση, εξάλλου, δημοσιοποιήθηκε και μέσω του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Σταθμός Παλλήνη-Γέρακας 12:00 μ.μ.

Περιγράφει η **Βέρα Βορούλλα, εκπαιδευτικός - υπεύθυνη Περιβ/κής Εκπ/σης Ανατ. Αττικής**: Με την κινητοποίηση της Αντιδημαρχίας Περιβάλλοντος του Δήμου Παλλήνης και τη στήριξη της Δ/νσης Α/θμιας Εκπ/σης Ανατ. Αττικής, οι σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης υποδέχτηκαν τη σκυτάλη σε 5 σημεία στη Μαραθώνια Διαδρομή σε Παλλήνη και Γέρακα. Τα συνθήματά τους για άμεση δράση για την προστασία του πλανήτη συνόδευσαν τους δρομείς της σκυταλοδρομίας. Τη σκυτάλη υποδέχτηκαν στο Πολιτιστικό Κέντρο «Οινοποιείο Πέτρου» του Δήμου Παλλήνης οι επίσημες αρχές του τόπου με αντιπροσωπεία μαθητών και μαθητριών από το 1ο Δημοτικό και Γυμνάσιο Παλλήνης, που τραγούδησαν και ύψωσαν τα πλακάτ τους με φόντο τα καμένα δέ-

ντρα από τις πρόσφατες πυρκαγιές στην Πεντέλη. Το μήνυμα για την κλιματική αλλαγή ευαισθητοποίησε την εκπαιδευτική κοινότητα, που οργάνωσε, με τη στήριξη των γονέων, την παρουσία των μαθητών κατά μήκος της διαδρομής της σκυταλοδρομίας, ώστε να αποτελούν μέρος της ιστορίας! Συνολικά, πήραν μέρος στην κινητοποίηση οι σχολικές μονάδες: 1ο Δημοτικό Σχολείο Γέρακα, 1ο Δημοτικό Σχολείο Παλλήνης, 3ο Νηπιαγωγείο και 3ο Δημοτικό Σχολείο Γέρακα, 6ο Νηπιαγωγείο και 6ο Δημοτικό Σχολείο Παλλήνης, 6ο Δημοτικό Σχολείο Γέρακα, και από τη δευτεροβάθμια, 1ο, 2ο και 3ο Γυμνάσιο Γέρακα, 1ο και 3ο Γυμνάσιο Παλλήνης, 1ο και 2ο Γενικό Λύκειο Γέρακα, 1ο Γενικό Λύκειο Παλλήνης.

Ένα σπουδαίο γεγονός στην Αθήνα!

Στις 27 Οκτωβρίου 2022 η Αθήνα υποδέχτηκε τη σκυτάλη της παγκόσμιας σκυταλοδρομίας Running Out of Time που ξεκίνησε από τη Γλασκώβη με προορισμό το Σαρμ ελ-Σέιχ της Αιγύπτου, μεταφέροντας το μήνυμα για κλιματική δράση από την πόλη όπου έγινε η παγκόσμια συνδιάσκεψη για το κλίμα το 2021 στην πόλη της COP27 που έγινε τον Νοέμβριο του 2022. Στην Ελλάδα, η πρωτοβουλία συντονίστηκε από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης και είχε μεγάλη και θετική ανταπόκριση στην κοινωνία.

Το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδας (ACG), με παράδοση στη βιωσιμότητα και την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία, και με την υποστήριξη του Κέντρου Αριστείας για τη Βιωσιμότητα (Center of Excellence in Sustainability), στήριξε ενεργά τη σκυταλοδρομία: α) με τη συμμετοχή δρομέων στις τρεις τελευταίες διαδρομές της σκυτάλης στην Ελλάδα και β) με την οργάνωση δρώμενων σε συνεργασία με τον Δήμο Αγίας Παρασκευής στην κεντρική πλατεία της Αγίας Παρασκευής, επί της Μεσογείων.

Ο στόχος του δρώμενου ήταν η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ανάγκη δράσης για το κλίμα. Η εκτελεστική διευθύντρια του Κέντρου Αριστείας για τη Βιωσιμότητα του ACG κα Στέλλα Αποστολάκη, ο δήμαρχος της Αγίας Παρασκευής κος Βασίλης Ζορμπάς και άλλοι εκπρόσωποι της δημοτικής αρχής, ομάδα σπουδαστών και καθηγητών των προγραμμάτων Περιβαλλοντικών Σπουδών και Βιοιατρικών Επιστημών του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδας Deree, μαθητές και δάσκαλοι του 7ου Δημοτικού Σχολείου Αγίας Παρασκευής, μέλη της ΕΕΠΦ και πολίτες της Αγίας Παρασκευής ήταν παρόντες στο δρώμενο και έστειλαν τα μηνύ-

ματά τους γραπτά, σε μεγάλο πανό που είχαν φτιάξει σπουδαστές του Deree, ή και προφορικά, μέσα από συνεντεύξεις. Επίσης, οργανώθηκε παιδική σκυταλοδρομία με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μικρών παιδιών, κυρίως μαθητών δημοτικών σχολείων. Ο ενθουσιασμός όλων των συμμετεχόντων ήταν μεγάλος, τα μηνύματα ήταν πολλά και όμορφα, και ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η στιγμή που υποδεχτήκαμε τους δρομείς της διαδρομής της Αγίας Παρασκευής –με σημαντική εκπροσώπηση του Κολλεγίου ACG– όταν πέρασαν από την κεντρική πλατεία.

Με την ξεχωριστή αυτή σκυταλοδρομία στείλαμε ένα ηχηρό μήνυμα στους ηγέτες όλων των χωρών του κόσμου, ώστε να παρθούν αποφάσεις που θα οδηγήσουν σε πιο αποτελεσματική δράση ενάντια στην κλιματική αλλαγή και τις πολλαπλές επιπτώσεις της. Η ποιοτική εκπαίδευση για το κλίμα, το περιβάλλον και την αειφορία είναι απαραίτητη για να αποκτήσουν οι νέες γενιές τη γνώση και τις δεξιότητες να χτίσουν έναν βιώσιμο κόσμο. Έχουμε χρέος απέναντι στις επόμενες γενιές να διατηρήσουμε και να προστατέψουμε το φυσικό κεφάλαιο του πλανήτη, από το οποίο όλοι εξαρτόμαστε. Όλοι όσοι συμμετείχαμε και υποστηρίξαμε ενεργά αυτή την πρωτοβουλία παρακολουθήσαμε με συγκίνηση την κινητοποίηση και την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας –νέων παιδιών, εκπαιδευτικών, αθλητών, οργανώσεων, φορέων, τοπικών αρχών και πολιτών από όλες τις κοινωνικές ομάδες– σε όλα τα μέρη της χώρας μας από όπου πέρασε η σκυτάλη. Μακάρι το μήνυμα αυτό να οδηγήσει σε πιο ουσιαστική δράση για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής κρίσης που βιώνουμε.

Αναστασία Μισεγιάννη

καθηγήτρια Περιβαλλοντικών Σπουδών Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδας Deree, μέλος ΔΣ της ΕΕΠΦ

Το δίκτυο «Σχολεία για το κλίμα, νησίδες ανθεκτικότητας και αλλαγής» συμμετέχει στο Running Out of Time

Η φετινή διεθνής Διάσκεψη για την Κλιματική Αλλαγή (COP27) μας βρήκε, ως Δ/νση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας – Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, να έχουμε εντάξει τη δουλειά μας για την κλιματική εκπαίδευση στο πλαίσιο του Τοπικού Δικτύου «Σχολεία για το κλίμα, νησίδες ανθεκτικότητας και αλλαγής» μαζί με τις Δ/νσεις Γ΄ Αθήνας και Δυτικής Αττικής, σε μια συνεργατική πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 2021 και συνεχίζεται.

Μπορείτε να δείτε περισσότερα γι' αυτή την πρωτοβουλία στην ιστοσελίδα του Δικτύου <https://schools4climate.weebly.com/>

Έτσι, ανταποκριθήκαμε στο κάλεσμα για συμμετοχή στη σκυταλοδρομία Running Out of Time (ROoT) ετοιμάζοντας μια αντίστοιχη καμπάνια για τα σχολεία, που στόχευε στην ανάδειξη της σημασίας της COP27 και των επιδιωκόμενων στόχων της, καθώς και στην πρωτοβουλία της σκυταλοδρομίας και του μηνύματός της.

Η COP27 θα έπρεπε να καταφέρει να επιτύχει δεσμεύσεις για περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, να ενισχύσει τις προσπάθειες για ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να ανταποκριθεί επιτυχώς στην «κλιματική» χρηματοδότηση των αναπτυσσόμενων χωρών.

Οι εκπαιδευτικοί δούλεψαν στις τάξεις τους βασικά κείμενα για την κλιματική αλλαγή και τις παγκόσμιες διασκέψεις, με έμφαση στην COP27,

στη σκυταλοδρομία και τη σημασία της διαδρομής 7.767 χμ. με τα πόδια για τη μεταφορά του μηνύματος στους παγκόσμιους ηγέτες, κατέγραψαν στον χάρτη τους σταθμούς της, κατέβασαν τις απόψεις τους για το σύνθημα «Running out of time» και μελέτησαν το μήνυμα της σκυτάλης. Προσομοίωσαν στην αυλή του σχολείου τους τη διαδρομή και σκέφτηκαν ερωτήσεις που θα ήθελαν να κάνουν στους δρομείς.

Έχοντας κάνει αυτή την προετοιμασία, τρία σχολεία μας, το 3ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου, το 8ο Δημ. Σχ. Νέας Φιλαδέλφειας και το 70ό Δημ. Σχ. Αθηνών αποφάσισαν να κατέβουν στο κέντρο της πόλης και να υποδεχτούν με μαθητές τη σκυτάλη κάτω από τον βράχο της Ακρόπολης.

Προετοίμασαν τα πανό με τα συνθήματά τους, τις δικές τους χειροποίητες σκυτάλες και τα πλακάτ με τις προτάσεις τους και έγιναν πράσινοι ακτιβιστές, ενώνοντας τη φωνή τους μαζί με άλλους κατοίκους αυτής της πόλης και του πλανήτη για τη λήψη μέτρων για το κλίμα, διαβάζοντας συμβολικά τις αλλαγές που πίστευαν ότι πρέπει να αποφασιστούν άμεσα από τους παγκόσμιους ηγέτες. Αυτά τα ενημερωμένα και συνειδητοποιημένα παιδιά μάς έδωσαν ελπίδα παραμονής της διάσκεψης.

Ήταν τόσο ενθαρρυντικό να τα βλέπεις να απαντούν σε ερωτήσεις και να διεκδικούν το δικαίωμά τους για έναν καλύτερο κόσμο.

Γνωρίζουμε όλοι πως η συμμετοχή των παι-

διών σε τέτοιες εκδηλώσεις μπορεί να είναι απλά διακοσμητική, αν δεν έχει προηγηθεί μια σοβαρή προετοιμασία που να νοηματοδοτεί όλες τις ενέργειές τους.

Τα παιδιά που συμμετείχαν ήρθαν σε άμεση βιωματική επαφή με μια εκδήλωση που σχεδιάστηκε από πολλούς ανθρώπους με ισχυρό συμβολικό χαρακτήρα, γνώρισαν τους δρομείς, κατάλαβαν τη δύναμη της συνεργασίας και τη σημασία της αφύπνισης και της διεκδίκησης, τραγούδησαν μαζί με τα παιδιά του Μουσικού Σχολείου Αθηνών, δίνοντας τον ρυθμό της διαμαρτυρίας.

Γυρίζοντας στο σχολείο τους μπορούσαν να πουν «ήμουν κι εγώ εκεί... για το κλίμα!»

Για μένα προσωπικά ως υπεύθυνη Περ/κής Εκπ/σης, η χαρά της συμμετοχής ήταν πολύ μεγάλη, καθώς και η ικανοποίηση ότι σχεδιάζουμε δράσεις με σεβασμό προς τα παιδιά και τα δικαιώματα έκφρασης και συμμετοχής τους, ελπίζοντας όλες αυτές οι ενέργειες να τα ενδυναμώνουν, κάνοντας τα πιο ενεργούς πολίτες.

Μαρία Δημοπούλου
υπεύθυνη Περ/κής Εκπ/σης ΠΕ Α΄ Αθήνας

Ένα σπουδαίο γεγονός στην Αθήνα!

Το σχολείο μας έδωσε το δικό του δυναμικό παρόν όταν μια αντιπροσωπεία μαθητών της περιβαλλοντικής ομάδας του σχολείου βρέθηκε το απόγευμα της 27ης Οκτωβρίου 2022 κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης. Ως εκπρόσωποι του δικτύου Σχολεία για το Κλίμα υποδεχτήκαμε τη σκυτάλη και δυναμώσαμε μαζί με την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης τη φωνή μας. Το σύνθημα «Δεν έχουμε άλλο σπίτι, οπότε τον πληνίτη» έφτανε ψηλά στον Παρθενώνα κι από εκεί στην Αίγυπτο, στην COP27. Και ξανά πάλι η φωνή μας δόνησε την πόλη μας στις 3 Νοέμβρη, αλλάζοντας σκυτάλη γύρω από τη λίμνη στο άλσος μας για ένα καλύτερο μέλλον!

Ιωάννης Μακρής, διευθυντής
δου Δημοτικού Σχολείου Ν. Φιλαδέλφειας

Ήμασταν και εμείς εκεί!

Μια ομάδα μαθητών/μαθητριών και δασκάλων από το δικό μας Κέντρο Ξένων Γλωσσών Μεγαλοοικονόμου-Νάκου συμμετείχαμε στη δράση/γιορτή για να υποδεχτούμε τη σκυτάλη του Running Out of Time στην Ακρόπολη τον Οκτώβρη 2022. Δώσαμε το δικό μας μήνυμα για ανακύκλωση, για

χρήση ποδηλάτου αντί για αυτοκίνητο, κατά της σπατάλης ηλεκτρικής ενέργειας και νερού, για προστασία των δέντρων και των ζώων.

Ήταν μια πολύ ωραία δράση με καλή οργάνωση που οφέλη μόνον φέρνει, ιδιαίτερα στη νέα γενιά, για να μπορέσουν να σταματήσουν τη λαίλαπα της κλιματικής αλλαγής και να επιβιώσουν στο μέλλον.

Συγχαρητήρια και περμινόμε με χαρά την επόμενη δράση.

Ελένη Μεγαλοοικονόμου,
Κέντρο Ξένων Γλωσσών Μεγαλοοικονόμου-Νάκου

Με μια αλεπού για σήμα αλλάζουμε το κλίμα!

Η πολύχρωμη παρέα του 3ου Δημοτικού Σχολείου Ζωγράφου ένωσε τη φωνή και την παρουσία της στην παγκόσμια σκυταλοδρομία με εκείνη άλλων σχολείων στη δράση της Ακρόπολης. Οι μαθητές μαζί με τη μασκώτ του σχολείου μετέφεραν με χαρά την επιθυμία όλων μας να ζούμε σε πιο πράσινες και καθαρές πόλεις και να απολαμβάνουμε εμείς και η αλεπού μας το σπίτι μας, τον πλανήτη Γη, όλες τις εποχές του χρόνου. Η φωνή του σχολείου μας, για να μπει φρένο στην κλιματική αλλαγή, συνέχισε να ακούγεται στις 3 Νοεμβρίου 2022 με σκυταλοδρομία στην αυλή μας και με την ανάρτηση μηνυμάτων για όλη τη γειτονιά. Εδώ, στη σκιά του Υμηττού, εμείς και μια αλεπού, κάνουμε ό,τι μπορούμε για να βοηθήσουμε το περιβάλλον να πάρει πίσω τη ζωή του!

*Η Περιβαλλοντική Ομάδα
του 3ου Δ.Σ. Ζωγράφου*

Η συμμετοχή του 3ου Δημοτικού Ζωγράφου στην παγκόσμια σκυταλοδρομία για την κλιματική αλλαγή, το ενδιαφέρον των παιδιών και η ευαισθησία που εκφράστηκε μέσα από τα μηνύματα που έγραψαν, τα συνθήματα και τις ζωγραφιές που αναρτήθηκαν στον περίγυρο του σχολείου μας ήταν για εμάς τους εκπαιδευτικούς μια ακόμα απόδειξη πως η εκπαίδευση για την αειφορία αξίζει να αγκαλιαστεί από όλο τον εκπαιδευτικό κόσμο. Η αφύπνιση της οικολογικής συνείδησης και η καλλιέργεια φιλικών προς το περιβάλλον στάσεων, με ταυτόχρονη ενίσχυση των χαρακτηριστικών του Ενεργού Πολίτη μέσω συντονισμένων δράσεων στο σχολείο μας (προώθηση της ανακύκλωσης, ενασχόληση με τον σχολικό κήπο, δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας) μεταφέρουν το παγκόσμιο πρόβλημα σε τοπικό και προσωπικό επίπεδο κάνοντάς το πιο κατανοητό για τους μικρούς σήμερα αυριανούς πολίτες. Δράσεις σαν αυτή στην Ακρόπολη νοηματοδοτούν και ενισχύουν όσα γίνονται στα σχολεία, μας συνδέουν με άλλους που αγωνιούν και μας ενδυναμώνουν.

*Γρηγόρης Πολυχρονάκης, διευθυντής
Γιούλη Γύφτουλα, Μαρία Πετροπούλου
3ο Δ.Σ. Ζωγράφου*

Ευρωπαϊκή

Τελευταίος σταθμός στο Φλοίοσβο

Ο τελευταίος σταθμός πριν την αναχώρηση της σκυτάλης για την Κύπρο, ήταν στην Μαρίνα του Φλοίοσβου. Η εκδήλωση έγινε σε κεντρικό σημείο της Μαρίνας, δίπλα στο σημείο που ήταν δεμένο το σκάφος. Περιμένοντας τη σκυτάλη, οι παρευρισκόμενοι απόλαυσαν βίντεο και φωτογραφίες από τις προηγούμενες μέρες που είχε ετοιμάσει η ομάδα των Κώστα Βιδάκη και Ανέστη Πάτκα που είχαν αναλάβει την καταγραφή όλης της διαδρομής. Παράλληλα απόλαυσαν ένα δρώμενο με βάση το μήνυμα της σκυτάλης από τους μαθητές του 1ου Δημοτικού Σχολείου Π. Φαλήρου, σε συνεργασία με την ομάδα τέχνης Πάροδος και τον Ηλία Πίτσικα. Στη Μαρίνα Φλοίοσβου τη σκυτάλη έφερε ο κος Χρήστος Κορομηλάς, συνοδευόμενος από τον

κο Άγη Εμμανουήλ, ο οποίος είχε τρέξει από την Αθήνα ως τη Γλασκώβη για την COP26, την κα Ελένη Ανδρεάδη, το μέλος του ΔΣ της HELMERA, κο Γιώργο Καλιάνη, την κα Σταματίνα Συρίγου, ομάδα της «A Woman Can Be» και άλλους δρομείς. Η σκυτάλη πέρασε χέρι με χέρι από όλους τους παρευρισκόμενους φτάνοντας στον πρόεδρο Ένωσης Μαρινών Ελλάδος και διευθυνόντα σύμβουλο της LAMDA Flisvos Marina A.E., κο Σταύρο Κατοικάδη, ο οποίος την έδωσε στον Πρέσβη της Αιγύπτου, κο Omar Amer Yusef, που την παρέδωσε στο σκάφος. Στην υποδοχή της σκυτάλης παυρέθησαν, ο αναπληρωτής Δήμαρχος Π. Φαλήρου, κος Αλέξανδρος Πανταζής, ο Ολυμπιονίκης ιστιοπλοίας, κος Τάσος Μπουντούρης, οι Πρέσβει-

Ο πρόεδρος της Αιγύπτου, κος Omar Amer Yusef, ο διευθύνων σύμβουλος της LAMDA Flisvos Marina A.E., κος Σταύρος Κατσικάδης και ο πρόεδρος της ΕΕΠΦ κος Νίκος Πέτρου

ρα του Μαυροβουνίου, ο Πρέσβης της Αιγύπτου και εκπρόσωποι από τις Πρεσβείες της Γερμανίας, Αυστρίας και Ελβετίας, το ΔΣ και τα στελέχη της ΕΕΠΦ, μαθητές του 1ου Δημοτικού σχολείου Π. Φαλήρου και πολλοί επισκέπτες της Μαρίνας. Καθόλη τη διάρκεια της εκδήλωσης, μικρά ιστιοπλοϊκά σκάφη με μαθητές του Ναυτικού Ομίλου Π. Φαλήρου, συνοδευόμενοι από τον προπονητή τους, έκαναν ελιγμούς στον χώρο της Μαρίνας και ακολούθησαν το σκάφος κατά την έξοδο του

Ευχαριστούμε θερμά την LAMDA Flisvos Marina A.E. και τον διευθύνοντα σύμβουλο της, κο Σταύρο Κατοικάδη για την στήριξη της εκδήλωσης. Παράλληλα θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερως τον πρόεδρο του ΔΣ του Πανελληνίου Ομίλου Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης (ΠΟΙΑΘ), κο Ιωάννη Μαραγκουδάκη και τον συνεργάτη του κο Πάνο Δημητρακόπουλο, χωρίς τη συμβολή των οποίων δεν θα είχε βρεθεί σκάφος που θα μπορούσε να μεταφέρει τη σκυτάλη από την Αθήνα στην Κύπρο και στη συνέχεια στο Ισραήλ στο διαθέσιμο σύντομο χρονικό διάστημα.

Θερμές ευχαριστίες στον καπετάνιο και ιδιοκτήτη του Άκρον Άωτον Γιάννη Μπάρκα και στο πλήρωμά του, Κωνσταντίνο Αντωνόπουλο, Πάρη Κουτρομπίλη, Sasa Ojaca και Παναγιώτη Λουράντο, για την πρόθυμη ανταπόκρισή τους στη μεγάλη αυτή πρόκληση.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερως τον Πρόεδρο του ΔΣ του Πανελληνίου Ομίλου Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης (Π.Ο.Ι.Α.Θ.), κο Ιωάννη Μαραγκουδάκη και τον συνεργάτη του κο Πάνο Δημητρακόπουλο, χωρίς τη συμβολή των οποίων δεν θα είχε βρεθεί το συγκεκριμένο σκάφος, που κατάφερε στο απαιτούμενο σύντομο χρονικό διάστημα να μεταφέρει, τη σκυτάλη από την Αθήνα στην Κύπρο και στη συνέχεια από την Κύπρο στο Ισραήλ.

Η Αίγυπτος είναι πολύ περήφανη που για πρώτη φορά θα φιλοξενήσει μία τόσο σημαντική διάσκεψη με θέμα την κλιματική αλλαγή. Πάντα λέμε ότι το παράθυρο ευκαιρίας για κλιματική δράση κλείνει, όμως πιστεύω ότι δεν έχει κλείσει ακόμη. Έχουμε ακόμα τον χρόνο και το περιθώριο για να υλοποιήσουμε όλες τις δεσμεύσεις που έχουμε ήδη αναλάβει στο παρελθόν. Σήμερα είμαι πολύ χαρούμενος που βρίσκομαι εδώ για την αναχώρηση της σκυτάλης... Είμαστε αποφασισμένοι να βελτιώσουμε την απόδοσή μας στη μεγάλη πρόκληση, την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Πριν από τρία χρόνια παλεύαμε με την πανδημία. Τώρα έχουμε άλλες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουμε μαζί. Η Ελλάδα και η Αίγυπτος έχουν συ-

νεργαστεί για δεκαετίες, δημιουργώντας μια υπέροχη σχέση. Είμαι πολύ περήφανος που βρίσκομαι εδώ σήμερα, παραλαμβάνοντας τη σκυτάλη για τον επόμενο σταθμό, για να φτάσει στο Σαρλ ελ-Σειχ. Και είμαι σίγουρος ότι με την υποστήριξη και την αφοσίωσή σας θα έχουμε μια καινούργια αρχή και για κλιματική δράση.

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση και ευχαριστώ πολύ την υπέροχη Μαρίνα Φλοίσβου για τη φιλοξενία. Εύχομαι αυτή η άψογη συνεργασία να ενδυναμώσει τις σχέσεις μας, επειδή η συνεργασία είναι ο μόνος τρόπος για να επιτύχουμε την ειρήνη και την ασφάλεια για όλους μας.

Όμαρ Άμερ Γιούσεφ
Πρέσβης της Αιγύπτου στην Ελλάδα

Σας ευχαριστώ που με προσκαλέσατε. Είμαι πολύ χαρούμενη επειδή την προηγούμενη εβδομάδα ήμουν στο Μαυροβούνιο όταν η σκυτάλη περ-

νούσε από εκεί και είδα πολλά παιδιά και πολλούς ενήλικες να την υποδέχονται. Αυτό μας θύμισε ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τη φύση, το έδαφος, τον αέρα και τη θάλασσα, και είναι υπόθεση που αφορά όχι μόνο τους ενήλικες και τις κυβερνήσεις, ίσως και τις επιχειρήσεις, αλλά και τον καθένα μας ξεχωριστά, ξεκινώντας από τα παιδιά. Εσείς είστε αυτά που πραγματικά μπορείτε να συμβάλλετε για να έχουμε ένα καλύτερο κόσμο και ένα καλύτερο μέλλον. Είμαι πολύ χαρούμενη που η σκυτάλη, περνώντας από όλες τις χώρες, κινητοποιεί τη νέα γενιά να δημιουργήσει ένα καλύτερο μέλλον.

Σας ευχαριστώ για τη διοργάνωση αυτή και περιμένω με ανυπομονησία να δω και άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες για το περιβάλλον στην Ελλάδα, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στο Μαυροβούνιο και σε άλλες χώρες να συμμετέχουν σε αυτές.

Άνα Βουκαντίνοβιτς
Πρέσβειρα του Μαυροβουνίου στην Ελλάδα

Το ελληνικό Trimaran Akron Aoton έγραψε ιστορία!

Τι σχέση έχει μια σκυταλοδρομία με δρομείς και ποδηλάτες, με τη θάλασσα και την ιστιοπλοΐα; Αν εμπλέκεται το εξωπραγματικό Trimaran Akron Aoton, τότε όλα μπορούν να συμβούν!

Τον Απρίλιο του 2022, η ΕΕΠΦ απευθύνθηκε στον Πανελληνίο Όμιλο Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης (ΠΟΙΑΘ) καθώς αναζητούσε τρόπο να φτάσει η σκυτάλη από την Αθήνα στην Πάφο της Κύπρου και από τη Δάρνακα στη Χαΐφα του Ισραήλ!

Ο Πάνος Δημητρακόπουλος, μετά από μακρές συζητήσεις με την ομάδα της ΕΕΠΦ, στις οποίες τους ανέπτυξε τη δυσκολία τού να μεταφερθεί η σκυτάλη με τη δύναμη του ανέμου και εντός των στενών χρονικών ορίων, κατέληξε ότι: «Μόνο ένα ελληνικό σκάφος θα μπορούσε να φέρει εις πέρας αυτή την τόσο απαιτητική αποστολή. Το Akron Aoton Trimaran!»

Μετά από τις απαραίτητες επαφές, ο καπετάνιος και ιδιοκτήτης Γιάννης Μπάρκας και το πλήρωμά του, Κωνσταντίνος Αντωνόπουλος, Πάρης Κουτρομπίλης, Sasa Oļjaca και Παναγιώτης Λουράντος, αποφάσισαν να αναλάβουν αυτή την ιστιοπλοϊκή αποστολή των περίπου 1.700 ναυτικών μιλίων!

Καλεσμένος στη διαδρομή Αθήνα – Κύπρος – Ισραήλ ήταν και ο Διευθυντής του FEE Daniel Schaffer, ένας άνθρωπος με τεράστια ιστιοπλοϊκή εμπειρία για περισσότερα από 40 χρόνια, σε αγώνες κορυφαίας κλάσης, έχοντας διασχίσει 9 φορές τον Ατλαντικό, τις 2 μάλιστα μόνος με σκάφος Mini Transat!

Η εκκίνηση είχε προγραμματιστεί για την Πέμπτη 27 Οκτωβρίου από τη μαρίνα του Φλοίσβου. Μετά από μια φανταστική τελετή, ξεκίνησε το ιστι-

οπλοϊκό ταξίδι της σκυτάλης προς την Κύπρο. Ο καιρός προς το βράδυ θα έδινε ανέμους με ένταση πάνω από τους 30 κόμβους και το πλήρωμα ήταν έτοιμο να αξιοποιήσει τις μοναδικές δυνατότητες του σκάφους.

Κάποιες γραφειοκρατικές διαδικασίες μας υποχρέωσαν να σταματήσουμε στη Σαντορίνη (την έδρα του σκάφους) όπου φτάσαμε περίπου στις

23:00 το βράδυ. Το κατέβασμα μέχρι τη Σαντορίνη ήταν απολαυστικό και κυριολεκτικά το Ακρον Αοτον έτρεχε να ξεφύγει από τους δυνατούς ανέμους που ενισχύονταν πίσω μας, καλύπτοντας απόσταση 160 ναυτικών μιλίων σε 11 περίπου ώρες, ταξιδεύοντας με μέσο όρο 13,5 κόμβους!

Την επόμενη ημέρα ξεκινήσαμε για την Πάφο. Έχοντας μελετήσει την πρόγνωση του καιρού, επιλέξαμε να αναχωρήσουμε απόγευμα για να βρίσκουμε μπροστά μας τις εντάσεις που θέλαμε και να αφήνομε πίσω μας τις εντάσεις που θέλαμε να αποφύγουμε.

Στη διαδρομή από τη Ρόδο μέχρι την Πάφο, παρ' όλο που η πρόγνωση έδινε άπνοιες, ένα ελαφρύ αεράκι έσπρωχνε το σκάφος ικανοποιητικά. Τα περίπου 600 μίλια από την Αθήνα μέχρι την Πάφο ήταν απολαυστικά και γρήγορα! Το πρώτο «μπράτσο» της διαδρομής είχε ολοκληρωθεί!

Τη Δευτέρα 31 Οκτωβρίου η σκυτάλη ταξίδεψε από την Πάφο μέχρι τη Λάρνακα με δρομείς και ποδηλάτες. Εκεί την παραλάβαμε εκ νέου για να τη μεταφέρουμε στη Χαίφα του Ισραήλ (150 ναυτικά μίλια) και, αφού την παραδώσαμε, επιστρέψαμε χωρίς στάση στη Λεμεσό (άλλα 180 ναυτικά μίλια), για ξεκούραση.

Αυτό το δεύτερο μπράτσο των περίπου 420 ναυτικών μιλίων δοκίμασε τις αντοχές του πληρώματος, καθώς ο άνεμος άλλαζε συνεχώς διεύθυνση και ένταση. Οι πολύ αυστηροί έλεγχοι στο Ισραήλ από το Πολεμικό Ναυτικό, λόγω της κατάστασης που επικρατούσε τότε, οι οποίοι ξεπέρασαν τις 7 ώρες (!), φόρτωσαν το πλήρωμα με επιπλέον κούραση.

Οι ανέσεις της υπερσύγχρονης μαρίνας Λεμεσού «ξεκούρασαν» το σκάφος και η υπέροχη φιλοξενία του Βασιίλη Παπαγιώργη (φίλου του πληρώματος και θαυμαστή του σκάφους) γέμισε ενέργεια το ταλαιπωρημένο και κουρασμένο πλήρωμα.

Το επόμενο μεσημέρι λύσαμε από τη Λεμεσό με προορισμό τη Σαντορίνη, σε ένα μπράτσο περίπου 500 μιλίων. Μέχρι και ανοιχτά της Πάφου ο αέρας ήταν σύμμαχος, με ιδανική ένταση και γωνία. Το βράδυ όμως, οι κατά τόπους άπνοιες δυσκόλεψαν πολύ το πλήρωμα και έκαναν πολύ μεγαλύτερο τον χρόνο επιστροφής, φτάνοντας περίπου τις 40 ώρες μέχρι το στενό μεταξύ Κάσου-Καρπάθου.

Ξημέρωμα Σαββάτου 5 Νοεμβρίου, ο γλυκός Σιρόκος, που δυνάμωνε όσο περνούσε η ώρα, έσπρωχνε το σκάφος προς τη Σαντορίνη και το πλήρωμα βρήκε άλλη μια ευκαιρία να παίξει και να απολαύσει τις αρετές του σκάφους.

30 ναυτικά μίλια πριν τη Σαντορίνη, η ένταση του ανέμου έπεσε πολύ και πλέον το στοίχημα ήταν να προλάβουμε να δέσουμε πριν φτάσει η καταιγίδα EVA, κάτι που καταφέραμε μόλις 10 λεπτά πριν ξεσπάσει η καταιγίδα!

Η μοναδική ιστιοπλοϊκή περιπέτεια των περίπου 1.700 ναυτικών μιλίων που διήρκησε 10 ημέρες γέμισε με φοβερές εμπειρίες αλλά και περηφάνια το πλήρωμα του μοναδικού Ακρον Αοτον.

Ο καπετάνιος και το πλήρωμα θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον ΠΟΙΑΘ και τον πρόεδρό του κο Ιωάννη Μαραγκουδάκη, καθώς και τον υπεύθυνο επικοινωνίας και διοργανώσεων κο Πάνο Δημητρακόπουλο, που πρότειναν το σκάφος μας και μας έδωσαν την ευκαιρία να ζήσουμε αυτή τη φανταστική ιστιοπλοϊκή εμπειρία ως μέρος μιας ιστορικής εκδήλωσης!

RUNNING OUT OF TIME

Η οπτική γωνία των διοργανωτών

Καθώς ο πρωινός ήλιος ανέτειλε πάνω από την Ερυθρά Θάλασσα, οι δρομείς του τελικού τμήματος πλησίασαν τον τερματισμό στο Σαρμ ελ-Σείχ. Τους περίμενε ένα μεγάλο πλήθος, μεταξύ των οποίων η πρώτη υπουργός της Σκωτίας Nicola Sturgeon, και 50 νέοι φοιτητές από 14 χώρες, καθώς και μέσα ενημέρωσης από όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένου του ITV, που μεταδίδεται ζωντανά σε πρωινή εκπομπή στο Ηνωμένο Βασίλειο!

Το ρολόι έδειχνε 8:45 π.μ., όταν οι δρομείς πήραν την τελευταία στροφή για να γίνουν δεκτοί με έντονες επευφημίες και πανηγυρισμούς. Η Emily Scott, μέλος του πληρώματος που ακολούθησε όλη τη διαδρομή, μετέφερε τη σκυτάλη πάνω από την ταϊνία της γραμμής τερματισμού πριν τη δώσει στην Αιγύπτια φοιτήτρια Jana Shawkly. Εκείνη τη στιγμή κρατήσαμε την υπόσχεσή μας στους μαθητές του Sunnyside Primary School, στους 800.000 ανθρώπους που υπέγραψαν το μήνυμα και στους πλέον από 10.000 συμμετέχοντες στη σκυταλοδρομία.

Τα καταφέραμε! Το τέλειο φινάλε!

Με κινητήρια δύναμη αποκλειστικά τον άνθρωπο, τον ήλιο και τον άνεμο, η σκυταλοδρομία ένωσε δρομείς, ποδηλάτες και ιστιοπλόους σε μια επιική περιπέτεια. Η σκυτάλη διέσχισε θάλασσες, οροσειρές, παγετώνες και ερήμους και επισκέφθηκε σχολεία, τοποθεσίες που βρίσκονται σε κίνδυνο και έργα για την κλιματική αλλαγή. Πέρασε από τη Σκωτία, την Αγγλία, την Ουαλία, τη Γαλλία, το Βέλγιο, την Ολλανδία, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ιταλία, τη Σλοβενία, την Κροατία, τη Βοσνία & Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο, την Αλβανία, την Ελλάδα, την Κύπρο, το Ισραήλ και την Αίγυπτο.

Μέσα στη σκυτάλη υπήρχε ένα μήνυμα για τη δράση για το κλίμα από τους νέους προς τους ηγέτες του κόσμου στην COP27. Πάνω από 800.000 άνθρωποι υποστήριξαν το μήνυμα και πάνω από 750.000 μαθητές σε 104 χώρες συμμετείχαν στην Παγκόσμια Ημέρα Δράσης για τα Σχολεία.

Το εγχείρημα ήταν θεαματικό, εκπληκτικό – και χρειάστηκε απίστευτα σκληρή δουλειά. Ήταν τρελό και αγχωτικό – και το αποτέλεσμα μας γέμιζε με απίστευτη χαρά και είχε τεράστιο αντίκτυπο. Η σκυταλοδρομία ξεπέρασε όλες τις προσδοκίες μας και έγινε πραγματικότητα μόνο χάρη στα 10.000 και πλέον άτομα που συμμετείχαν και τους πολλούς εταίρους και υποστηρικτές μας. Σας ευχαριστούμε όλους και ιδιαίτερα τους υπέροχους συνεργάτες μας στην Ελλάδα – την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης!

Η Running Out of Time δημιουργήθηκε από την One Run – τους παγκόσμιους ηγέτες στις σκυταλοδρομίες μαζικής συμμετοχής. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στο <https://running-out-of-time.com/journey>.

Dan Thompson

Συνιδρυτής και Διευθυντής, The World Relay

Ποιοτική κλιματική εκπαίδευση: Μια κρίσιμη αποστολή για ένα βιώσιμο μέλλον

Pramod Kumar Sharma

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας, κλιματική αλλαγή, απώλεια βιοποικιλότητας και περιβαλλοντική ρύπανση, είναι αλληλένδετα, με την κλιματική αλλαγή να προκαλεί πρωτοφανή αλλαγή των οικοσυστημάτων και να συμβάλλει στην εξαφάνιση ειδών, επηρεάζοντας την παγκόσμια βιοποικιλότητα. Αυτό έχει γίνει υπαρξιακή απειλή για την ανθρωπότητα, η οποία επιδεινώνει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευάλωτες κοινότητες όσον αφορά την υγεία, τη βιωσιμότητα, την επισιτιστική ασφάλεια, την πρόσβαση σε καθαρό νερό, την ασφάλεια και την οικονομική ευημερία. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι καθοριστικές, ώστε οι πολίτες να συμμετέχουν στις τοπικές και παγκόσμιες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής.

Όταν μας παρουσιάστηκε από τη World Relay Ltd η ιδέα μιας σκυταλοδρομίας από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ, με όνομα Running Out of Time, προκειμένου να τονιστεί ότι ο χρόνος για να αντιδράσουμε τελειώνει, συνειδητοποιήσαμε τη δυναμική της να μετατρέψει τα σενάρια καταστροφής,

κατήφειας και υπαρξιακής κρίσης σε έκκληση για δράση, με κατεύθυνση την καθολικοποίηση της ποιοτικής εκπαίδευσης για το κλίμα. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι τα παιδιά, οι νέοι και οι ενήλικες είναι εφοδιασμένοι με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν την εξελισσόμενη κλιματική κρίση. Η σκυταλοδρομία μάς έδωσε μια ευκαιρία να τονίσουμε στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων ότι η υψηλής ποιότητας, βασισμένη στην επιστήμη κλιματική εκπαίδευση είναι επιτακτική ανάγκη για τις εθνικές και τοπικές κυβερνήσεις, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα, τους αυτόχθονες πληθυσμούς και τις τοπικές κοινότητες, ώστε να αναλάβουν δράση για μετριασμό και προσαρμογή.

Χάρη στην απίστευτη συλλογική προσπάθεια χιλιάδων ανθρώπων σε 18 χώρες, οι εθελοντές κάλυψαν τα 7.767 χιλιόμετρα από τη Γλασκώβη στο Σαρμ ελ-Σείχ τρέχοντας, κάνοντας ποδηλασία, κωπηλασία, ιστιοπλοία, ιστιοσανίδα και σκι, μέσα από καταιγίδες, χαλάζι, άνεμο, χιόνι και τη ζέστη της ερήμου. Συνεργαζόμενοι, είδαμε από πρώτο χέρι την απεριόριστη ανθρώπινη αποφασιστικότητα, όπως έχει δείχθει κάθε φορά που η ανθρωπότητα έρχεται αντιμέτωπη με κρίσεις. Το μήνυμα

* Ο Pramod Kumar Sharma είναι Γενικός Διευθυντής Εκπαίδευσης στο Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

που μεταφέραμε με τη σκυτάλη είναι μια έκκληση προς τους ηγέτες του κόσμου να παράσχουν τις δεξιότητες και την κατάρτιση για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου κόσμου, αναγνωρίζοντας τους νέους ως ηγέτες, τοποθετώντας τους στην πρώτη γραμμή της συζήτησης για την κλιματική αλλαγή και ενδυναμώνοντάς τους μέσω της εκπαίδευσης.

Η σκυταλοδρομία Running Out of Time είχε ως στόχο να μεταφέρει αυτό το μήνυμα από τους ηγέτες του αύριο στους ηγέτες του σήμερα, να εμπνεύσει τους νέους να συνεργαστούν για την επίλυση της κλιματικής κρίσης, να αναδείξει περιοχές που κινδυνεύουν περισσότερο από την κλιματική αλλαγή, να ευαισθητοποιήσει και να συγκεντρώσει πόρους και για οργανώσεις που υλοποιούν κλιματικά έργα. Με την υποστήριξη των μελών του FEE και περισσότερων από 52 εταιρών κατά μήκος της διαδρομής αλλά και σε όλο τον κόσμο, το μήνυμα-έκκληση για καθολική, ποιοτική κλιματική εκπαίδευση έφτασε στην COP27 συνοδευμένο από 800.000 υπογραφές και με την υποστήριξη 776.611 μαθητών από 2.230 σχολεία που συμμετείχαν στην Παγκόσμια Ημέρα Δράσης!

Η εκστρατεία δημιουργήσει δυναμική, με εκδηλώσεις μεγάλης αναγνωρισιμότητας που γιόρτασαν την επιτυχία, συζητήσεις για την ανάγκη κλιματικής εκπαίδευσης για όλους στην COP27 και τη σταθερή δέσμευση του FEE για την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης για το κλίμα.

Το FEE είναι σημαντικό ενδιαφερόμενο μέρος της Δράσης για την Κλιματική Ενδυνάμωση (Action for Climate Empowerment – ACE) και

εταιίρος στην εκστρατεία για την Πράσινη Εκπαίδευση (Greening Education Partnership) υπό την ηγεσία της UNESCO. Το FEE, μέσω των πέντε προγραμμάτων του και της υποστήριξης από το παγκόσμιο δίκτυο μελών του, θα συνεχίσει να δημιουργεί μηχανισμούς για την παροχή ποιοτικής κλιματικής εκπαίδευσης, να συνηγορεί για την παροχή των υποδομών και των πόρων που απαιτούνται και να παρακολουθεί και να αξιολογεί την πρόοδο και τον αντίκτυπο αυτών των προσπαθειών.

Μετατρέψαμε τα λόγια μας σε πράξεις και ελπίζουμε ότι αυτή η σκυτάλη, αυτό το σύμβολο ελπίδας, θα είναι μια υπενθύμιση στους ηγέτες του κόσμου ότι πρέπει να κάνουν το ίδιο.

Σε αυτή τη μάχη δεν περισσεύει κανείς

Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, Ευχαριστώ για την τιμητική πρόσκληση, ξεκινώντας θα ήθελα ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης κύριο Νίκο Πέτρου, που μου έκανε και πάλι την τιμή να συμμετάσχω σε μια τόσο εξαιρετική πρωτοβουλία, και να συγχαρώ όλους εσάς που συμμετέχετε σε αυτή τη συμβολική σκυταλοδρομία.

Είναι νομίζω αδιαμφισβήτητο ότι η κλιματική κρίση είναι εδώ. Είναι μια πραγματικότητα, δεν είναι fake news. Δεν είναι αβάσιμη κινδυνολογία, όπως κάποιοι επιχειρήσαν να πουν, και λόγω αυτής της κλιματικής αλλαγής βρισκόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι όλο και πιο συχνά με πολύ έντονα καιρικά φαινόμενα που δημιουργούν καταστροφές.

Το δικό σας όμως το μήνυμα, το μήνυμα της διοργάνωσης, νομίζω είναι ότι πιο επίκαιρο. We are running out of time. Και σύμφωνα με την επιστήμη, δυστυχώς δεν απομένει πολύς χρόνος για να αντιδράσουμε, με στόχο να μετριάσουμε, και επιμένω στη λέξη μετριάσουμε, τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα.

Προκειμένου να ανταποκριθούμε στα νέα αυτά δεδομένα, απαιτείται μία ολιστική προσέγγιση. Μία νέα προσέγγιση που έχει γίνει ήδη αντικείμενο συζήτησης πανευρωπαϊκά αλλά και παγκοσμίως. Μία προσέγγιση που να δίνει έμφαση στο γνωστό τρίπτυχο Πρόληψη - Προετοιμασία, Ετοιμότητα, Ανθεκτικότητα. Είναι τρεις πυλώνες που βρίσκονται στο επίκεντρο κάθε δράσης, κάθε πρωτοβουλίας του

Υπουργείου μας, του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Ο στόχος είναι ένας και αναλλοίωτος και χρειάζεται συντονισμός, συνέργειες και συλλογική δράση σε εθνικό, ευρωπαϊκό, παγκόσμιο επίπεδο. Καμία χώρα, ανεξάρτητα από το πόσο μεγάλη και πόσο τεχνολογικά προηγμένη είναι, δεν μπορεί να αντιμετωπίσει την πρόκληση αυτή μόνη της.

Κυρίο στοιχείο είναι το πώς ενισχύουμε την εκπαίδευση, πώς ενισχύουμε την επιμόρφωση και την ενημέρωση γύρω από τα ζητήματα της πρόληψης και της δι-

αχείρισης των κινδύνων. Δίχως αυτή την ενημέρωση και την επιμόρφωση σε επίπεδο Κοινωνίας των Πολιτών δεν θα πετύχουμε. Είναι εκ των ων ουκ άνευ. Και λέγοντας Κοινωνία των Πολιτών, αυτό που κάνετε εσείς είναι, ο συμβολισμός της συμμετοχής της. Σε αυτή τη μάχη δεν περισσεύει κανείς. Θα επιχειρήσουμε να τους εντάξουμε όλους σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια. Ως Υπουργείο συνεχίζουμε αυτό τον δύσκολο δρόμο και είμαστε ανοιχτοί σε διάλογο και ιδέες και συνεργασίες προς αυτή την κατεύθυνση. Η σημερινή μου συμμετοχή θα ήθελα να θεωρηθεί ότι είναι μέρος αυτής της λογικής του ανοικτού διαλόγου με την κοινωνία.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στη σκυταλοδρομία και σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να είμαι μέρος αυτής της ωραίας προσπάθειας.

Χρήστος Στυλιανίδης
Υπουργός Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

Πρέπει να περάσουμε από τη θεωρία στις πράξεις

Διανύουμε την κρισιμότερη δεκαετία στην ιστορία της ανθρωπότητας για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Δεν υπάρχει πια χρόνος. Πρέπει να περάσουμε από τη θεωρία στις πράξεις.

Αυτό κάνουμε, υλοποιώντας δεκάδες εμβληματικές μεταρρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η σκυταλοδρομία που ξεκίνησε από τη Σκωτία και διέσχισε όλη την Ευρώπη, για να καταλήξει στην Αίγυπτο, όπου διοργανώθηκε τον Νοέμβριο του 2022 η διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή COP27 στέλνει ένα ηχηρό μήνυμα σε όλο τον πλανήτη.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στην Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης για τις περιβαλλοντικές της δράσεις.

Γιώργος Αμυράς
Υφυπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Μία εκ των σπουδαιότερων προκλήσεων των καιρών μας

Μια μεγάλη αλλαγή απαιτεί και μεγάλη προσπάθεια κι αυτό είναι η σκυταλοδρομία Running Out of Time, στην οποία είχα τη χαρά να συμμετάσχω. Μια μοναδική, αδιάκοπη σκυταλοδρομία 7.767 χλμ. για την κλιματική αλλαγή, η αντιμετώπιση της οποίας αποτελεί μία εκ των σπουδαιότερων προκλήσεων των καιρών μας. Η ανάγκη να δράσουμε, επείγουσα κι επιτακτική. Ανάγκη άμεσης αφύπνισης και εγρήγορης κρατών, διεθνών και περιφερειακών οργανισμών, αλλά πρωτίστως της Κοινωνίας των Πολιτών. Ποιος μπορεί να διαφωνήσει ότι το κρίσιμο σημείο για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, ιδιαίτερα των νεότερων, είναι η σωστή πληροφόρηση και η ποιοτική εκπαίδευση. Μονόδρομος η απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης προσανατολισμένης στην αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ελληνική κυβέρνηση έχει θέσει ως έναν από τους βασικούς στόχους της τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία, την υιοθέτηση ενός νέου μείγματος ενεργειακής πολιτικής, την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Η χώρα μας διαθέτει συγκεκριμένο σχεδιασμό, ο οποίος αποτυπώνεται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Από τις ανανεώσιμες πηγές, τις υποδομές ηλεκτροπαραγωγής, τους διασυννοριακούς αγωγούς και τα δίκτυα, μέχρι την κυκλική οικονομία και την απολιγνιτοποίηση. Έχουν ήδη γίνει πολύ

σημαντικά βήματα και προχωράμε. Όλες κι όλοι μαζί συμβάλλουμε στην κλιματική αλλαγή με τις καθημερινές επιλογές μας. Όλες κι όλοι μαζί μπορούμε να αποτελέσουμε μέρος της λύσης.

Συγχαρητήρια στην ΕΕΠΦ, τον πρόεδρό της κο Νίκο Πέτρου και την κα Μαρίνα Γερούλάνου, για τη διοργάνωση του ελληνικού σκέλους της σκυταλοδρομίας, την πρωτοβουλία, την αποτελεσματικότητα και τη συνεχή εγρήγορσή τους.

Δόμνα Μιχαηλίδου

Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μόνο με τη συμβολή όλων μας μπορούμε να κάνουμε την πραγματική διαφορά

Είναι πολύ μεγάλη χαρά για την πόλη της Αθήνας να υποδέχεται εδώ τη σκυτάλη, μια σκυτάλη που ξεκίνησε από τη Γλασκώβη και κουβαλάει μαζί της ένα εξαιρετικά σημαντικό μήνυμα. Ένα μήνυμα ότι, αν θέλουμε πραγματικά να πετύχουμε τους στόχους του 2030 για το περιβάλλον, ο μό-

νος τρόπος να το κάνουμε είναι μέσα από σοβαρά προγράμματα εκπαίδευσης και σε ανηλίκους αλλά και σε ενήλικους, έτσι ώστε όλοι να καταλάβουμε την προσπάθεια που γίνεται και όλοι να συμμετέχουμε σε αυτή. Η κλιματική αλλαγή επιβαρύνει τη ζωή όλων μας και αυτό που πρέπει να καταλάβουμε είναι ότι μόνο με τη συμβολή όλων μας μπορούμε να κάνουμε την πραγματική διαφορά που χρειάζεται η χώρα μας, αλλά και ο πλανήτης γενικότερα.

Πάυλος Γερούλάνος

Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Αθηναίων
Επικεφαλής Δημοτικής Παράταξης «Αθήνα Είσαι Εσύ»

Είμαστε υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος

Ονομάζομαι Ευθυμία Γκουλή και είμαι αθλήτρια της Παραολυμπιακής Επιτροπής. Αγωνίζομαι στην κολύμβηση και έχω κατακτήσει την 8η θέση στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Τόκιο στα 100 μ. πρόσθιο.

Είναι μεγάλη χαρά που στηρίζουμε αυτήν τη δράση για το περιβάλλον, είμαστε έτοιμοι να παραλάβουμε τη δάδα και να την πάμε στην Ακρόπολη.

Είμαστε υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και ειδικά εμείς η νεολαία πρέπει να το στηρίζουμε, γιατί, τελικά, εμείς θα σώσουμε το περιβάλλον.

Ευθυμία Γκουλή

παραολυμπιονίκης κολύμβησης

Ο αθλητισμός μεταφέρει το μήνυμα της βιωσιμότητας

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) για περισσότερα από 20 χρόνια αποτέλεσε την εθελοντική δέσμευση των επιχειρήσεων, αρχικά των πρωτοπόρων σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και τους συμ-μετόχους. Στα χρόνια που μεσολάβησαν η βιωσιμότητα προκύπτει ως λογική μετάβαση. Ωστόσο, την εθελοντική δέσμευση των επιχειρήσεων σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα ήρθε να διαδεχτεί η ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στην οικονομική δραστηριότητα, διαμορφώνοντας ένα νέο οικονομικό και επιχειρηματικό μοντέλο.

Σε όσους αναρωτηθούν ποια είναι η σχέση της εταιρικής βιωσιμότητας με τον αθλητισμό, τα ολυμπιακά ιδεώδη προσφέρουν μια προφανή απάντηση. Ο αθλητισμός μέσα από τα ολυμπιακά ιδεώδη αγγίζει ή τουλάχιστον οφείλει να προσπαθεί να είναι μέρος μιας διαφορετικής κοινωνίας που κοιτά προς το μέλλον με άμιλλα και αναπτύσσεται με σεβασμό προς το περιβάλλον, τους ανθρώπους, τις κοινωνίες.

Παρακολουθώντας τα θέματα βιωσιμότητας, η Ολυμπιακή Ατζέντα 2020+5 με το σύνθημα «Αλλαξε ή γίνε η αλλαγή» συνδέθηκε με τρόπο ξεκάθαρο με τις αρχές της βιωσιμότητας και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Βασικό ζήτημα αποτελεί η συζήτηση για την επίδραση του αθλητισμού στην προστασία του περιβάλλοντος. Η ΕΟΕ συμμετέχει ήδη στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της μέσα από τα κτίριά της αλλά και το Παναθηναϊκό Στάδιο, καθώς και με τη μεταφορά επιτυχημένων πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας και την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η βιωσιμότητα ως νέο μοντέλο σκέψης και λειτουργίας προϋποθέτει την ανάπτυξη συνεργειών, δικτύων και συνεργασιών. Η συνεργασία με το CSR HELLAS, στο πλαίσιο της πρώτης επιτροπής βιωσιμότητας, ανοίγει τον δρόμο για στοχευμένες παρεμβάσεις στα θέματα εταιρικής βιωσιμότητας. Το CSR HELLAS καθώς και το ΕΒΕΑ μπορούν να βοηθήσουν τις ελληνικές επιχειρήσεις να επιτύχουν τους στόχους βιωσιμότητας με διαφάνεια και λογοδοσία, δεσμεύσεις που αποδεικνύονται με μετρήσιμους στόχους και αποτελέσματα.

Με αφορμή τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή COP27, η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή συμμετείχε στην παγκόσμια σκυταλοδρομία Running Out of Time, την οποία στην Ελλάδα συντόνισε η ΕΕΠΦ. Στις Πρέσπες, ο πρόεδρος της ΕΕΠΦ κος Νίκος Πέτρου παρέδωσε τη σκυτάλη στους κωπηλάτες του Ναυτικού Ομίλου Μαυροχωριού «Οι Αργοναύτες» και

στον ολυμπιονίκη κωπηλασίας κο Γιάννη Χρήστου. Στην Κατερίνη υποδέχτηκε τη σκυτάλη, μεταξύ άλλων, ο ολυμπιονίκης χειροσφαίρισης κος Σάββας Καρυπίδης και στην Ανθήλη η ολυμπιονίκης υδατοσφαίρισης κα Ανθή Μυλωνάκη. Στη μαρίνα Φλοίσβου, από όπου έφυγε η σκυτάλη με ιστιοπλοϊκό για την Κύπρο, συμμετείχε ο ιστιοπλόος ολυμπιονίκης κος Αναστάσιος Μπουντούρης. Προσωπικά, ως πρόεδρος της Επιτροπής Αθλητισμού και Περιβάλλοντος της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής, μαζί με τα μέλη της Επιτροπής κους Νίκο Ιατρού και Νίκο Ξυλούρη, Ολυμπία κολύμβησης, την πρόεδρο του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών κα Βούλα Ζυγούρη, την παραολυμπιονίκη κολύμβησης κα Ευθυμία Γκουλή, την πρωταθλήτρια ρυθμικής γυμναστικής κα Μαρία Παγκάλου και την πρόεδρο και τα μέλη του CSR HELLAS υποδεχτήκαμε τη σκυτάλη στο Παναθηναϊκό Στάδιο και τη μεταφέραμε ως την Ακρόπολη.

Ο αθλητισμός μας ενώνει!

Αλεξάνδρα Πάλλη

Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή,
πρόεδρος της Επιτροπής Αθλητισμός και ESG,
αντιπρόεδρος ΔΣ CSR Hellas, εκπρόσωπος ΕΒΕΑ

Δεν έχουμε δικαίωμα να εφησυχάζουμε

Τη στιγμή που η κλιματική κρίση είναι προ των πυλών δεν έχουμε δικαίωμα να εφησυχάζουμε ή να ασκούμε απλώς κριτική. Τα δεδομένα είναι συντριπτικά, η επιδείνωση καθημερινή και το μέλλον θα

Το περιβάλλον μάς χρειάζεται, και ο χρόνος τελειώνει

Στις 24 Οκτώβρη συμμετείχα σε μια πολύ όμορφη ενέργεια αγώνα δρόμου με ισχυρό μήνυμα στο κέντρο της Αθήνας, που αφορούσε την κλιματική

βρίσκεται μόνο για λίγο ακόμα καιρό στα δικά μας χέρια. Ίσως είμαστε η τελευταία γενιά που έχει το περιθώριο να βγάλει τη Γη από την καταστροφική πορεία που της επιβάλαμε. Ουσιαστικά, διαχειριζόμαστε την ευκαιρία της επιβίωσης του είδους μας, γι' αυτό οφείλουμε να δράσουμε αμέσως, με στόχο να γίνει η περιβαλλοντική εκπαίδευση βασικό στοιχείο της επίσημης εκπαίδευσης.

Επιβάλλεται να δράσουμε σε όλα τα επίπεδα. Μεμονωμένα, μειώνοντας το δικό μας περιβαλλοντικό αποτύπωμα και ευαισθητοποιώντας τον κοινωνικό μας κύκλο. Κυρίως όμως να δράσουμε συλλογικά, μέσα από στοχευμένες δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και να χρησιμοποιήσουμε μαζικά μέσα υψηλής αποδοτικότητας, όπως ο αθλητισμός.

Η τεράστια κοινωνική αποδοχή της παγκόσμιας σκυταλοδρομίας Running Out of Time, όπου η συμμετοχή των πολιτών κινητήθηκε σε πολύ υψηλό επίπεδο, κατέστησε σαφές στους ηγέτες που συμμετείχαν στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή COP27 ότι σε αυτό το ζήτημα είμαστε όλοι μαζί. Ομονοούμε σε μια κοινή λύση, δεν αρκούμαστε σε αποσπασματικά μέτρα και θα συνεχίσουμε όσο χρειαστεί!

Σταυρούλα Ζυγούρη, ολυμπιονίκης πάλης, πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών, μέλος ΔΣ Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας

αλλαγή. Τη δράση αυτή υποστήριξαν ευαισθητοποιημένοι δρομείς από όλη την Ευρώπη, παραδίδοντας τη σκυτάλη από τη μια πόλη στην άλλη, διασχίζοντας θάλασσες και οροσειρές, ενώνοντας τις δυνάμεις τους με σκοπό να ακουστεί το μήνυμά τους. Η οργάνωση αυτή απασχόλησε διάφορους φορείς, με σκοπό να ενισχύσει τη σημαντικότητα του μηνύματος που θέλει να μεταφέρει.

Η χαρά μου που συντέλεσα και εγώ σε αυτή την προσπάθεια είναι απεριγράπτη.

Όντας δρομέας μεγάλων αποστάσεων, ο χρόνος που περνάω έξω στη φύση είναι πάρα πολύς. Έχω μάθει να σέβομαι το περιβάλλον στο οποίο βρίσκομαι. Θαυμάζω την ομορφιά της φύσης και θέλω να κάνω τα πάντα για να την προστατέψω και να τη διαφυλάξω. Αν δεν δράσουμε όλοι μας έγκαιρα, δεν θα έχουμε σπίτι για τους απογόνους μας.

Εύχομαι όλοι να ενημερωθούμε με παρόμοιες ενέργειες, έτσι ώστε να κινητοποιηθούμε για ένα καλύτερο αύριο. Η προσπάθεια του καθενός μπορεί να αλλάξει σημαντικά το αποτέλεσμα. Το περιβάλλον μάς χρειάζεται, και ο χρόνος τελειώνει.

Γκλόρια Πριβιλέτζιο, μαραθωνοδρόμος

Όλοι μαζί για το περιβάλλον, σε μια μοναδική εμπειρία!

Υπήρξε μεγάλη χαρά και τιμή η συμμετοχή μου στη σκυταλοδρομία Running out of Time, σε μια διεθνή προσπάθεια και ενέργεια, που στόχο είχε την επαγρύπνηση και αφύπνιση όλων των πολιτών για ζητήματα που άπτονται του περιβάλλοντος. Ως ενεργοί πολίτες και ως άνθρωποι που θέλουμε να διασφαλίσουμε ένα βιώσιμο, καθαρό και εγγυημένο μέλλον για τη Μάνα Γη και τα ίδια τα παιδιά μας, οφείλουμε να αφουγκραστούμε το τεράστιο πρόβλημα της επικείμενης κλιματικής αλλαγής και να εγκύψουμε με ειλικρινές ενδιαφέρον, μα κυρίως δράσεις, προκειμένου να ωθήσουμε τις συλλογικές μας ενέργειες σε πράξεις τέτοιες οι οποίες θα είναι πολύ πιο ουδέτερες ως προς το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα, θέτοντας τον πλανήτη σε μια «υγιή» τροχιά. Κύριο μέλημά μας και καθήκον οφείλει να αποτελέσει η ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς, πάνω στην οποία εναποθέτουμε τις ελπίδες μας.

Σάββας Καρυπίδης
ολυμπιονίκης χειροσφαίρισης

Κάνοντας αυτό που αγαπάμε μπορούμε να κάνουμε τον κόσμο μας καλύτερο αρκεί να το πιστέψουμε!

Η ομάδα του bring them back αποτελείται από 5 ερασιτέχνες ποδηλάτες από διαφορετικές ομάδες, με κοινό χαρακτηριστικό την αγάπη για το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την ποδηλασία. Πρόκειται για τους Βασιλική Βουτζαλή, Βασιλίη Κόρδα, Σταύρο Σούμα, Γιάννη Ευθυμίου και τον Γερμανό φιλέλληνα Steffen Streich.

Τον Αύγουστο του 2022 ξεκινήσαμε από το Βρετανικό Μουσείο με στόχο τη δημιουργία κινήματος για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα. Στο ελληνικό έδαφος προστέθηκε στην ομάδα ο αθλητής ΑμεΑ Χρήστος Κορομηλάς, με σκοπό τη συμπερίληψη.

Η μεγαλύτερη σκυταλοδρομία για την κλιματική αλλαγή Running Out of Time δεν θα μπορούσε να μας αφήσει ασυγκίνητους. Το περιβάλλον είναι το σπίτι μας, είναι η κληρονομιά που θα αφήσουμε στα παιδιά μας και πρέπει να φροντίζουμε γι' αυτό. Κάνοντας αυτό που αγαπάμε μπορούμε να κάνουμε τον κόσμο μας καλύτερο αρκεί να το πιστέψουμε!

ομάδα του bring them back

Μαζί μπορούμε περισσότερο!

Πήρα μέρος στη σκυταλοδρομία Running Out of Time με τελικό προορισμό την COP27, γιατί δεν έχω μάθει να μένω απαθής και αμέτοχος σε πράγματα και θέματα για τα οποία ευθύνομαι. Επίσης, η συγκεκριμένη ενέργεια θεωρώ ότι είναι ο ωραιότερος και πιο πολιτισμένος τρόπος για να δηλώσεις την άποψή σου, ιδιαίτερα όσον αφορά το θέμα της υποστήριξης και εκπαίδευσης των νέων σε θέματα προστασίας της φύσης και του πλανήτη.

Θεωρώ τον εαυτό μου κομμάτι της φύσης και αυτήν πρόεκταση του εαυτού μου. Αυτή είναι το «σώμα» κι εγώ ένα ζωικό της «όργανο». Αν «αρρωστήσω», τότε κι αυτή θα είναι «άρρωστη», και το αντίθετο. Φροντίζω και αγαπώ τον εαυτό μου σημαίνει φροντίζω και το «σώμα» μου. Επίσης, φρο-

ντίζοντας το «σώμα», σημαίνει πως και το «όργανο» θα είναι καλά και υγιές. Περιβάλλον-Φύση-Άνθρωπος δεν μπορεί να θεωρηθούν ξεχωριστά, είναι ΕΝΑ.

«Μαζί μπορούμε περισσότερο...» Επέλεξα να μην τρέξω μόνος, αλλά ως συνοδός. Ήθελα να δείξω πως μαζί με κάποιον ακόμη καταφέρνεις περισσότερο. Και στις δύο διαδρομές που συμμετείχα μετέφερα τη σκυτάλη μαζί με δυο νέα παιδιά, την κόρη μου Ελισσάβη, και τον μικρό μου φίλο Γιάννη, άτομο με αναπηρία, που συμβολίζουν όλους αυτούς τους νέους ανθρώπους που πρέπει να εκπαιδευτούν, δείχνοντας πως εμείς οι «μεγάλοι» πρέπει να μείνουμε συνοδοί και αρωγοί, δείχνοντας εμπιστοσύνη στις επιλογές τους.

Αυτό που με εντυπωσίασε περισσότερο είναι η θερμότητα και πολυπληθής παρουσία συμπολιτών μας και στις δύο αφετηρίες των διαδρομών. Ιδιαίτερα εκδηλωτικοί κατά τη διαδρομή ήταν οι «συνοδοί-όροι» μας δημοσιογράφοι, που κάλυψαν το γεγονός, αλλά και οι συνοδοί-διοργανωτές της σκυταλοδρομίας. Αυτό με γέμισε αυτοπεποίθηση και σιγουριά πως υπάρχει ελπίδα! Μου θύμισε πως οι άνθρωποι θέλουν απλά κάποιον να μπει μπροστά και τότε γίνονται «ατρόμητοι στρατιώτες» και όλοι μαζί φέρνουν την πολυπόθητη νίκη.

Το μήνυμα που θέλω να κρατήσουμε όλοι μας και όχι μόνο οι ηγέτες τούτου του κόσμου που βρέθηκαν στη φετινή διάσκεψη είναι:

Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία οφείλουμε να μεταλλαμαδεύσουμε τη γνώση στους νεότερους και αυτοί με τη σειρά τους να προσπαθούν αδιάκοπα να κάνουν πράξη το καλό για όλους και για το σπίτι μας, τον Πλανήτη μας.

Αχιλλέας Τσακιλτσίδης, μαραθωνοδρόμος

Γυναίκες ενωμένες για τη φύση και το περιβάλλον

Η ομάδα του A woman can be.org συμμετείχε ενεργά στην παγκόσμια σκυταλοδρομία Running Out of Time (RoOT) και η Βανέσσα Αρχοντίδου, ιδρύτρια του οργανισμού και EUClimate Pact Ambassador, δήλωσε: «Ο χρόνος μας τελειώνει και πρέπει όλοι να είμαστε προετοιμασμένοι. Γυναίκες ενωμένες για τη φύση και το περιβάλλον, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, γίναμε κομμάτι της αλυσίδας που ταξίδεψε και διέσχισε την Ελλάδα, με προορισμό τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή COP27 στην Αίγυπτο.

Η σκυτάλη που μετέφερε το μήνυμα για ποιότητα περιβαλλοντική εκπαίδευση για όλους μήκε στην Ελλάδα στις 24 Οκτωβρίου 2022 και την περίμενα μαζί με την ομάδα του A woman can be.org για να την ταξιδέψουμε μπροστά από τον Όλυμπο στην Αθήνα.

Βανέσσα Αρχοντίδου, A woman can be.org

Πολλά συγχαρητήρια για αυτή την πολύ σημαντική πρωτοβουλία

Το Κέντρο Αριστείας για τη Βιωσιμότητα του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδας, αναγνωρίζοντας τη σημασιολογία αυτής της σκυταλοδρομίας, συμμετείχε δυναμικά, τόσο με δρομείς όσο και με ένα διπλό δρώμενο στην πλατεία Αγίας Παρασκευής, με ενεργό συμμετοχή του κοινού και των παιδιών της πόλης. Τα παιδιά, με σκυτάλη γλάστρες με λουλούδια που πήραν στο σχολείο τους για φύτευση και μέσα από τις ζωγραφιές τους έστειλαν το μήνυμα για το μέλλον που θέλουν και αξίζουν.

Προστασίας της Φύσης, που έφερε τη σκυταλοδρομία στην Ελλάδα και βοήθησε ώστε να ενωθεί η φωνή της ελληνικής κοινωνίας με τις φωνές πολιτών από άλλες χώρες προς τον κοινό στόχο της ενίσχυσης των δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της, καθώς και στις προσπάθειες προσαρμογής των κοινωνιών και των οικοσυστημάτων.

Στέλλα Αποστολάκη

Εκτελεστική διευθύντρια του Κέντρου Αριστείας για τη Βιωσιμότητα, επίκουρη καθηγήτρια και συντονίστρια του Προγράμματος Περιβαλλοντικών Σπουδών Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδας

Πολλά συγχαρητήρια αξίζουν για αυτή την πολύ σημαντική πρωτοβουλία στην Ελληνική Εταιρία

Με την ευαισθητοποίηση του κοινού για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης για το περιβάλλον και με σύνθημα το ποτο του εκπαιδευτικού προγράμματος του σχολείου μας, CGS Green, δέκα δρομείς από την οικογένεια του CGS εκπροσώπησαν το CGS στο παγκόσμιο αθλητικό γεγονός Running out of Time.

Ευχαριστούμε θερμά την ΕΕΠΦ για τη διοργάνωση του Running out of Time στη χώρα μας, καθώς και για την πρόσκληση να συμμετάσχουμε στο παγκόσμιο αυτό αθλητικό γεγονός.

Χρήστος Γείτονας

διευθύνων σύμβουλος του CGS

Γονείς, συνεργάτες, απόφοιτοι του CGS συμμετείχαν ως δρομείς με στόχο την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση του κοινού για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, λαμβάνοντας μέρος στη διαδρομή των 10 χιλιομέτρων (Πικέρμι - Αγία Παρασκευή), στην οποία θέση του lead runner είχε ο γράφων.

Η εμπειρία ήταν μοναδική καθώς, κατά τη διάρκεια της διαδρομής μας, μαθητές από σχολεία της περιοχής βγήκαν σε σημεία της διαδρομής με πανό και μας υποδέχτηκαν με ενθουσιασμό, τραγούδια και χειροκροτήματα.

Από τη συμμετοχή μας συγκρατήσαμε ότι «Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας, ο άνθρωπος έπρεπε να παλεύει με τη φύση για να επιβιώσει. Σε αυτόν τον αιώνα, έχει αρχίσει να συνειδητοποιεί ότι για να επιβιώσει, πρέπει να την προστατέψει». (Ζακ-Υβ Κουστώ).

Ας κρατήσουμε ζωντανά στη μνήμη μας την ινδική παροιμία:

«Δεν κληρονομήσαμε τη γη από τους προγόνους μας, τη δανειζόμαστε από τα παιδιά μας».

We are running out of time. Έρθε η ώρα να δράσουμε για τα παιδιά μας!

Δικαίωμα στον «χρόνο», δικαίωμα στη ζωή!

«Δεν έχουμε άλλο χρόνο! Τώρα δράση για το κλίμα», με αυτό το σύνθημα συγκεντρώθηκαν παιδιά, εκπαιδευτικοί και γονείς για να υποδεχτούν και να χαιρετίσουν τη σκυτάλη που μετά από 38 μέρες, διασχίζοντας 7.767 χιλιόμετρα και 18 χώρες πέρασε από την Ακρόπολη με τελικό προορισμό την Αίγυπτο και την COP27.

Με τον τρόπο αυτό γίναμε μέρος και εμείς μιας παγκόσμιας γραμμής υποστήριξης της αναγκαιότητας να παλέψουμε για μια βιώσιμη Γη.

Είναι πάντα συγκινητικός ο τρόπος που τα παιδιά και οι γονείς ανταποκρίνονται σε ανάλογες περιστάσεις, αρκεί να δοθεί το απαραίτητο έναυσμα από το σχολείο.

Το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της Διάσκεψης ήταν μάλλον απογοητευτικά και απολύτως κατώτερα των περιστάσεων μάς αποθαρρύνει, όπως είναι επόμενο. Από την άλλη, μας πεισιμώνει, στον βαθμό που αποδεικνύει περίτρανα τη σημασία της

κινητοποίησης των πολιτών για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας κρίσης που διανύουμε. Βαθιά περιβαλλοντική, η κρίση αυτή αποδεικνύει με δραματικό τρόπο την παγκοσμιοποίηση των προβλημάτων, το αλληλένδετο της ειρήνης με την ευημερία των χωρών, την αλληλεξάρτηση των πολιτισμών, το δραματικό τέλος που διαγράφεται στον ορίζοντα.

Στη σημερινή, επομένως, συγκυρία, η σύνδεση της εκπαίδευσης με τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής θα έπρεπε να είναι απόλυτη προτεραιότητα, αφού, δυστυχώς, σύμφωνα με στοιχεία της UNESCO, το 70% των μαθητών σε όλο τον κόσμο δεν έχουν γνώσεις για την κλιματική αλλαγή και το θέμα δεν περιλαμβάνεται στην επίσημη εκπαίδευση στο 50% των χωρών.

Άλλωστε, όσοι και όσες ασχολούμαστε χρόνια τώρα με την περιβαλλοντική εκπαίδευση αναγνωρίζουμε ότι, ακόμα και αν γίνονται θεωρητικές αναφορές στα σχετικά θέματα στη διδακτέα ύλη, η βιωματική και ενεργός μάθηση, η σύνδεση της μαθησιακής διαδικασίας με την πραγματικότητα και την ουσιαστική συζήτηση γύρω από θέματα αξιών και τρόπων ζωής είναι που θα δώσουν στον μαθητή και τη μαθήτριά την πραγματική διάσταση των ζητημάτων.

Παράλληλα, η εξωστρέφεια των σχολείων, η συμμετοχή τους σε δίκτυα συνεργασιών και αλληλεπίδρασης σηματοδοτούν και ενθαρρύνουν διαδικασίες ενδυνάμωσης και χειραφέτησης, δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά και τους/τις νέους/νέες να διαμορφώσουν απόψεις και να απαιτήσουν αλλαγές εδώ και τώρα, να απαιτήσουν δικαίωμα στον «χρόνο», δικαίωμα στη ζωή!

Ας αντιστρέψουμε το θλιβερό και αποπνιχτικό σύνθημα Running Out of Time, ώστε να μπορέσουν τα παιδιά μας να οραματιστούν και να ονειρευτούν τη ζωή τους στο μέλλον και το διηνεκές!

Αντίπη Φραντζή

Απειλή για τη βιοποικιλότητα

Ο Αρκτούρος συμμετείχε στη σκυταλοδρομία Running Out of Time για την κλιματική αλλαγή με σύνθημα: προστατεύουμε τη Βιοποικιλότητα. Η βιοποικιλότητα είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι για την προστασία της ζωής στον πλανήτη μας και δυστυχώς η κλιματική αλλαγή αποτελεί τον μεγαλύτερο κίνδυνο γι' αυτήν.

Λάμπρος Κραμποκούκης

*Συντονιστής Ερευνών Πεδίου
και μέλος της Ομάδας Άμεσης Επέμβασης
του Αρκτούρου*

Συμμαχίες για αιφροδικές προσεγγίσεις

Με μεγάλη χαρά συμμετείχα στη σκυταλοδρομία με τον συμβολικό τίτλο *Running out of time*, που για την Ελλάδα συντόνισε η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης. Τέτοιες συμβολικές προσπάθειες αναδεικνύουν την ανάγκη ανάπτυξης συνεργασιών και την καθοριστική σημασία της δημιουργίας συμμαχιών μεταξύ φορέων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ερευνητικών ινστιτούτων, οργανώσεων και πολιτών. Οι αιφροδικές προσεγγίσεις κατά τη διαχείριση των προβλημάτων και των απειλών που προέρχονται από τους φυσικούς κινδύνους είναι προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των φυσικών καταστροφών και έχουν ως κύριο στόχο τη σημαντική μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στο φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον.

Μιλτιάδης Αθανασίου

Διδάκτωρ του ΕΚΠΑ, ειδικός στις δασικές πυρκαγιές με Μ.Σ. στην Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών

Σε όλη τη διαδρομή η **Ελληνική Αστυνομία - Διεύθυνση Τροχαίας** και εκπρόσωποι από τους εκάστοτε **Δήμους και Περιφέρειες** ακολουθούσαν και υποστήριζαν τους δρομείς και ποδηλάτες, ενώ η **Ελληνική Ομάδα Διάσωσης** ήταν σε επιφυλακή και τις τέσσερις ημέρες για τυχόν ανάγκες τους. Τους ευχαριστούμε θερμά για την πολύτιμη βοήθειά τους! Ένα μεγάλο ευχαριστώ στην **Εβίτα Παροάκη** και τον **Γιώργο Μαρή** για τον συντονισμό τους!

Ευχαριστούμε θερμά **τα στελέχη της Εταιρίας** για τη μεγάλη προσπάθεια και την αφοσίωσή τους στην προετοιμασία και την υλοποίηση της σκυταλοδρομίας.

Ευχαριστούμε όλους τους **εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τους μαθητές** που συμμετείχαν στη σκυταλοδρομία για το κλίμα.

Επίσης όλα τα **σχολεία** που πήραν μέρος στην ημέρα δράσης στις **3 Νοεμβρίου 2022**. Μας γέμισαν ελπίδα κι αισιοδοξία.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Κώστα Βιδάκη** και τον **Ανέστη Πάτκα**, καθώς και τους συνεργάτες τους **Δευτέρη Παμπουκτσίδη, Παναγιώτη Σγουρομάλλη, Δευτέρη Παρτσάλη, Γιάννη Κότσιορη, Ντάνυ Αργυρίου** και **Σάκη Βέργο**, που κατέγραψαν με φωτογραφίες και βίντεο τη σκυταλοδρομία, ακολουθώντας αδιάκοπα τη σκυτάλη από την Πρέσπα ως τον Φλοίοβο, ενώ παράλληλα μας τροφοδοτούσαν και με οπτικό υλικό για τα μίντια.

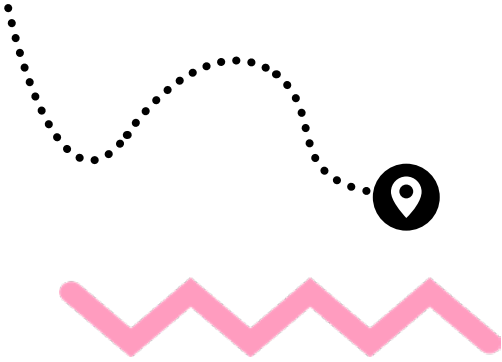
RUNNING OUT OF TIME

Μετέφεραν τη σκυτάλη, σύμβολο της ελπίδας, στη διαδρομή της στην Ελλάδα οι:

Γιώργος Αγγελόπουλος
Μιλτιάδης Αθανασίου
Μαρία Αλεξίου
Bill Αναγνωστόπουλος
Ελένη Ανδρεάδη
Τόνια Ανδρεοπούλου
Αντουανέτα Ανδρέου
Θεοδόσης Αντωνόπουλος
Σάρα Αουντι
Γιώργος Αργυράκης
Αγγελική Αρκούδη-Βαφέα
Ιωάννης Αρτοποΐος
Βανέσα Αρχοντίδου
Αθανάσιος Ασημίδης
Γιάνης Αυδής
Πόπη Βασάλου
Χρήστος Βασιλείου
Κωνσταντίνος
Βλαχοδημητρόπουλος
Νικολέττα Βομπιράκη
Γιώργος Βουβάλας
Μυρτώ Βουνάτσου
Δημήτρης Βρέκος
Κατερίνα Γάκη
Δήμος Γαλλιόπουλος
Χρήστος Γείτονας
Ηρακλής Γεωργαλάκης
Μιχαήλ Γεωργιάδης
Άννα Γεωργιάδου
Arish Γεώργιος Γαζής
Ανδρέας Γιαννάκης
Ιωάννης Γιαννακόπουλος
Μαριάνθη Γιαννακοπούλου
Μίλτος Γκλέτσος
Ευθυμία Γκουλή
Γιάνης Γκρίζας
Μιχαήλ Γλανιάς
Δημήτρης Δαρδαμάνης
Κωνσταντίνος Δελήμπασης
Τζούλια Δελώνη
Αλέξανδρος Δεσύλλας

Ιωάννης Δημητριάδης
Αλέξανδρος Δημητριάδης
Άγης Εμμανουήλ
Χριστίνα Ευαγγέλου
Πέτρος Ζαμάνης
Μιχάλης Ζαννής
Ελένη Ζερβού
Γιώργος Ζουμπούλης
Σταυρούλα Ζυγούρη
Νικόλαος Ζώτος
Μάριος Θεμιστοκλέους
Ελπίδα Θεοφιλίδη
Νίκος Ιατρού
Θέμης Κалаμπάκας
Γιώργος Καλλιάνης
Γιάνης Καλογεράς
Φώτιος Καλογρίδης
Ελευθερία Καμινάρη
Γεώργιος Καρακοζίδης
Φοίβος Καρατζάς
Ιωάννης Καραχάλιος
Σάββας Καρυπίδης
Παναγιώτης Καστάνης
Θεόδωρος Κατσάκος
Γεωργία Κάχρη
Μαρία Κεχαγιά
Αθανάσιος Κόκκινος
Δημήτριος Κολιμπήρης
Χρήστος Κορομηλάς
Άρης Κούρτης
Έλενα Κουτρούμπα
Βιργινία Κραβαριώτη
Λάμπρος Κραμποκούκης
Κωνσταντίνος Κρικέλλας
Ελισάβετ Κρίπα
Αθανάσιος Κρυστάλλης-
Κοντάλης
Μαρίνα Κύβελου
Νικόλαος Κωνσταντόπουλος
Καλομοίρα Κωστοπούλου
Φλώρα Δεβέντη

Γιώργος Δελεντζής
Φαίη Δεούση Sadhana
Νίκος Διακόπουλος
Ευανθία Μακρυγιάννη
Εύη Μακρυγιάννη
Χαράλαμπος Μαργαριτόπουλος
Γιάνης Μαρίνος
Ιωάννης Μαρίνος
Κωνσταντίνος Μαυρίδης
Μαρία Μήλα
Γιώργος Μητρούδας
Γιάνης Μητρούλης
Άλκης Μιλιόρης
Σπυρίδων Μιχαηλίδης
Δόμνα Μιχαηλίδου
Παύλος Μίχος
Μαρία Μπαξεβάνου
Μάνια Μπικώφ
Θεόδωρος Μπουγάς
Αντώνιος Μπουγιούρης
Ελένη Μπουρούνη
Ανθή Μυλωνάκη
Τζίνα Ντίνου
Νίκος Ξυλούρης
Γιώργος Οικονόμου
Δημήτριος Παγίδας
Μαρία Παγκάλου
Αλεξάνδρα Πάλλη
Άντζελα Πανταζή
Φώτης Παπαγεωργίου
Μαρία Παπαρηγοράκη
Κωνσταντίνος Παπαδιάς
Μαριαλένα Παπαδοπούλου
Νικόλαος Παπαμάνθος
Ελένη Παπανδρέου
Γιάνης Πασσάς
Βαλάντης Πασχαλίδης
Αθανάσιος Πατσέας
Σταύρος Πέχας
Ξενοφών Πλασσαράς
Καλλιόπη Πόγκα

Χαράλαμπος Πολίτης
Χριστόφορος Πολυδώρου
Γλυκερία Πούλια
Αλέξανδρος Πούλιος
Γκλόρια Πριβιλέτζιο
Μαριάννα Ράππου
Κατερίνα Ρούσσου
Θωμάη Σακελλαρίου
Ηλίας Σβεντζούρης
Χρήστος Σγουρίτσας
Μιχάλης Σειραδάκης
Νινέττα Σερέτη
Κώστας Σκυλογιάννης
Βασίλης Σπηλιωτόπουλος
Αλίκη Σπηλιωτόπουλου
Πηνελόπη Σπυροπούλου
Αριάδνη Στάγκου-Bell
Λάμπρος Στεργιόπουλος

Ελευθερία Στοΐδου
Κωνσταντίνος Στράμπι
Κωνσταντίνος Στρίκος
Ευθυμία Συμεντεριάδου
Σταματίνα Συρίγου
Αναστάσιος Τερζίδης
Σοφία Τζαχρήστου
Μαδα-Δαμπρινή Τζερέφου
Θεόφιλος Τιμίου
Ιωάννα Τσάβα
Αχιλλέας Τσακιλοΐδης
Κωνσταντία Τσανή
Ανθή Τσιόλα
Διογένης Τσίπης
Κωνσταντίνος Φίλης
Έλλη Φλέγγα
Αμβρόσιος Χατζηαποστόλου
Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ηλίας Χατζηχρήστος
Φανή Ψαθά
Bring them back London-
Athens on 2wheels
Stephan Clambaneva
Βαγγέλης Dervishi
Sherif Elsous
Sam Hay
Daniel Hong
Johnny Modiano
Olga Osypenko
Luca Tarabella
Dorin Vacariu
Gabriela Vacariu
Georges Wlodarczyk

Η σκυτάλη στην Ελλάδα

24.10 - 27.10.2022

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Προστασία
της Φύσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

www.eepf.gr

70 χρόνια
...και συνεχίζουμε

**RUNNING
OUT OF TIME**

Ο δρόμος προς την κλιματική ουδετερότητα

Κωνσταντίνος Καρτάλης

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% το 2030 σε σχέση με το 1990 και κατά 70%+ το 2040 είναι φιλόδοξη και απαντά σε κρίσιμα ζητήματα που θέτει η επιστήμη. Αν και ο δρόμος για την εξειδίκευση της πρότασης θα είναι μακρύς, ήδη έχουν προκύψει σημαντικές αποφάσεις στο επίπεδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

1. Τέλος στα βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα οχήματα το 2035

Η απόφαση προβλέπει το 2035 ως την καταληκτική ημερομηνία για τη χρήση βενζινοκίνητων και πετρελαιοκίνητων οχημάτων στην ΕΕ. Δίνει, ουσιαστικά, μία 12ετή περίοδο τεχνολογικής προσαρμογής στην αυτοκινητοβιομηχανία ώστε να στραφεί στην ηλεκτροκίνηση. Σε ό,τι αφορά τα κράτη μέλη σημαίνει την υποχρέωση για τη δημιουργία δικτύου φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων, αλλά και δικτύου σταθμών για την τροφοδοσία με υδρογόνο.

Για την Ελλάδα, σημαίνει ένα σπριντ για την αλλαγή τού –εν γένει γερασμένου– στόλου Ι.Χ. οχημάτων της, καθώς και την υποχρέωση για τη δημιουργία υποδομών ευρείας κλίμακας για την υποστήριξη της ηλεκτροκίνησης (λ.χ. σταθμοί ανεφοδιασμού). Σημαίνει επίσης την ενίσχυση του ρυθμού ενσωμάτωσης των Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο, ώστε η παραγόμενη ενέργεια για την ηλεκτροκίνηση να είναι από καθαρές πηγές.

2. Δικαιώματα εκπομπών άνθρακα: πιο ακριβά, πιο δύσκολα

Η απόφαση προβλέπει τη μείωση των δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τους κλάδους της ενέργειας και της βιομηχανίας. Προβλέπει επίσης την, σε δεύτερη φάση, επέκταση του συστήματος και στις οδικές μεταφορές αλλά και στην οικιακή θέρμανση, γεγονός που εγείρει ήδη σημαντικές αντιδράσεις, καθώς εκτιμάται ότι το κόστος μεταφέρεται στους καταναλωτές.

Για την Ελλάδα, σημαίνει την αναγκαία στροφή της βιομηχανίας σε καθαρές τεχνολογίες, αφού, σε αντίθετη περίπτωση, η αγορά δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα είναι δυσκολότερη και ακριβότερη, επιβαρύνοντας το κόστος παραγωγής και μειώνοντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα.

3. Δασμός άνθρακα στις εισαγωγές στην ΕΕ

Η απόφαση προβλέπει δασμό άνθρακα για την εισαγωγή από τρίτες χώρες στην ΕΕ σίδηρου, τσιμέντου, αλουμινίου, λιπασμάτων και ηλεκτρικής ενέργειας, αν η παραγωγή τους δεν τηρεί τις περιβαλλοντικές και κλιματικές προδιαγραφές που ισχύουν για την αντίστοιχη παραγωγή στην ΕΕ.

Ο δασμός διαβάζεται από δύο σκοπιές: αυτήν του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, της Κίνας,

* Ο Κων/νος Καρτάλης, καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κλιματική Αλλαγή

της Αυστραλίας και άλλων εξαγωγικών χωρών εκτός ΕΕ, που θεωρούν ότι διαμορφώνει ένα οικονομικό προστατευτισμό και ενισχύει τον εξελισσόμενο «πόλεμο δασμών», περιορίζοντας έτσι το ελεύθερο εμπόριο, και αυτήν της ΕΕ, που δηλώνει ότι το μόνο που πρέπει να κάνουν οι χώρες αυτές είναι να εφαρμόσουν το ίδιο αυστηρά μέτρα όπως η ΕΕ, προκειμένου τότε ο δασμός να μην εφαρμόζεται.

Για την Ελλάδα, το συγκεκριμένο μέτρο μάλλον ενισχύει την εξαγωγική δραστηριότητα, καθώς την προστατεύει από έναν ανταγωνισμό που στηρίζεται σε κλιματικά επιβαρυντικές –και άρα φθηνότερες– τεχνολογίες παραγωγής. Αβέβαιη παράμετρο αποτελεί η αντίδραση των χωρών εκτός ΕΕ, αν δηλαδή θα επιβάλουν με τη σειρά τους αντίστοιχους δασμούς, που θα δυσκολέψουν το εξαγωγικό εμπόριο της χώρας.

4. Περισσότερες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

Οι χώρες της ΕΕ καλούνται να περιορίσουν ακόμη περισσότερο τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις οδικές μεταφορές και τον κτιριακό τομέα, τη γεωργία, τη βιομηχανία και τις μονάδες διαχείρισης αποβλήτων.

Για την Ελλάδα, αυτό θα σημαίνει περισσότερα μέτρα σε τομείς που σήμερα είναι μάλλον σε δεύτερο επίπεδο προτεραιότητας, όπως η γεωργία ή η διαχείριση αποβλήτων. Σημαίνει όμως και την υποχρέωση για την επέκταση των δικτύων μαζικής μεταφοράς –ιδίαιτερα στις πόλεις–, ώστε να περιόριζεται η χρήση των Ι.Χ. αυτοκινήτων.

5. Η εποχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Προβλέπεται –σε συνδυασμό και με το πρόγραμμα REPOWER EU, που προέκυψε για να αντιμετωπιστεί η κρίση λόγω του πολέμου στην Ουκρανία– η αύξηση των στόχων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (κυρίως ηλιακή και αιολική), ώστε να διαμορφωθεί σε 40% το 2030, προσθέτοντας και την υποχρέωση το 50% περίπου της ενέργειας που χρησιμοποιείται στον κτιριακό τομέα να προέρχεται, και πάλι μέχρι το 2030, από ανανεώσιμες πηγές.

Για την Ελλάδα, οι στόχοι εισαγωγής των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο είναι ήδη φιλόδοξοι, όμως οι όλο και συχνότερες εμπλοκές σε ό,τι αφορά τη χωροθέτηση αιολικών πάρκων προβληματίζουν. Η θεσμική θωράκιση των ΑΠΕ μοιάζει περισσότερο αναγκαία από ποτέ, όπως και η διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες, που όλο και περισσότερο θεωρούν ως καταστροφική (!) παρέμβαση για το περιβάλλον την κατασκευή ανεμογεννητριών (αν και όχι πάντα άδικα, καθώς η εμπειρία αναφέρει σημαντικό αριθμό επενδυτικών σχεδίων που αγνόησαν τη φέρουσα ικανότητα των περιοχών υποδο-

χής ή δεν φρόντισαν να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο διαβούλευσης με τις τοπικές κοινωνίες). Ένα είναι βέβαιο: χωρίς ήλιο και άνεμο, οι στόχοι για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τη σταδιακή μετάβαση προς οικονομία σχεδόν μηδενικού άνθρακα δεν επιτυγχάνονται.

6. Ο κτιριακός τομέας

Προβλέπεται, όπως προαναφέρθηκε, ότι το 50% περίπου της ενέργειας που χρησιμοποιείται στον κτιριακό τομέα θα πρέπει να προέρχεται το 2030 από ανανεώσιμες πηγές. Προβλέπει ειδικότερα ότι το μερίδιο της ενέργειας από ΑΠΕ που χρησιμοποιείται στη θέρμανση ή στην ψύξη των κτιρίων θα πρέπει να αυξάνει κατά 1,1% κατ' έτος. Ακόμα η ΕΕ ζητά μέτρα και πολιτικές από τα κράτη μέλη, ώστε η ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων να διαμορφωθεί σε 3% κατ' έτος.

Ο παραπάνω στόχος μοιάζει βουνό για την Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη ηλικία της πλειονότητας των δημόσιων κτιρίων.

7. Ένα νέο μοντέλο φορολόγησης της ενέργειας

Εξετάζεται η φορολόγηση της ενέργειας να τροποποιηθεί, από τον όγκο/κατανάλωση (όπως ισχύει σήμερα) στο είδος της ενέργειας που καταναλώνεται, με την αυστηρότερη φορολόγηση να αφορά την ενέργεια που προέρχεται από ορυκτά καύσιμα.

Για την Ελλάδα, η εισαγωγή ενός φόρου με τα παραπάνω χαρακτηριστικά μπορεί να θεωρηθεί ως κίνδυνος, μόνο αν δεν πετύχει τους στόχους που έχει θέσει για το τρίπτυχο 2030-2040-2050 σε ό,τι αφορά την εισαγωγή ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο. Επιπτώσεις θα υπάρχουν στις οδικές μεταφορές όσο ο στόλος των οχημάτων βασίζεται στο πετρέλαιο ή τη βενζίνη, ενώ σίγουρα περιορίζεται, αν δεν ακυρώνεται μάλιστα, η συζήτηση για εξόρυξη υδρογονανθράκων, που άλλωστε θα έχουν... την τιμητική τους στον φόρο ενέργειας.

8. Η ναυτιλία και οι αερομεταφορές στο προσκήνιο

Προβλέπεται η συμμετοχή της ναυτιλίας και των αερομεταφορών στην αγορά δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, καθώς και η φορολόγηση των καυσίμων για τις αεροπορικές μεταφορές, ενώ επιβάλλεται σε όλα τα αεροδρόμια της ΕΕ (με την εξαίρεση των μικρότερων, αν και απομένει να προσδιοριστεί ποιο μέγεθος αεροδρομίου θεωρείται μικρό) να διαθέτουν υποδομές από μόλις το 2025 για τη διάθεση πράσινων καυσίμων προς τα εξυπηρετούμενα αεροσκάφη.

Για την Ελλάδα, διαμορφώνεται η ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό του στόλου των αεροσκαφών των εταιρειών που λειτουργούν στη χώρα, αλλά και των αεροδρομίων που εξυπηρετούν τις αερομεταφορές, ενώ είναι προφανές ότι δημιουργείται γόνιμος χώρος για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου. Σε ό,τι αφορά τη ναυτιλία, η γρήγορη προσαρμογή της στις νέες απαιτήσεις ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα θα την προστατεύσει από τον ανταγωνισμό και θα της επιτρέψει τη χρησιμοποίηση λιμένων που σήμερα «κλείνουν» για ρυπογόνα πλοία.

9. Περισσότερα δάση – Ένας άλλος σχεδιασμός της χρήσης γης

Προβλέπεται η απομάκρυνση 310 εκατομμυρίων τόνων ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα μέσω των υφιστάμενων δασών και αγροτικών εκτάσεων και η περαιτέρω φύτευση 3 δις δένδρων μέσα σε μία δεκαετία. Προβλέπεται επίσης η ενίσχυση γεωργικών πρακτικών –στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής– για τη δέσμευση άνθρακα στο έδαφος.

Για την Ελλάδα, το σχέδιο προϋποθέτει τη συνεπή εφαρμογή των σχεδίων αναδάσωσης σε περιοχές που έχουν πληγεί από πυρκαγιές, την αποφυγή αλλαγών στις χρήσεις γης που περιορίζουν το δασικό και αγροτικό περιβάλλον, τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης, αλλά και την αποφυγή εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σε περιοχές γεωργικής παραγωγικότητας.

10. Ένα νέο κοινωνικό ταμείο

Προετοιμάζεται το Κλιματικό Κοινωνικό Ταμείο (Climate Social Fund), που θα υποστηρίξει κοινωνικές ομάδες οι οποίες αδυνατούν να αλλάξουν το Ι.Χ. όχημα τους ή να αναβαθμίσουν ενεργειακά την κατοικία τους. Τα έσοδα για το Ταμείο (περίπου 72 δις ευρώ) θα προέρχονται από το πρόγραμμα ανταλλαγής δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου άνθρακα και τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει σημασία να επισημανθεί ότι οι εθνικές κυβερνήσεις θα υποβάλουν προς έγκριση το σχέδιο αξιοποίησης των πόρων που τους αντιστοιχούν, αλλά και θα αναλάβουν την υποχρέωση να συνεισφέρουν με αντίστοιχο ποσό μέσα από τους εθνικούς τους προϋπολογισμούς.

Για την Ελλάδα, διαμορφώνεται μια ευκαιρία για την ανάσχεση της –καλπάζουσας– ενεργειακής φτώχειας, δηλαδή της αδυναμίας νοικοκυριών χαμηλών εισοδημάτων να καλύψουν τις ανάγκες ψύξης ή/και θέρμανσης λόγω της κακής ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων στα οποία κατοικούν. Παρ' όλα αυτά, παραμένει αβέβαιο αν το ταμείο αυτό θα έχει τους πόρους που απαιτούνται για μια μετάβαση που θα είναι δίκαιη, δηλαδή δεν θα αφήνει στο περιθώριο τους μη έχοντες.

Αντί επιλόγου

Είναι προφανές ότι όλα τα παραπάνω συμβάλλουν προς τρεις κατευθύνσεις που είναι και θετικές και αλληλοσυμπληρώνονται: τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την ενεργειακή αυτονομία της ΕΕ και την προστασία του εμπορίου και της βιομηχανικής παραγωγής στην Ένωση από τον αθέμιτο ανταγωνισμό που προκύπτει από την εισαγωγή προϊόντων τα οποία έχουν παραχθεί σε χώρες που συνεχίζουν να επενδύουν στη χρήση των ορυκτών καυσίμων. Στον αντίποδα, καταγράφεται η απόφαση της ΕΕ να θεωρήσει το φυσικό αέριο ως «πράσινο» καύσιμο, γεγονός που έχει οδηγήσει ΜΚΟ σε νομικά μέτρα εναντίον της, αλλά και η προτεραιότητα που δίνεται στις τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα.

COP27
SHARM EL-SHEIKH
EGYPT 2022

Από COP σε COP...

Νίκος Πέτρου

Η 6η Αναφορά της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) που δημοσιεύτηκε στις αρχές του 2022 έκρουσε, για πολλοστή φορά, τον κώδωνα του κινδύνου, τονίζοντας ότι οι κλιματικές επιπτώσεις εμφανίζονται πιο γρήγορα και είναι πιο έντονες από τις προβλέψεις, φέρνοντας καταστροφικές συνέπειες που ξεπερνούν τις σημερινές προσπάθειες για την αντιμετώπισή τους σε ταχύτητα, εύρος και φιλοδοξία.

Το καλοκαίρι του 2022, ιδιαίτερα όμως το φετινό καλοκαίρι, επιβεβαίωσαν την απόκλιση από τις προβλέψεις και μας έδωσαν μια πικρή γεύση για το πώς μπορεί να είναι ο κόσμος μας τα επόμενα χρόνια... ξηρασία, παρατεταμένοι καύσωνες και θερμοκρασίες-ρεκόρ, αμέτρητες πυρκαγιές, καταστροφικοί τυφώνες και τροπικές καταιγίδες, πρωτοφανείς πλημμύρες...

Η μέση παγκόσμια θερμοκρασία έχει αυξηθεί κατά 1,1°C από την προβιομηχανική εποχή. Οι παρούσες κλιματικές δεσμεύσεις των χωρών είναι πλέον ανεπαρκείς για να επιτευχθεί ο στόχος της Συμφωνίας του Παρισιού να διατηρηθεί η αύξηση στον 1,5°C ως το τέλος του αιώνα. Με τις σημερινές συνθήκες, συνυπολογίζοντας και την οπισθοδρόμηση λόγω της ενεργειακής και οικονομικής κρίσης, το κρίσιμο όριο του 1,5°C φαίνεται ότι θα ξεπεραστεί γύρω στο 2030, ίσως και νωρίτερα, ενώ η αύξηση ως το 2100 εκτιμάται ότι θα φτάσει ή/και θα ξεπεράσει τους 2,4°C.

Η αναφορά της IPCC αφήνει και περιθώριο αισιοδοξίας, καθώς κάνει λόγο για, πλέον, οικονομικά βιώσιμες τεχνολογίες και λύσεις σε όλους τους τομείς, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Συμφωνίας του Παρισιού, αρκεί η παγκόσμια κοινότητα να κινηθεί γρήγορα.

Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα, καθώς τόσο η COP26 στη Γλασκώβη το 2021, όσο και η COP27 στο Σαρμ ελ-Σείχ, φαίνεται πως ήταν τα πιο πρόσφατα επεισόδια σε μια μακρά σειρά χαμένων ευκαιριών για να αντιμετωπίσουμε την κλιματική

κρίση. Παρά τις προσδοκίες, δεν έφεραν τις πολυπόθητες συμφωνίες και δεσμεύσεις και ανέδειξαν τη διαχρονική αδιαφορία, την κοντόφθαλμη προτεραιοποίηση εθνικών συμφερόντων και την έλλειψη πολιτικής βούλησης των μεγάλων παγκόσμιων ηγετών.

Κύρια θέματα που παρέμειναν σε εκκρεμότητα μετά την COP26 ήταν:

- Η επικαιροποίηση των εθνικών κλιματικών δεσμεύσεων (NDCs) σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία και η ανάληψη δράσεων και μέτρων για την προσαρμογή και αντιμετώπιση των επιπτώσεων (adaptation) και όχι μόνο για τον περιορισμό των εκπομπών (mitigation). Ο μόνος τρόπος να μείνει ζωντανός ο στόχος του 1,5°C είναι να προωθηθούν άμεσα δράσεις περιορισμού των εκπομπών (Mitigation Work Programme) σε όλους τους τομείς, για να διασφαλιστεί ότι οι παγκόσμιες εκπομπές το 2025 θα είναι χαμηλότερες από το 2020 και ότι το 2030 θα είναι κατά 43% μικρότερες από το 2019.
- Η ανάγκη οριζόντιας πληροφόρησης, ενημέρωσης και συντονισμού των NDCs και της γενικότερης προόδου στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης (Global Stock Take).
- Ο διπλασιασμός, κατ' ελάχιστον, των επενδύσεων στην προσαρμογή από τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα σε ευάλωτες χώρες που πλήττονται εντονότερα.
- Η επιτάχυνση του ήδη συμφωνημένου προγράμματος επενδύσεων για την ενίσχυση των αναπτυσσόμενων χωρών μεταξύ 2020-2025 ύψους 100 δις. δολαρίων ετησίως. Η πρόοδος ως τώρα είναι πολύ μικρή.
- Η ανάγκη ουσιαστικής στήριξης των φτωχότερων χωρών για τις έμμεσες απώλειες και ζημίες που υφίστανται από πρακτικές των αναπτυσσόμενων χωρών (Loss and Damage).
- Η υλοποίηση του χρηματοδοτικού προγράμματος για την απανθρακοποίηση της οικονομίας

ας, ύψους 130 τρισ. δολαρίων, που συμφώνησαν μεγάλοι οικονομικοί θεομοί (Glasgow Financial Alliance for Net Zero).

Στις συζητήσεις στη Γλασκώβη αναδείχθηκε επίσης η ανάγκη παροχή ποιοτικής κλιματικής εκπαίδευσης σε όλους, που είναι καθοριστική για να επιτευχθεί μία από τις 6 απαραίτητες προϋποθέσεις που θέτει η αναφορά της IPCC: η αλλαγή συμπεριφοράς και τρόπον ζωής, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η COP27, η Αφρικανική Σύνοδος για το Κλίμα, όπως την παρουσίαζε ο ΟΗΕ, μιας και ήταν η πρώτη σε αφρικανική χώρα, ξεκίνησε στις 9.11.2022 με φόντο κλιμακούμενες γεωπολιτικές εντάσεις, ιδιαίτερα τεταμένες σχέσεις μεταξύ των μεγάλων «παικτών» (και ρυπαντών), ΗΠΑ, Ρωσίας και Κίνας, την παγκόσμια ενεργειακή κρίση που πυροδότησε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, τις γοργά εντεινόμενες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, αλλά και γενικευμένη καχυποψία και θυμό των φτωχότερων χωρών, των αυτόχθονων πληθυσμών και της Κοινωνίας των Πολιτών για την έλλειψη κλιματικής δικαιοσύνης και τη συνεχιζόμενη απραξία των πολιτικών.

Ενδεικτική της κρισιμότητας της Συνόδου ήταν η αναφορά του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γουτερres στην εναρκτηρία ομιλία του: «Ο χρόνος περνά. Βρισκόμαστε στη μεγαλύτερη μάχη της ζωής μας και χάνουμε. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αυξάνονται, η παγκόσμια θερμοκρασία ανεβαίνει και ο πλανήτης μας φτάνει σε σημείο που θα κάνει το κλιματικό χάος ανεπίστροπτο. Βρισκόμαστε σε λεωφόρο προς την κλι-

ματική κόλαση και το πόδι μας παραμένει κολλημένο στο γκάζι».

Παρ' όλα αυτά, η COP27 χαρακτηρίστηκε από οργανωτικές αδυναμίες και αιχμηρές αναφορές για αδιαφανείς μεθοδεύσεις της αιγυπτιακής προεδρίας, υποχωρήσεις σε καίρια ζητήματα και παρεμβάσεις των μεγάλων ρυπαντών, αλλά και μεγάλων πετρελαϊκών χωρών και εταιρειών, που εμπόδισαν, και πάλι, συμφωνίες σε βασικά θέματα, όπως η σαφής αναφορά σε περιορισμό όλων των ορυκτών καυσίμων και όχι μόνο του άνθρακα.

Ενδεικτικά, η Annalena Baerbock, υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας, κατηγορήσε την προεδρία της COP27 για «παρεμπόδιση» και ανέφερε ότι μόνον η συμμαχία των προοδευτικών χωρών εμπόδισε την «πλήρη αποτυχία». Ο Frans Timmermans, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υπεύθυνος για την κλιματική πολιτική της Ένωσης, ανέφερε ότι «υπήρξαν πολλές προσπάθειες να αντιστραφούν ακόμη και τα συμφωνηθέντα στη Γλασκώβη» και κατέληξε λέγοντας: «... Γνωρίζουμε ότι το κόστος της αδράνειας είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό της δράσης [...] Έπρεπε να κάνουμε πολύ περισσότερο. Δεν σταθήκαμε στο ύψος που απαιτείται σχετικά με ουσιαστικές δράσεις για τις απώλειες και ζημιές [...] Οι πολίτες μας περιμένουν από εμάς να ηγηθούμε για δραστική μείωση των εκπομπών».

Ας δούμε πρώτα τα θετικά.

Η μεγαλύτερη επιτυχία είναι ότι, παρά τις προσπάθειες να εμποδιστεί η συζήτηση, το θέμα των απωλειών και ζημιών στις φτωχότερες χώρες από πρακτικές των αναπτυσσόμενων βρίσκεται επίσημα στην κλιματική ατζέντα. Το αποτέλεσμα αυτό, «που δικαίωσε αγώνα 30 ετών» όπως ανέφερε η Συμμαχία Μικρών Νησιωτικών Κρατών, δεν επιτρέπει πλέον στις χώρες που είναι υπεύθυνες (ώρα αλλά και ιστορικά) να αποφεύγουν τις ευθύνες τους. Σημαντική ήταν η αποδοχή από τις ΗΠΑ, σε αντίθεση με την ως τώρα στάση τους στο θέμα.

Το τελικό κείμενο επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για να επιτευχθεί ο στόχος του 1,5°C και τονίζει ότι χρειάζεται άμεσος, έντονος και σταθερός περιορισμός των εκπομπών με στόχο να μειωθούν ως το 2030 κατά 43% σε σχέση με το 2019.

Για πρώτη φορά συμπεριλαμβάνεται σε απόφαση COP αναφορά σε λύσεις βασισμένες στη φύση (nature-based solutions) και στις οικοσυστημικές υπηρεσίες (ecosystem-based approaches), με παρότρυνση στα μέλη να τις εφαρμόσουν για περιορισμό των εκπομπών και αντιμετώπιση των επιπτώσεων. Σχετική αναφορά είχε αφαιρεθεί την τελευταία στιγμή από την τελική απόφαση της COP26. Για πρώτη φορά αναφέρονται και

τα σημεία καμψής (tipping points), τα όρια πέρα από τα οποία οι ενδεχόμενες εξελίξεις λόγω της κλιματικής αλλαγής γίνονται αλυσιδωτές και απρόβλεπτες.

Επίσης για πρώτη φορά γίνεται αναφορά σε τροφή και διατροφική ασφάλεια, αναγνωρίζοντας ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής «επιτείνουν την παγκόσμια ενεργειακή και διατροφική κρίση και το αντίστροφο» αλλά και τη «μεγάλη τρωτότητα των συστημάτων παραγωγής τροφής».

Ανακοινώθηκε η έκθεση της ομάδας ειδικών του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ για το Μηδενικό Ισοδύναμο άνθρακα (Net Zero) που δείχνει ότι η επίτευξη του στόχου είναι ασύμβατη με τη συνεχιζόμενη χρήση όλων των ορυκτών καυσίμων και την αποδάσωση, και παρουσιάζει τις δεσμεύσεις περιορισμού εκπομπών που είναι απαραίτητες στη βιομηχανία, την οικονομία και σε άλλους τομείς.¹ Ο γενικός γραμματέας ανακοίνωσε ακόμη ένα πρόγραμμα ύψους 3,1 δισ. δολαρίων που θα διασφαλίσει, μέσα στην επόμενη πενταετία ότι όλοι οι κάτοικοι του πλανήτη θα προστατεύονται από ακραία καιρικά φαινόμενα με συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.²

Θετική ήταν και η έναρξη της Συνεργασίας των Ηγετών για τα Δάση και το Κλίμα (Forest and Climate Leaders' Partnership), που έχει σκοπό να συνδέσει τις δράσεις κυβερνήσεων, επιτηρήσεων και της Κοινωνίας των Πολιτών για τον περιορισμό της απώλειας των δασών και της υποβάθμισης των εδαφών ως το 2030, σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων στη Γλασκώβη.

Η Γαλλία προσχώρησε στα κράτη που αντιτίθενται στην εξόρυξη υδρογονανθράκων σε μεγάλα βάθη, απαιτώντας να απαγορευτεί αυτή η καταστροφική πρακτική πριν ξεκινήσει.

Στην πρώτη ως τώρα Υπουργική Σύνοδο για την Αστικοποίηση και το Κλίμα, με συμμετοχή υπουργών και δημάρχων που συζήτησαν τις μεγάλες προκλήσεις για τις πόλεις, η προεδρία της COP27 εξήγγειλε την πρωτοβουλία για Βιώσιμη Αστική Ανθεκτικότητα για την Επόμενη Γενιά (Sustainable Urban Resilience for the Next Generation – SURGE).

1. <https://www.un.org/sg/en/content/sg/speeches/2022-11-08/secretary-generals-remarks-launch-of-report-of-high-level-expert-group-net-zero-commitments%2%A0>

2. <https://news.un.org/en/story/2022/11/1130277>

Ανακοινώθηκαν επίσης δράσεις συνεργασίας και πρωτοβουλίες σε επιμέρους τομείς, όπως η ενέργεια, οι οδικές μεταφορές, η χρήση του υδρογόνου και η γεωργία³, από ιδιωτικούς φορείς και συνασπισμούς εταιρειών, οργανώσεων και χωρών.

Όμως...

Σε ό,τι αφορά το Loss and Damage, οι κρίσιμες αποφάσεις για την εξεύρεση των πόρων, τον τρόπο και το ύψος των χρηματοδοτήσεων, αλλά και για τους δικαιούχους, μετατίθενται για την επόμενη χρονιά, όταν η Μεταβατική Επιτροπή θα υποβάλει τα συμπεράσματά της για έγκριση από την COP28. Ακανθώδες σημείο και αιτία σύγκρουσης είναι ο καθορισμός του ποιες χώρες δικαιούνται αποζημιώσεις. Η Κίνα και οι αραβικές χώρες επιμένουν ότι «δεν πρέπει να αλλάξει η Σύμβαση», εννοώντας τη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), στην οποία η κατηγοριοποίηση των χωρών σε αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες έχει γίνει βάσει της οικονομικής τους κατάστασης το 1992. Όμως από τότε ο μέσος Κινέζος πολίτης έχει γίνει 35 φορές πιο πλούσιος και ρυπαίνει 4 φορές περισσότερο⁴, οίγουρα δε χώρες όπως η Σαουδική Αραβία και το Κατάρ δεν μπορούν να χαρακτηριστούν... φτωχές. Αντιτίθενται σε αυτό κυρίως η ΕΕ, η Ελβετία, η Ινδία και η Αυστραλία, που ζητούν δίκαιη κατανομή βαρών και πόρων.

Οι αναφορές στην ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας, σε λύσεις βασισμένες στη φύση, τα σημεία καμψής και τη διατροφική ασφάλεια είναι

3. <https://climatechampions.unfccc.int/breakthrough-agenda/>

4. https://data.worldbank.org/indicator/EN.ATM.CO2E.PC?locations=CN&start=1992&utm_source=Climate+Weekly&utm_campaign=410dafb14e-EMAIL_CAMPAIGN_2022_11_06_09_26_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_bf939f9418-410dafb14e-407951649

γενικόλογες και δεν συνοδεύονται από προτάσεις ή συγκεκριμένα μέτρα· ειδικά δε για τα θέματα παραγωγής τροφής δεν υπάρχει αναφορά στη μεγάλη συνεισφορά της γεωργίας και κτηνοτροφίας στις εκπομπές. Γενικόλογες είναι και οι παροτρύνσεις για την προστασία των δασών, όταν κάθε χρόνο οι δασικές πυρκαγιές σε όλο τον κόσμο γίνονται περισσότερες, συχνότερες και καταστροφικότερες.

Σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα επενδύσεων για την ενίσχυση των αναπτυσσόμενων χωρών μεταξύ 2020-2025, που έχει καθυστερήσει σημαντικά, την ανάγκη ετήσιων επενδύσεων ύψους 4-6 τρις. δολαρίων για τη μετάβαση σε οικονομία χαμηλού άνθρακα, αλλά και το πρόγραμμα αποκατάστασης και τα ειδικά Ταμεία (Least Developed Countries Fund και Special Climate Change Fund) που θα το στηρίξουν, το τελικό κείμενο εξαντλείται σε προτροπές και παραινέσεις για επιτάχυνση, χωρίς δεσμευτικά μέτρα ή χρονοδιαγράμματα. Το ίδιο ισχύει και για το χρηματοδοτικό πρόγραμμα Glasgow Financial Alliance for Net Zero –το οποίο τη χρονιά που πέρασε δεν είχε να παρουσιάσει ουσιαστικές δράσεις–, αλλά και για τις περισσότερες από τις ανακοινωθείσες πρωτοβουλίες, οι οποίες δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και εξαρτώνται από τη διάθεση και τη δυνατότητα των εμπλεκόμενων μερών.

Το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι, και πάλι, **δεν υπήρξαν δεσμεύσεις για δραστική μείωση των εκπομπών** με ανάλογη τροποποίηση των εθνικών σχεδίων (NDCs), και δεν στάθηκε δυνατόν να περιληφθεί στο τελικό κείμενο **η επιτακτική ανάγκη σταδιακής κατάργησης όλων των ορυκτών καυσίμων**, δηλαδή και του αερίου και του πετρελαίου, πέραν του άνθρακα. Σε αυτό σίγουρα συνέβαλε το λυσσαλέο λόμπινγκ των πετρελαϊκών εταιρειών, που έστειλαν στο Σαρμ ελ-Σείχ 600 (!) εκπροσώπους τους, περισσότερους από κάθε άλλη φορά (25% παραπάνω από τη Γλασκώβη), αλλά και η στάση χωρών όπως η Σαουδική Αραβία, το Κατάρ και η Αίγυπτος.

Είναι σημαντικό ότι ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (International Energy Agency – IEA) προειδοποίησε ότι δεν πρέπει να ξεκινήσει κανέ-

να νέο έργο εξόρυξης, ειδικά ορυκτού αερίου, μετά το 2022 αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε πραγματικά την κλιματική κρίση και να πετύχουμε τον στόχο κλιματικής ουδετερότητας το 2050⁵. Πρόσφατη όμως έκθεση από 50 οργανώσεις με επικεφαλής την γερμανική Uterwald⁶ αποκαλύπτει ότι το 98% των εταιρειών έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων (655 από 685 εταιρείες) έχουν σχέδια επέκτασης των δραστηριοτήτων τους, με τη βραχυπρόθεσμη επέκταση αυξημένη κατά 20% σε σχέση με το 2021. Μάλιστα, οι εξαγωγές υδροποιημένου αερίου σχεδόν θα διπλασιαστούν το αμέσως επόμενο διάστημα. Αυτό θα αντιστοιχεί σε εκπομπές ίσες με τις συνολικές ετήσιες εκπομπές της αφρικανικής ηπείρου.

Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ τόνισε σε ομιλία του ότι «... οι υποτιθέμενες δεσμεύσεις μηδενικού ισοζυγίου που εξαιρούν τον άνθρακα, το αέριο και το πετρέλαιο δηλητηριάζουν τον πλανήτη μας. Η χρήση ψευδών δεσμεύσεων για τη συγκάλυψη μαζικής επέκτασης των εξορύξεων ορυκτών καυσίμων είναι απαράδεκτη. Μια τέτοια τοξική συγκάλυψη μπορεί να σπρώξει την ανθρωπότητα στον κλιματικό γκρεμό».

Είναι πραγματικά συγκλονιστικό ότι μετά από 30 χρόνια κλιματικών διαπραγματεύσεων στον ΟΗΕ, η βασική αιτία της κρίσης, τα ορυκτά καύσιμα, δεν αναφέρονται καν στα επίσημα κείμενα των Συνόδων. Αν μάλιστα αναλογιστούμε ότι η επόμενη COP θα γίνει σε μια πετρελαϊκή χώρα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η προσπάθεια να ανγνωριστεί επίσημα και δεσμευτικά η ανάγκη εξάλειψής τους θα είναι ακόμη πιο δύσκολο να ευοδωθεί.

Από COP σε COP βλέπουμε την ίδια εικόνα... μετάθεση αποφάσεων σε επόμενο χρόνο, γενικόλογια, επιτροπές, προτροπές, ενθαρρύνσεις και παροτρύνσεις, χωρίς ουσιαστικές προτάσεις, συγκεκριμένα μέτρα, διασφάλιση πόρων και, πάνω από όλα, χωρίς δεσμεύσεις.

Μία από τα ίδια... ενώ ο χρόνος τελειώνει.

5. <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>

6. <https://gogel.org>

ΧΟΡΗΓΟΙ

RUNNING OUT OF TIME

24.10 - 27.10.2022

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή

Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή

Ελληνική Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία

Ελληνική Κωπηλατική Ομοσπονδία

Ελληνική Ομοσπονδία Ποδηλασίας

Ελληνική Ομάδα Διάσωσης

Sailing Tours and Cruises

Κων. Γ.Ε.ε. "Φύση και Πολιτισμός"

Δήμος Πρεσπών

Λύκειο των Ελληνίδων (ΠΤΧ Πατάγου-Χολαργού)

LARISSA - GREECE

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Προστασία της Φύσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

www.eepf.gr

Ελλάδα. Η χώρα της ποικιλότητας. Νίκος Πέτρου. Δεμένο 29x29cm, 372 σελ. Διατίθεται ξεχωριστά σε ελληνική και σε αγγλική έκδοση.	€60 (για τα μέλη €55)
Δαδιά, Νίκος Πέτρου	€12
Κερκίνη, Νίκος Πέτρου	€12
Χρώματα του Δάσους ΡΟΔΟΠΗ, Νίκος Πέτρου - Κώστας Βιδάκης, 342 σελ.	€60
Ορχιδέες Της Ελλάδας, Νίκος Πέτρου - Μαρία Πέτρου - Μάριος Γιαννακούλιας, 320 σελ.	€60
Φωτογραφίες της Δράμας και του υπέροχου κόσμου της Άρης Θεοδωρίδης, Κώστας Βιδάκης, Νίκος Πέτρου, 240 σελ.	€45
Στα μονοπάτια της μέλισσας, Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Αθηνών, 447 σελ.	€30
Όλυμπος 100 χρόνια. Πηνελόπη Μασούκα, 123 σελ. Διατίθεται ξεχωριστά σε ελληνική και σε αγγλική έκδοση.	€25
Η Φυσική Κληρονομιά μας, Αξία - Προστασία, Πρακτικά Συνεδρίου και Λεύκωμα, 160 σελ.	€25
100 Ενδημικά φυτά της Ελλάδας, Σωτήρης Αλεξίου (στα αγγλικά)	€20
Οι προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα, Γιώργος Σφρίκας, 200 σελ.	€25
Οδηγοί Πρεσπών, Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, βιβλίο + 4 χάρτες	€22
Η ζωή στις ελληνικές θάλασσες και τη Μεσόγειο, 248 σελ.	€22
Στο Μεσολόγγι, με τα Πουλιά! Γιάννης Ρουσόπουλος, 192 σελ.	€15
Γεωλογική Κληρονομιά, Καλειδοσκόπιο, 102 σελ. + cd	€17
Τα φαναράκια του Αιγαίου, Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, 52 σελ.	€12
Ο θησαυρός του Γιωργή, Κώστας Μάγος, 47 σελ.	€15
Ανακαλύπτοντας την Πικροδάφνη (για μέλη της ΕΕΠΦ και δημότες Αγίου Δημητρίου ειδική τιμή €7)	€12
Ecotouristic Guide of Greece, George Sfikas & Grigoris Tsounis	€10
Flowers of Greece, George Sfikas	€10
Διατηρώντας τη φύση, διατηρείς τη ζωή, Βασικές έννοιες βιολογίας - οικολογίας, Μελετώ τα φυτά, Σπερματόφυτα, Μαρία Ρουσομουστακάκη, 56 σελ.	€6
Θεόφραστος της Ερεσού, Suzanne Amigues, 56 σελ.	€10

Εκτός από τα βιβλία, από τα γραφεία μας μπορείτε επίσης να προμηθευτείτε μια σειρά οικολογικών προϊόντων **γραφικής ύλης** για παιδιά και μεγάλους, **ευχετήριες κάρτες** με εξαιρετες φωτογραφίες με θέμα πουλιά, πεταλούδες, φυτά και μανιτάρια (€5), καθώς και το σήμα της Εταιρίας, με το έμβλημα της, τον **Κρητικό Αίγαγο** (€5 απλό ή €10 σε ασήμ).

Εγγραφές - Συνδρομές

Οι τιμές των συνδρομών στην Εταιρία μας διαμορφώνονται ως εξής:

Τακτικό μέλος € 25

Νέος (έως 24 ετών) . . . € 5 *

Μέλος εξωτερικού . . . € 50

Εκπαιδευτικός € 5 **

Αργώ μέλος (οργανισμός, επιχείρηση) € 1.000

*: με αποστολή του περιοδικού μέσω email

** : Ισχύει για εκπαιδευτικούς που υλοποιούν προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην ΕΕΠΦ και με αποστολή του περιοδικού μέσω email.

Νέα μέλη: Αν η θεματολογία και η ποιότητα του περιοδικού μας σας ικανοποιήσει και θέλετε να βοηθήσετε την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης στο έργο της, **γίνετε σήμερα μέλος ή γράψτε κάποιον γνωστό σας.** Για την εγγραφή είναι **απαραίτητη** η συμπλήρωση της παρακάτω αίτησης, η αποστολή της στα γραφεία μας καθώς και η **πληρωμή της συνδρομής.** Θα λαμβάνετε τότε δωρεάν το περιοδικό κάθε τρίμηνο και θα έχετε έκπτωση στις εκδρομές και σε ορισμένες εκδόσεις μας.

Θέλω να εγγραφώ μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης

Τακτικό μέλος Νέος (έως 24) Εκπαιδευτικός Μέλος εξωτερικού Αργώ μέλος

Όνομα: Επώνυμο:

ΑΦΜ Επάγγελμα / Ιδιότητα:

Διεύθυνση:

Τ.Κ.: Πόλη: Χώρα:

Τηλέφωνο κατοικίας: Τηλέφωνο εργασίας:

Κινητό τηλέφωνο: E-mail:

Σας στέλνω τη συνδρομή μου με:

ALPHA BANK λογ/σμός GR63 0140 1200 1200 0200 2011 678 Κατάθεση Πάγια Εντολή

EUROBANK λογ/σμός GR50 0260 0030 0000 6020 0910 148 Κατάθεση Πάγια Εντολή

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ λογ/σμός GR56 0110 1040 0000 1042 9666 620 Κατάθεση Πάγια Εντολή

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ λογ/σμός GR78 0172 0490 0050 4907 2975 500 Κατάθεση Πάγια Εντολή

Στην περίπτωση που επιλέξετε την πάγια εντολή θα πρέπει να συμπληρώσετε το έντυπο Πάγιας Εντολής Σταθερού Ποσού σε οποιοδήποτε κατάσταση των παραπάνω τραπεζών, σημειώνοντας το ονοματεπώνυμό σας στην «Αιτιολογία».

Τραπεζική επιταγή στο όνομα της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης

Ταχυδρομική επιταγή **Πιστωτική/χρεωστική κάρτα** (στα γραφεία της Εταιρίας)

Μπορείτε να κάνετε την αίτηση και online στη διεύθυνση: <https://www.eepf.gr/el/gine-melos>

Παλαιά μέλη: Μπορείτε κι εσείς να εξοφλήσετε τη συνδρομή σας με έναν από τους παραπάνω τρόπους. Θα σας εξυπηρετούσε, ίσως, να χρησιμοποιήσετε τη μέθοδο της Πάγιας Εντολής. Ειδοποιήστε μας αν κάποια στοιχεία σας έχουν αλλάξει.

Δωρεές

Δεχόμαστε ευχαρίστως δωρεές που ενισχύουν τις διάφορες δραστηριότητες της ΕΕΠΦ. Μπορείτε να καταθέσετε τη δωρεά σας στους τραπεζικούς λογαριασμούς που εμφανίζονται στην επόμενη σελίδα **ειδοποιώντας μας**, ή να μας τη στείλετε με όποιον τρόπο επιθυμείτε. Σε κάθε περίπτωση θα σας δοθεί το νόμιμο παραστατικό, για φορολογική χρήση. Για το διάστημα **Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2022** δεχθήκαμε τις παρακάτω δωρεές:

Δωρεές υπέρ σκοπών της Εταιρίας: Walter Forppen 75€, St. Catherine's British School 450€, Ανώνυμες Δωρεές 15€, Μαριάνα Δεδάκη με ομάδα εκδρομέων της ΕΕΠΦ 501€, Μαριλένα Αναστασιάδου 25€, Δημήτριος Δούτσιος 25€, Ευσταθία Καραβασίλη 25€, Λουκία Μιτζάλη 400€, Νίκος Πέτρου 70€, Ζωή Σκενδέρογλου 5€, Μαρία Σκλάβου 35€, Ιωάννης και Γεωργία Σπυριδάκη 20€.

Δωρεά για το έργο «Μαζί για το Δάσος»: Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου 100.000€

Ευχαριστούμε θερμά τους δωρητές.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ**
Νίκης 20, 105 57 Αθήνα

ΠΡΩΤΟΜΟΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αρθίας, Αθήνας
2126

Κ.Ο.Δ. 014064

ΕΝΤΥΠΟ
ΚΛΕΙΣΤΟ
ΑΡ. ΔΕΛΤΙΑΣ
1164/97
Κ.Ε.Μ.Π.Α.

Τα σχολεία υποδέχονται στη Διορισίου Αεροπαγίτου τους δρομείς της σκυταλοδρομίας που μεταφέρουν το μήνυμα της ελπίδας.